

Bevezetés (csak nektek)

Ez a füzetke az Aarhusi Egyezményt járja körbe. Lényegében egy mozgalmi ismeretterjesztő brosúra, a magyar környezetvédőknek. **Nektek.** Ezzel elmondtam mindent (akár abba is hagyhatnám).

Témám tehát az Aarhusi Egyezmény (és a hozzá kapcsolódó EU-s és hazai jogszabályok). A **célzott réteg** a civil társadalom szervezetei, elsősorban a közvetlenül érintett a környezetvédők és az egészségvédők. **Céлом** pedig, az ismeretterjesztés: az „Aarhusi gondolatok” közvetítése, az Egyezmény gyakorlati alkalmazásához jelenleg rendelkezésre álló jogi eszközök bemutatása.

És itt elmondom ismét azt, amit mindig hajtogatok: a jog halála az, ha nem alkalmazzák. A nem gyakorolt jog ugyanis – ha a hatalom érdeke úgy kívánja- sokkal könnyebben eltűntethető. De itt ennél is nagyobb felelősségről van, hiszen Aarhus követendő irányt mutat. Az Egyezmény végrehajtása nem csak az élhetőbb környezetre adna esélyt, de a nyitott társadalom megvalósulására is: a részvételi demokrácia erősödésére, ellenőrizhető hatalomra, szolgáltató közigazgatásra. **Szép új jövő - mi kell még?**

Na már most, ha ezt a léleksimogató jövőképet összevetem a mai valósággal: az ökonómiai érdekek ökológiát lehengerlő túlsúlyával, a „fontolva visszarendeződő” demokráciával – akkor körülbelül érthetővé válik, hogy miért halad nálunk olyan vontatottan az Egyezmény végrehajtása. Ha úgy vesszük, ez a környezetvédelem súlytalanságának kormányzati szintű visszaigazolása – amelyet a környezetvédelmi hatóságok feltehetően legalább úgy megszenvednek, mint a mozgalmunk. És ezzel nem az egyik vagy másik fél mulasztásait akarom mentegetni (de azért kitérek majd ezekre is).

Aarhus tehát, egy olyan jelentőségű téma, amelyre egy környezetvédő sem mondhatja, hogy nem érdekel, nem értem, nem vagyok jogász. Gondoljatok majd arra: **Aarhus alkalmazása nem jogászkodás, hanem egy általában elvárt cselekvési forma.** A demokrácia aktív, környezete állapotáért felelősséget érző polgárokat feltételez – akik a közügyekben tájékozódnak illetve részt akarnak venni azok intézésében. Csak a megfelelően informált nyilvánosság képes a környezet állapotának és az állami szervek ténykedésének ellenőrzésére; a kontroll nélküli állam könnyen a diktatórikus berendezkedés útjára téved. Ez az egyik történelmi tény. A másik az, hogy a nyilvánosság – az átláthatóság alapvető eleme – ma még általában zavarja a hatóságok tevékenységét. Az ő természetük már csak ilyen: utálják, ha bárki bármit is meg akar tudni róluk. Ehhez képest az „Aarhus-tudatos” polgárok, szervezetek aktivitása segítheti a **demokratikus állam** kiteljesedését, az oly annyira menedzselt **szolgáltató közigazgatás** mielőbbi megvalósítását.

A baj egyébként nem is a téma mozgalmi ismertségével van - hiszen egyre többen hivatkozunk rá - hanem hogy a gyakorlatban még nem használjuk és hogy (főleg) nem kényszerítjük ki a benne lévő lehetőségeket. Ennek oka pedig nem annyira a lelki restség – hanem hogy **nincs rálátásunk a rendszerre.**

Az EU környezeti érzékenységről nincsenek ugyan illúzióim, de azért mégis csak jelent valamit, hogy Aarhus végrehajtása érdekében a hatályba léptetést követő évben már két nagyjelentőségű irányelvet is kiadott (a harmadikon még mindig görcsöl). Ezt azért jelzem, mert az EU irányelvekre (mivel hatályba léptek) beadványainkban mi is közvetlenül hivatkozhatunk. Hivatkozhatunk természetesen az Aarhusi Egyezmény rendelkezéseire is, hiszen az a törvényi kihirdetéssel a magyar jog részévé vált. Aztán ha jelentős késéssel is, sántán is, de csak megjelentek az EU Irányelveket átültető magyar jogszabályok is. Szóval tényleg egy rendszerről van szó.

Úgy gondoltam, hogy a mozgalomnak azzal tudok segíteni, ha magát a rendszert teszem számára kézzelfoghatóvá. Úgy, hogy a kezébe adom. Írtam némi **bevezetőt** az Egyezményhez, a kapcsolódási pontokhoz - és bemásoltam az alkalmazható, hivatkozási alapul szolgáló **jogszabályokat**. Van, amit teljes szövegében tettem közzé (az Aarhusi Egyezményt mindenképpen), van, amit csak kivonatossan. Ez a közölt Irányelvek esetében visszaüthet, hiszen a most terjedelmi okokból elhagyott Preambulumok számos fontos alapelvet, feladat meghatározást és hivatkozást tartalmazhatnak. Mivel számotokra alkalomadtán ezek is hivatkozási alapul szolgálhatnak, megjelölöm azt a honlapot, ahol az Irányelvekhez teljes terjedelmében hozzá tudtok férni.

Az Aarhusi Egyezmény (felvezetés)

„Mindenkinek joga van a közérdeklő adatokhoz és az egészséget biztosító környezethez. A környezetkárosítás nem ismer határokat – a környezeti adatok „minősítetten közérdeklő adatok”.

Ezekből az alapelvekből kiinduló nemzetközi Egyezményt 1998-ban írták alá Aarhusban. Rendelkezései – a szükséges ratifikálások után – 2001. október 30-án léptek hatályba. Magyarországon a **2001. évi LXXXI sz. törvénnyel** hirdették ki, ezzel a magyar jogrend részévé vált. Az Egyezmény a környezeti információkhoz való hozzáférés meglévő, „nemzetközileg elfogadott” alapelemeit gyűjtötte össze – és azokat minimális elvárásként fogalmazta meg.

Az Egyezmény alapvetően a civil társadalom három kulcsfontosságú pillérén nyugszik:

- **az információhoz való hozzájutás passzív és aktív oldalával,**
- **a nyilvánosság döntéshozatalban való részvételével és az**
- **igazságszolgáltatáshoz való hozzáféréssel.**

A brosúra követi ezt a felosztást és – a jogalkalmazást segítő- igyekszik teljeskörűen bemutatni az egyes pillérek alkalmazásához rendelkezésre álló jogi hátteret. Sőt, kaptok egy meglepetés-pillért is! Az, hogy a **Preambulummal** (bevezető résszel) külön nem foglalkozom, nem jelenti azt, hogy rendelkezéseit nem érdemes elolvasni, vagy – főleg- idézni. Az alapvető és újszerű meghatározásokat („*hatóság*”, „*környezeti információ*”, „*nyilvánosság*”) tartalmazó 2. Cikk ismerete pedig, egyenesen nélkülözhetetlen az Egyezmény értő alkalmazásához.

Legyetek nyugodtak, ezeket a pillérek tárgyalásainál szóba is hozom.

I. pillér (Az információkhoz való hozzáférés illetve azok terjesztése)

(Kapcsolódó jogszabályok a 27-52. oldalon)

Az Egyezmény leghangsúlyosabb része **(4. Cikk)** az alanyi jogként deklarált **„környezeti információkhoz való hozzáférést”** - ezek elveit és eljárási szabályait részletezi. A nyilvánosság információkhoz való hozzáféréseinek (passzív információs jog) ilyen aprólékos szabályozása nem véletlen – a jogalkotó ezzel akarta elejét venni a hatóságok szűkítő értelmezését.

Ugyanez a szándék húzódik meg a **„környezeti információk” fogalmát jelentősen kiterjesztő** meghatározás mögött is **(2. Cikk 3. pont)**. Az Egyezmény ezzel a környezeti információk hatálya alá vonta – többek között – a *géntechnológiailag módosított szervezeteket*, továbbá a környezeti elemek által befolyásolt, azokkal összefüggő *emberi egészségre és biztonságra vonatkozó adatokat* is (beleértve az *élelmiszerlánc szennyeződések*et). De környezeti információnak számítanak *mindazon intézkedések (hatósági is), megállapodások, tervek és programok (politikai is!)*, amelyek a környezet állapotára kihatással bírnak vagy bírhatnak. A környezet és az igénylő számára egyaránt előnyös információ fogalmakat ideje kihasználni és agyunkat átállítani az „közérdeklő adat” (Avtv.) kiterjesztett értelmezésére.

Az Egyezmény a környezeti „információkhoz” hasonlóan tágan értelmezi az információkezelő hatóságokat is (2. Cikk 2. pont), beleértve abba a „környezettel kapcsolatos állami szolgáltatást nyújtó természetes és jogi személyeket is” (az ivóvizet biztosító, hulladékot elszállító közszolgáltatást ellátó vállalkozásokat éppen úgy, mint az adatfeldolgozó cégeket).

Az Aarhusi Egyezmény környezeti információs jogokkal kapcsolatos „pillérét” az EU egy önálló, **2003/4/EK számon kiadott irányelvvel** tette belső normává („*Irányelv a környezeti információkhoz való nyilvános hozzáférésről*”). Összeállításunkban ezt az alapvető fontosságú Irányelvet (a Preambulumának elhagyásával) teljes terjedelmében közöljük.

A környezeti információkhoz való **hozzáférés szabályait részletező 4. Cikk** legfontosabb rendelkezése szerint a környezeti információ olyan közérdekű adat, melyet **bárki, indoklás nélkül igényelhet** – és melyet az adatot birtokló hatóságnak **az igénylő által kért formában** köteles rendelkezésre bocsátania.

A **4. pont** pontosan felsorolja azokat a **megtagadási okokat**, melyek korlátozhatják az információk nyilvánosságát (pl. *ahol az információk kiadása üzleti titkot, szellemi tulajdont, személyes adatokat, védett környezeti tárgyakkal kapcsolatos érdeket sértene*). Ezekhez a **2003/4/EK irányelv** egyfelől ugyan újabb megtagadási okokat csatolt - viszont kimondta: a kérés ilyen esetben sem tagadható meg, amennyiben a kért információ *"a környezetbe történő kibocsátással kapcsolatos információkat érint"*. Magyarán: az emissziós adatok kiadását (a főszabály szerint) nem lehet üzleti titokra való hivatkozással megtagadni.

Egyéb esetekre az Egyezmény és az irányelv is kimondja, hogy a **megtagadási okokat „szűken kell értelmezni”**. Vagyis a jogos érdekek „ütközése esetén” az információt kezelő hatóság kötelessége mérlegelni azt, hogy a magánérdekek védelme, vagy az információ kiadása szolgálja-e jobban a köz érdekeit. A hatósági mérlegeléshez jól felhasználhatók az adatvédelmi biztos állásfoglalások állnak rendelkezésre, de ezekkel már végképp nem akarlak titeket megkeverni.

Fontossága miatt sokan azt vártuk, hogy a környezeti információkhoz való hozzáférést szabályozó a 2003/4/EK irányelv **hazai jogba való átültetése** határidőben, és – más országokhoz hasonlóan – külön törvényben történik meg. Ehhez képest 2005. februárja helyett csak tíz hónap csúszással, az év végére születtek meg az irányelv átültetésére hivatott magyar rendelkezések (**Kvtv. módosítása és a 311/2005. (XII.25.) Korm.sz. rendelet**).

A környezeti ügyek nyilvánosságát tehát ma lényegében három törvény és egy friss Kormányrendelet szabályozza. Ezek „összeolvasása” némi odafigyelést feltételez. De megéri.

- A törvények közül legfontosabb kétségtelenül a közérdekű adatok nyilvánosságát (és a hozzáférés mikéntjét) szabályozó **1992. évi LXIII. törvény (Avtv.)**. A törvény tárgya a közérdekű adatok **általában** - tehát nem csak a környezetiek. Az információs szabadság kereteit magas színvonalon megteremtő törvény átlátható eljárási rendet tartalmaz, néhány eljárási rendelkezésében (pl. a 15 napos kiadási határidő) az Aarhusi Egyezményénél is szigorúbb keretekkel.
- A környezeti információk hozzáféréseinek speciális szabályait az „Aarhusra igazított” környezetvédelmi törvény (**1995. évi LIII. tv. 12. §**) és
- háttérjogszabályként maga az „Aarhusi törvény” biztosítja (**2001. évi LXXXI törvény**).
- A máshová be nem passzírozható rendelkezések pedig a **311/2005. (XII.25.) Korm.sz. rendeletbe** lettek gyorsan egybehányva.

A brosúrában segítségképpen egy „**Megfelelőségi táblázatban**” szemléltettem, hogy a témát szabályozó **2003/4/EK irányelv** egyes rendelkezései (fogalmai) pontosan melyik hatályos magyar jogszabályokban „köszönnek vissza”.

Az információra éhes, vagy érvelésre szoruló mozgalmár lényegében ezen jogszabályok „összeolvasásából” okosodhat ki – hozzáátéve azt, hogy elmaradt átültetés esetében (joghézag) ma már **közvetlenül az irányelvre is lehet hivatkozni** (igényt alapítani).

Ilyen bonyolult felállás közepette jogos a kérdés, hogy mi történik ha ugyanarra az ügyre (aktusra) a jogszabályok eltérő rendelkezéseket tartalmaznak? Mi van akkor például, ha a magyar jog Aarhusnál kevesebb megtagadási jogot ismer el, az adat kiszolgáltatás határideje pedig nálunk nem 30, hanem 15 nap? Az adatvédelmi biztos - a Reflex megkeresésére - ezt a helyzetet értelmezve adta ki a **623/K/2002 sz.** állásfoglalását. Ennek lényege: eltérő szabályozás esetén mindig az adatkérő számára kedvezőbb rendelkezés alkalmazandó (így érvényesül a jogállamiság elve).

Ettől függetlenül nem ártana persze kigyomlálni azokat a jogszabályi rendelkezéseket, amelyek a mai napig alapvetően ellenkeznek az Aarhusi Egyezményben biztosított jogokkal. Néhány ágazati jogszabály tételes rendelkezése - vagy éppen azok hiánya (pl. a *nukleáris energjáról, a vízikönyv nyilvántartásról, az ingatlannyilvántartásról szóló*) törvényellenesen korlátozza a hatóságnál fellelhető közérdekű információk megismerhetőségét.

A **hatóságok aktív információs jogát (kötelezettségét)** az Egyezmény külön fejezetben „**A környezeti információk összegyűjtése és terjesztése**” címmel tárgyalja. Az **5. Cikkben** követelményként jelenik meg a hatóságok folyamatos információterjesztő gyakorlatának kialakítása és a vészhelyzetben történő azonnali tájékoztatási kötelezettség.

Az Aarhusi Egyezmény alapvető elvárásként fogalmazza meg a hatóságok aktív információs jogát és ehhez (már a Preambulumban) a kommunikáció elektronikus formáját jelöli meg leghatékonyabb eszközül. Kötelezően írja elő a nyilvános **számítógépes adatbázisokhoz** való könnyű hozzáférés biztosítását *(ígyen a környezet állapotáról szóló jelentés, a környezettel kapcsolatos jogszabályok szövege, környezetpolitikai döntések, programok, tervek, nemzetközi egyezmények stb.)*. Az információt közérthető formába feldolgozva kell terjeszteni és gondoskodni kell az adatok rendszeres frissítéséről.

Ezek a rendelkezések, elvárások az említett **2003/4/EK irányelvbe** beépítésre kerültek, vagyis megjelennek a „Megfelelőségi táblázatban” is. A magyar jogszabályi alkalmazási/hivatkozási háttér tehát megegyezik az előző részben tárgyaltakkal (Avtv. + Kvt. + Aarhusi Egyezmény + Korm. rendelet).

A fenti jogszabályok közül brosránk „böngésző” részében kivonatolva közöljük az **„adatvédelmi törvényt”** (csak a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló fejezetet), illetve a **„környezetvédelmi törvény”** ide vonatkozó rendelkezéseit.

Teljes szövegében építettük viszont be a nyilvánosság környezeti információkhoz való jutásáról szóló **311/2005. (XII.25.) Korm. sz. rendeletet**.

Nem környezetvédelmi szabályozások ugyan, de kapcsolódásuk miatt itt hívom fel a figyelmet

- a közigazgatási hatósági eljárást szabályozó törvénynek az elektronikus tájékoztatásról szóló fejezetére (**2004. évi CXI. tv. X fejezet**),
- valamint, az **elektronikus információszabadságról szóló 2005. évi XC törvényre**. A törvény a kötelezett kör számára meghatározza a közérdekű és közérdekből nyilvános adatok elektronikus közzétételének általános szabályait. Az érintett szervek (pl. a számunkra fontos minisztériumok, felügyelőségek, önkormányzatok) részére saját internetes honlap működtetését írja elő, valamint rendelkezik a „közzétételi listákon” meghatározott adatoknak (köztük a jogszabályok tervezeteinek) internetes megjelenítéséről /frissítéséről. A törvényt jelentősége miatt majdnem teljes egészében közöljük.

II. pillér (Nyilvánosság részvétele a döntéshozatalban)

(Kapcsolódó jogszabályok a 53-74. oldalon)

Az Egyezmény másik súlyponti része a **nyilvánosság döntéshozatalban való részvételének szabályai** jelennek meg. A szabályozó szándéka szerint ezek a rendelkezések is túllépnek a formalitásokon: céljuk a részvételi demokrácia erősítése – az érintett nyilvánosság számára megteremteni a gyors, hatékony fellépés kereteit. Mindez – elméletileg- előnyös a jogalkalmazó hatóság számára is, hiszen – ne feledjük – a helyi környezeti problémákat, összefüggéseket az ott élő lakosság ismeri a legjobban. A nyilvánosság eljárásban való részvétele tehát a hatóságot olyan releváns mérlegelési okokkal vagy jogos magánérdekekkel szembesítheti, amelyek biztosít(hat)ják a „környezetvédelmi döntések” megalapozottságát. Segítheti azok társadalmi elfogadottságát, végrehajtását.

Az Egyezmény **6. Cikke** lényegében a jogállamiság elvárásait jeleníti meg, a hatékony és „szolgáltató” közigazgatás eszményét – azt, hogy az adófizetők pénzén működő hivatal nem uralkodhat a polgárokon. Amelyik hatóságot netán már megérintette „Aarhus szelleme” az nyilván rendeltetésszerűen értelmezi a cikk kritikusnak nevezhető **8. pontjában** foglaltakat is. Mely szerint a közösségi részvételének eredményét, a nyilvánosságtól beérkezett véleményeket a hatóságnak **„kellő mértékben”** figyelembe kell venni. Na, nekem az a gyanúm, hogy ezzel kapcsolatban - a hatóságok sajátosan szelektív „mértékegységéről” - a legtöbb szervezet saját brosrát tudna írni...

Az Egyezmény a nyilvánosság részvételét „kétfelé szedi”:

- a **6. Cikk** az **egyes tevékenységekkel** kapcsolatos döntéshozatal szabályait tárgyalja
- a **7. Cikkben** pedig a **környezettel kapcsolatos tervek, programok** eljárásaival kapcsolatos elvárások jelennek meg (részeiben visszautalva az előző Cikkben foglaltakra).

A legfontosabb – és mindkét csoportra alkalmazandó - rendelkezések (**6. Cikk 3. és 4. pontja**) alapkövetelményként írják elő az érintett nyilvánosság **korai fázisban való** (amikor az összes választási lehetőség még nyitott) **hatékony bevonását és kimerítő tájékoztatását**. Ezek betartása az átláthatóság biztosítása, a bizalom megteremtése és a környezetterhelés megelőzése szempontjából egyaránt alapvető. Lenne... Sajnos nálunk is az a jellemző, hogy a hatóságok maguk sem ragaszkodnak a törvényben előírt (telepítési, technológiai) **alternatívák részletes vizsgálatához** - az érintett nyilvánosság fogalmát igyekeznek minél szűkebben értelmezni, részvételét pedig megannyi trükkkel formálissá szűkíteni.

Törekvéseiket bátorítja, hogy jogalkotói szinten is visszatérően születnek koncepciók a társadalmi szervezetek részvételi jogainak korlátozása érdekében (pl. a *gyorsforgalmi utak engedélyezésének* demokráciát csúfoló szabályozása, vagy az Aarhus megszegyeníteni készülő „*beruházásvédelmi törvény*” kísérletek).

Az, hogy konkrétan milyen **beruházások, tevékenységek tartoznak** a nyilvánosság részvételét tárgyaló 6. pont hatálya alá, az **I. számú melléklet** sorolja fel (indokolt esetben, az 1. pont/ b. alpontja alapján a listán nem szereplő tevékenységekre is lehet alkalmazni). Az egyes tevékenységekkel kapcsolatos részvételi lehetőségeket az Egyezmény előtt az eljárásban biztosított (vagy nem biztosított) **ügyféli státusz** határolta be. Amíg a hatóság természeténél / érdekeinél fogva még az ügyfél fogalmát is igyekezett minél szűkebben értelmezni – addig Aarhus éppen hogy tágra nyitja a döntéshozatalban részvételre jogosult természetes személyek és szervezetek körét (lásd: „**nyilvánosság**” és „**érintett nyilvánosság**” fogalma **2. Cikk. 4. és 5. pontjában**). A jövő egyik nagy feladata feltehetően éppen az Aarhusi nyilvánosság-értelmezés döntéshozatalba való beerőszkolása (ez egy olyan folyamat, melyben a civil szervezeteknek jelentős szerepet kell vállalniuk).

Ami konkrétan, a magunkfajta **környezetvédő civil szervezeteket** illeti – ügyféli lehetőségeink vonatkozásában- a környezetvédelmi törvény eleget tesz a 6. Cikk elvárásainak. A környezeti hatásvizsgálatokban való jelenlétünk, illetve az egyedi környezetvédelmi eljárásokban való legális részvételünk a **Kvtv.** alapján biztosított. A **Legfelsőbb Bíróság 1/2004 KJE jogegységi döntésével** tisztázódott a „*környezetvédelmi közigazgatási hatósági eljárások*” mibenléte is. A KJE-re való hivatkozással a környezetvédelmi társadalmi szervezetek az ügyféli jogait gyakorolhatják minden olyan eljárásban, ahol a környezetvédelmi hatóságok szakhatóságként szerepelnek. Tekintsük ezt az Aarhusi Egyezmény sikerének, akkor is - ha azóta több jogszabály rontani sikeresen rontotta le a döntéshozatalban való részvételünk hatékonyságát. Amit egyébként magunk is sikerrel rontunk, amikor ügyféli jogainkat nem gyakoroljuk...

Ami az érintett **természetes személyek és csoportok** (lakosság) döntéshozatalban való részvételi esélyeit illeti, számukra – az őket szívesen kirekesztő hatósággal szemben- a **közigazgatási hatósági eljárás szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.)** néhány rendelkezése jelenthet pozitív változást. Ezek közül az egyik legfontosabb a **Ket. 15. §-a**, amely jelentősen **kiterjesztette az ügyfél fogalmát** (főleg a létesítményekkel kapcsolatos illetve tevékenységek engedélyezésére irányuló eljárásokban). A bevonható érintettek tényleges bekapcsolódását segíti továbbá az eljárás megindításának „**közzététele**” (**Ket. 29. § (8) bek.** - ha az eljárás jelentős számú ügyfelet érint, vagy a hatásterület nem határolható be, illetve a jövőben immár általános eljárási aktusként alkalmazható **közmeghallgatás** intézménye is (**Ket. 63. § (1) bek.**). Minthogy az új Ket.-ről a mozgalomnak külön ismeretterjesztő anyagot állítottam össze, ezeket a hivatkozott jogszabályhelyeket ebben a brosúrában nem szerepeltetem.

A részvétel tényleges hatékonyságát sajnos lerontja, hogy a hatóságok „**ügyfélkapcsolataikban**” általában nem érvényesítik a **Ket. 5. §-ában** foglalt alapelvet (**folyamatos tájékoztatási kötelezettség** a jogok érvényesülésének érdekében). Így – hacsak nincs jogi képviselőjük- a laikus érintettek nem tudják hogy pontosan mikor, milyen jogokkal élhetnek, mire és milyen részletességgel kellene hivatkozniuk, mit kell tenniük annak érdekében, hogy észrevételeiket eredményesen vegyék figyelembe a döntéshozatali procedúrában. Vagyis az elmaradó tájékoztatás miatt nem kellő színvonalú a részvétel, aminek logikus következménye lesz annak döntéshozatalban való figyelmen kívül hagyása. A hatóság általános együttműködési-tájékoztatási kötelezettségét az Egyezményben is **3. Cikk 2. pontja** is nevesíti.

A nyilvánosság részvételének jogi szabályozásának színvonala, illetve a hivatali apparátusok felkészültsége között egyébként az egyes ágazatok között jelentős különbség van.

Az Aarhus 6. – 8. pontjainak közvetlen alkalmazhatósága érdekében született a **2003/35/EK irányelv**, amely – az önálló rendelkezések mellett- két korábbi irányelvet módosított. Ezekből – kiemelkedő jelentősége miatt- egységes szerkezetben adjuk közre az „Egyes köz- és magánprojektek környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról szóló” **85/336/EK irányelvet**.

Nálunk nem régen jelent meg „A környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról” szóló – fenti EU irányelvekhez igazodó – **314/2005. (XII.25.) Korm. sz. rendelet**. A KHV eljárás ezen új szabályait most köstölgetjük. A brosúránk témájához igazodóan ide az új eljárás(ok)nak a nyilvánosság részvételét szabályozó részeit, valamint **1995. évi LIII. környezetvédelmi törvény VIII. fejezetét tesszük közkinccsé**.

Mint jeleztük, a nyilvánosság részvételét a **tervek, programok készítésének eljárásaiban** az Aarhusi Egyezmény **7. Cikke** külön szabályozza. Ha abból indulunk ki, hogy a 7. Cikk a terv- és programkészítés eljárásaiban is **alkalmazni rendeli a 6. Cikk legfontosabb alapelveit** (a nyilvánosság korai szakaszban történő bevonása, választási lehetőségek biztosítása, az érintettek véleményének „kellő mértékben való” figyelembevétele) – akkor a magyar döntéshozók („részvétel-kategóriában”) kétségkívül itt mutatják fel a legnagyobb végrehajtási deficitet. Az áttételtési jogszabályok elmaradására és az örökölt szemléletbeli hiányosságokra visszavezethető gátakat a döntéshozók nem képesek (de sokszor nem is akarják) átlépni. Pedig az Aarhusi Egyezmény illetve a kapcsolódó EU Irányelvek rendelkezéseinek közvetlen alkalmazása erre segítséget nyújtana.

Egyébként nem csupán a döntéshozó állami és önkormányzati szervek, de a terveket, programokat kidolgozó **háttérintézmények és a politikai döntéshozó testületek** sem érzik igazából a nyilvánosság bevonásának fontosságát. Sajnos alibi szerepet szán a civil szervezeteknek a legtöbb települési önkormányzati **környezetvédelmi bizottság** is. Márpedig az a szomorú tapasztalatunk, hogy ahol a döntés-előkészítésben a nyilvánosság részvétele csak formális (vagy végképp elmarad), ott a környezet védelem nélkül marad - a döntésből pedig csak a rövidtávú gazdasági vagy politikai érdekek köszönnek vissza. Helyi szinten sajnos ez jellemzi a települési környezetvédelmi programok, hulladékgazdálkodási tervek, illetve a településrendezési (szabályozási) tervek készítésével, felülvizsgálatával kapcsolatos eljárásokat.

A 7. Cikkben megjelenő, a tervekkel és programokkal kapcsolatos eljárásokban való közösségi részvétel elvárásai fogalmazódnak meg az említett **2003/35/EK irányelv 2. pontjában** (ezt közöljük).

Jelentősége (és elhanyagoltsága) miatt fontosnak tartottam továbbá a „stratégiai hatásvizsgálatról szóló” magyar jogszabály teljes terjedelemben való beépítését (**2/2005. (I.11.) Korm.sz. rendelet az egyes tervek, programok környezeti vizsgálatáról**). Ez a rendelet néhány tervfajta-hoz kötelezően, másokhoz hatósági mérlegelés alapján írja elő környezeti vizsgálat lefolytatását. Kötelező például a települési szabályozási tervek esetében, a hulladékgazdálkodási tervek, a vízgyűjtő gazdálkodási tervek, a közúthálózat fejlesztési tervek stb. készítésénél. Nagy neveltség, de amikor a rendeletet egyáltalán hatályba léptették, akkorra a hulladékgazdálkodási tervek (elméletileg) már minden településen elkészültek...¹ A rendelet alkalmazási tapasztalatairól, hasznáról egyébként sajnos semmilyen visszajelzéssel nem rendelkezünk. Félő, hogy ilyen nincs is.

¹ Ez csak elméletileg. A Reflex Egyesület kezdeményezésre a Győr-Moson-Sopron megyei Közigazgatási Hivatal 9 hónappal a tervkészítési határidő letelte után vizsgálta a települési hulladékgazdálkodási tervek törvényességi helyzetét. Hozzáteszjük: ezekenél a terveknél az Aarhusi Egyezmény elvárásait a hulladékgazdálkodási törvény 34. §-a külön is nyomtatékosítja. A Közigazgatási Hivatal megállapítása szerint az 71 önkormányzat a tervkészítési eljárásában nem biztosította az előírt nyilvánosságot – 48 település pedig egyáltalán nem is készített tervet. Ha valaki most naívnul azt hiszi, hogy a megismételtetett (vagy az azóta készült) eljárásokban elfogadható színvonalú volt a társadalmi részvétel, az súlyosan téved.

Ez nem csak a demokrácia általános állapotát jelzi, de a példamutatás jelentőségét is. Ha azt nézzük, hogy miféle alibi nyilvánossággal „tudta le” a KóVM az országos-, a környezetvédelmi felügyelőségek a regionális-, vagy a Győr-féle nagyváros a települési hulladékgazdálkodási terv(ek) készítését – akkor miért gondolták volna pont a kistépelülések, hogy itt a helyi szervezeteknek vagy a lakosságnak is lehetne mondanivalója?

Nem nehéz megjósolni, hogy a társadalmi részvétel ilyen szintű lebonyolítása, a fenntarthatóság ilyen színvonalú értelmezése nem jó sem a környezetnek, sem a lakosságnak. Nem csupán a társadalmi konszenzus nélkül hozott tervek, programok végrehajtását teszi kétségesse, de évtizedekre konzerválhatja az általa okozott **társadalmi-környezeti konfliktusokat**.

Ami felveti az eljárásokat bonyolító hatóságok felelősségét. Ami ellenben jogilag számon kérhetetlen. Ami pedig nem igazság...

Egyébként a tapasztalatunk szerint a társadalmi részvétel garanciális elemeinek mellőzését (*nyilvánosság tájékoztatása, közvétel ideje, módja, vélemények kellő mértékű figyelembe vétele*) vagy azoknak a formális alkalmazását az önkormányzatok felett törvényességi felügyeletet ellátó **közigazgatási hivatalok sem tartják jogsértőnek**. De ez már szorosan kapcsolódik a következő pont témájához.

III. pillér (Az igazságszolgáltatáshoz való jog)

(Kapcsolódó jogszabályok a 75. oldalon)

Jogi megalapozottságát tekintve jelenleg a **9. Cikk, az igazságszolgáltatáshoz való jog** pillére áll a leggyengébb lábakon. Pedig az elképzelés kiváló. Arról rendelkezik, hogy az Egyezményben foglalt jogok sérelme esetén – az esetleges „rendes jogorvoslaton” felül – a Részes Feleknek biztosítani kell a bírósági, vagy más „független és pártatlan testület” előtti felülvizsgálat lehetőségét. A baj az, hogy Aarhus ezen fontos elvárását 2006-ig maga az EU sem tudta kötelező erővel rendezni (lásd: **COM (2003) 624 sz. Irányelv** tervezet) – a magyar jogalkalmazás pedig naná, hogy inkább tisztes távoból szemlélődik.

Az igazsághoz tartozik, hogy a helyzet felemás. A **közérdekű környezeti információhoz** való hozzájutás megtagadása (tehát a 4. Cikk sérelme) **esetében az Avtv. 21. §-a minden jogsérelmet szenvedett adatkérő számára biztosítja a bírósági jogorvoslat lehetőségét**. Hogy ez most a gyakorlatban is működik, az kétségtelen nagyban köszönhető – az Avtv. rendelkezéseit értelmező adatközlési biztosi vizsgálatainak, állásfoglalásainak is (ezek jelentős részét éppen a visszautasított, vagy válasza sem méltatott környezetvédő szervezetek kezdeményezték).

Az Avtv.-re alapozottan indított bírósági eljárások – mióta a 2003. évi „üvegsebtörvény” egyértelművé tette ezen perek tárgyi illetékmentességét – **olcsók és gyorsak** is. Azaz csak elméletileg gyorsak, mert bár az Avtv. a per „soronkívüli” tárgyalását írja elő, de ezt a fogalmat néhány bíróság meglehetősen sajátosan értelmezi.

Az aktív információs jog sérelme (5. Cikk) esetén – tehát ha a hatóság nem hozza nyilvánosságra a rá kötelező adatokat, nem építi ki az egyébként kötelező nyilvános adatbázisait – **gyakorlatilag nincs sikerélménnyel kecsegtető jogi út**. A hatóságoknál odakozmált, vagy szándékosan eltemetett közérdekű információk lassan de biztosan tovább növelik a közigazgatás szolgáltatási és demokrácia deficitjét (gondoljunk csak a 10 éve nyűglődő Országos Környezeti Információs Rendszer **OKIR** sorsára). Feladni azért nem kell: a felügyeleti szervnél, az adatközlési biztosi biztosi, esetleg magánál az **Aarhusi Titkárságnál**² (illetve a választott Jogkikényszerítési Bizottságnál) panasszal lehet élni.

Nem egyértelmű az igazságszolgáltatási helyzet a nyilvánosság (érintettek) döntéshozatalba való **bevonásának elmaradása (6. Cikk sérelme) esetén sem**. Pedig fontos lenne, mert a kommentárok szerint a **9. Cikk 2. pontban** jelzett felülvizsgálati intézménynek nem csupán az a rendeltetése, hogy fórumot biztosítson az érintett nyilvánosság sérelmének orvoslásához. A jogalkotó ennél is lényegesebbnek jelölte meg

² A Jogkikényszerítő Bizottsághoz (Compliance Committee) minden olyan ügyben lehet fordulni, mikor a Részes Felek országában akár általában (jogszabályalkotás, törvénysértő gyakorlat), akár egyedi ügyben egyértelműen megszegték az Egyezmény szabályait és ez jól dokumentálható. A beadvány elkészítése előtt ajánlatos, ha a civil szervezet vagy magánszemély a Bizottság www.unece.org honlapján tájékozódik. Itt megismerkedhet a Bizottság által már tárgyalat ügyekkel illetve, letöltheti a beadvánnyal kapcsolatos tudnivalókat (tartalmi és alaki követelmények, csatolandó mellékletek stb.).

azt, hogy az eljárás lehetőséget ad a bíróságnak (vagy a „quasi-bíróságnak”) arra, hogy a hatósági döntés jogszerűségét a 6. Cikk alkalmazása szempontjából vizsgálhassa felül.

Mint tudjuk a **konkrét hatósági eljárások** (az „egyedi környezetvédelmi ügyek”, környezeti hatásvizsgálatok stb.) a közigazgatási eljárás szabályai szerint folydogálnak. Az ügyben hozott jogerős közigazgatási határozatokat **az eljárásban részt vett, ott ügyfélnek** elismert polgárok és szervezetek a bíróság előtt megtámadhatják. Az új Ket. lényegében már **mindenfajta jogerős közigazgatási határozat felülvizsgálatát lehetővé teszi** lehetővé teszi – ennek azonban továbbra is feltétele a konkrét anyagi vagy eljárásjogi jogszabálysértés bizonyítása. Ha tehát a feltételek stimmelnek (ügyfelek voltunk + jogerős a határozat + van jogszabálysértés) akkor 30 napon belül a bírósághoz fordulhatunk jogorvoslatért.

Bonyolultabb a helyzet, ha olyan – a 6. Cikk hatálya alá tartozó – konkrét tevékenységről van szó, melynek engedélyezési eljárásában ugyan **nem vettünk részt**, viszont Aarhus betűjétől (és főleg szellemétől) vezérelve súlyosan sérelmezzük a nyilvánosság bevonásának elmaradását. Magyarán a közigazgatási előzmények alapján elismert perképességünk ugyan nincs, van viszont bíróság előtt érvényesíteni kívánt közérdekű jogsérelmünk. Tudjátok, csak úgy - Arhustól áthatva, demokratikus öntudatunktól és általános igazságérzetunktől vezérelve...

A környezetvédő szervezetek a „sima lakossághoz” képest itt elméletileg annyival kedvezőbb helyzetben vannak (és maradnak is), hogy a nem kormányzati szervezeteket az Aarhusi Egyezmény **9. Cikkének 2. pontja** feltétel nélkül **„kellő érdekeltséggel rendelkezőnek”** minősíti. Ez az elmélet. A gyakorlatban a nagy kérdés továbbra is, hogy az ilyen (közvetlenül az Aarhusi Egyezményre alapított) keresettel – figyelemmel a homályosan fogalmazó **Pp. 327.§ (1) bek. b.) pontjára** is - mennyiben hajlandóak a magyar bíróságok foglalkozni és milyen feltételek esetében állapítják meg a jogsértést az Európai Bizottság?³

A törvényességi szempontból nem a legjobb hír, hogy az új Ket. értelmében **a másodfokú határozatok** a közléssel immár nem csak jogerőssé, de egyúttal **végrehajthatóvá is válnak**. Perre menni ugyan továbbra is lehet, elméletileg az igazságszolgáltatáshoz való jog nem sérült - a bírói út viszont sokszor formálissá (netán értelmetlenné) válik. Az alapvető baj az, hogy a pulpituson ücsörgő bíró urak nem igen tudják, hogy mennyi mindent lehet egyetlen nap alatt eldőzerolni, lebetonozni, eltüntetni.

Az összeállításban az **Avtv.-nek és a Ket.-nek a bírósági felülvizsgálattal** foglalkozó részeit idézem.

Az Aarhusi Egyezmény **9. Cikkének** hatályosulását egyébként tovább ronthatja, hogy

- az útépítő- és az energialobbi – a környezeti szempontból problémás- beruházásait országgyűlési segédlettel „kivitte” a Ket. hatálya alól,
- az elismert ügyfeleknek a bírói út igénybevételéhez előzetes **jogszabálysértést kell valószínűsíteni**. Az eljárási jogszabályok megsértését azonban – a közigazgatási hivatalokhoz hasonlóan - általában a bíróságok sem tartják olyan súlyúnak, amely megindokolná a döntés hatályon kívül helyezését (a döntési eljárás megismétlését).
- az egyes engedélyezési eljárásokban alkalmazott elrettentően **magas fellebbezési díjak** miatt a közigazgatási határozat ellen az érintettek általában eleve nem is élnek jogorvoslattal (így értelemszerűen nem nyílik meg a bírói út sem). Eddig ez elsősorban a nagy érintettséggel bíró nyomvonalas létesítések eljárásainál volt jellemző (útépítés, gáz- villamos távvezeték engedélyezése). Nagy kérdés, hogy hogyan befolyásolják majd a jogszolgáltatáshoz való jog érvényesülését 2006-tól a környezetvédelmi hatósági eljárásoknál is bevezetett **„igazgatási szolgáltatási díjak” (33/2005. (XII.27.) KvVM sz. rendelet)?**

Legreménytelenebb a helyzet akkor, ha valaki azért fordul az igazságszolgáltatáshoz, mert hatóság **a tervek, programok készítésének (7. Cikk , vagy a 2/2005. (I.11.) Korm.sz. rendelet szerinti) eljárásában**

³ Ilyen szempontból várhatóan sok tanulsággal szolgálhat az Európai Bizottság előtt jelenleg folyamatban „M0-ügy”. Az eljárást a SZIKE és két másik civil szervezet azon a címen indította, hogy az M0 autópálya építési engedélyezési eljárásában – a 2003/4/EK irányelv rendelkezéseit súlyosan megsértve- a lakosságtól illetve szervezetektől megtagadták a részvétel lehetőségét.

mellőzte, vagy „vette lazára” a nyilvánosság bevonását. A reménytelenség oka az, hogy - mint jeleztük - az ilyen eljárási mulasztásokat a bíróságok általában még a szabályozott közigazgatási eljárásokban sem minősítene „**ügy érdemére kihatónak**” (Ket. 111.§ (1) bek.). Ráadásul a terveket, programokat általában nem is közigazgatási határozattal, hanem olyan más aktussal fogadják el (miniszteri határozat, vagy önkormányzati rendelet), amely ellen az érintett nyilvánosság számára **nem is biztosított a közvetlen közigazgatási jogorvoslat**⁴. Ezek alapján – felidézve a hulladékgyűjtési tervekkel kapcsolatban szerzett lehangoló tapasztalatainkat is – alappal feltételezzük, hogy a nyilvánosság részvételének tervekészítési döntéshozatalból való mellőzése, vagy annak formális letudása – mint eljárási jogsértés – aligha alapozza meg az érintettek sikeres perlését. Ha egyáltalán elismerik kellő érdekeltségüket és a perlési jogalapot. Egyébként a bírósági kezdeményezéseink lendületét – perköltségektől való félelmeink mellett – sajnos jelentős behatárolja a bíróságok környezeti témákkal kapcsolatos érzéketlensége és felkészületlensége.

Nincsenek vele egyedül. Ebben az elidegenedett világban sok ember tudatában mindannyiunk környezete (közjó) mint a senki tulajdona jelenik meg. Ehhez képest a bíró sem érti, hogy miért fáj nekünk az a néhány, beruházás útjába álló növény, állat likvidálása, az úgis kopár zöldterület, a semmirevaló hegy vagy a vizes rét eltüntetése. És egyáltalán: mit kavarunk mi más ügyében, mikor nem is ott lakunk. És különben is mi lesz a fejlődéssel? Lehet, hogy ez nem általános ugyan, de jellemző...

Talán egy „ütős” EU irányelv lendíthetne a jogszolgáltatás döcögő szekerén. Segíthetne a környezetnek, a civil szervezeteknek és a bíróságoknak is. Addig? Addig legfeljebb az **Alkotmánybíróságnál** lehet kísérletezni (rezignáltan beletörődve, hogy ott bizony az ügyben három-négy évig bizonyára nem születik érdemi döntés) – vagy a **Jogkikényszerítő Bizottsághoz** kell fordulni.⁵

IV. pillér (részvételre képesítés)

Na itt van nektek a meglepetés. Az Aarhusi Egyezménynek ugyanis van egy negyedik, „nem hivatalos” pillére is. Köszönhető ez a jogalkotónak, aki idejekorán felismerte, hogy nem sokat ér a három jogi pillér akkor, ha nincs, aki élni tudjon ezekkel. Vagy azért, mert nem tud róla, vagy ismeri ugyan, csak értően használni felkészületlen – vagy ezzel sincs baj, de egyszerűen fél a hatalomtól.

Az Egyezmény Preambulumában és egyes Cikkeiben is visszatérően jelenít meg **részvételre képesítésre felkészítő** rendelkezéseket. Az állam felelősségébe utalja, hogy **a nyilvánosság** a megfelelő környezeti (szakmai) alapismereteken túl **tisztába legyen jogaival**, képes legyen a szükséges információkhoz való hozzáférésre, a döntéshozatalban való aktív közreműködésére (pl. a **Preambulum 8., 9. 12. pontjai, 3. Cikk 2. pont, 5. Cikk 2., 5., 7. pontok** stb.). A célok elérése érdekében aktív feladatokat ír elő a Felek számára a *jogalkotásban, a hatóság képzésében, a környezeti nevelésben, a lakossági ismeretterjesztésben* (**Preambulum 14. pont, 3 Cikk 3. pont**).

A hatalom elgondolkodhatna néha, hogy mit akarhatott vajon Aarhus a **3. Cikk 4. pontjával** (amelyik hangsúlyozza az egyesületek, szervezetek „*megfelelő elismerésének és támogatásának*” fontosságát) – mire céloz azzal, hogy akik az Egyezménnyel összhangban a részvételi jogukat gyakorolják, **ne szenvedhessenek emiatt büntetést, eljárást vagy egyéb hátrányokat**.(3. Cikk 8. pont).

Az Egyezmény – ha nem is foglalta egységes rendszerbe- egyértelműen érzékelteti részvételre képesítés kiemelkedő fontosságát, és hogy ez a „részes Felektől” **folyamatos, céltudatos és hatékony**

⁴ Ráadásul akad olyan hatóság is, amelyik sajátos szójátékok gyártásával vonja ki magát a rendelkezések hatálya alól. A győri önkormányzat például „Kereskedelemfejlesztési koncepció” megnevezésével, a közösségi részvétel teljes kizárása mellett nyitott szabad utat tizenkét új bevásárló központ betelepítése előtt. A döntés nyilvánvaló előzetes környezeti hatásvizsgálatokat feltételezett volna. Mivel azonban a szakmai koncepció (verbálisan) nem terv és nem program, a „koncepcionális döntéseknél” akkor sem alkalmazandók az Egyezmény előírásai, ha annak tárgya egyértelműen súlyosan érinti a környezet elemeit (fejtette ki álláspontját a Közigazgatási Hivatal).

⁵ A nyilvánosság részvételével kapcsolatban az eddigi legdurvább visszalépés a gyorsforgalmú közúthálózat fejlesztésének gyorsításával kapcsolatos jogszabály-csomaghoz kapcsolódik. Az ügyben a Levegő Munkacsoport azon az alapon kezdeményezett a CC-nél eljárást, hogy ún. „autópálya törvény” számos elemében gátolja a beruházás környezeti hatásai által érintett állampolgárok, civil szervezetek érdekevénytő tevékenységét. A közösségi részvételre rendelkezésre álló idő megrövidítése és a jogorvoslathoz való jog korlátozása alapvetően sérti az EU elvárásait és az Aarhusi Egyezmény szellemét.

Az ügyet tárgyaló Bizottság ugyan nem deklarált jogsértést, de az eset kapcsán mondta ki a „non-retrogression” elvet (az Aarhusi aláíró Magyarország esetében visszalépés történt, ami nem egyeztethető össze a nemzetközi jog elfogadott elveivel).

intézkedéseket (cselekvési programot) feltételez. A pusztai jogi szabályozás azonban nem elégséges, ha hiányoznak mögüle a rendszert megfelelően működtető, **ellenőrző és visszacsatoló intézmények** (természetesen: azok is közösségi részvétellel) és a feladatok végrehajtásához **hiányoznak a megfelelő pénzügyi eszközök.**

Az Egyezmény magyarországi végrehajtása szerintem pont ezen a területen, a részvételre képesítés pillérén mutatja fel a legnagyobb mulasztásokat. A KvVM-ben a témának nincs kijelölt felelőse, a környezetvédelmi területi szervek, önkormányzatok személyzeti állományának képzésére nem került sor, hiányoznak az Aarhusi Egyezményről szóló (jogalkalmazást segítő) szakmai anyagok. A jogalkotás vontatottan halad, végrehajtási program nincs, a tárcaközi koordináció nem működik, a közös (KvVM – mozgalmi) Aarhusi Munkabizottság érdemi munkát még nem végzett, az ismeretterjesztéshez hiányzik a pénz és az akarat.

Méla szomorúságomban ilyenkor szoktam felhívni a figyelmet az Egyezmény végéhez csatolt (hatályba léptető) **törvény 3.§ (2) bekezdésére.** Idézem: „*A törvény végrehajtásáért a környezetvédelmi miniszter gondoskodik*”.

Akarjátok tudni milyen színvonalon? Nosza harcosok, olvassátok el a végrehajtásról első három évről szóló „Civil Jelentésünket”.⁶

Zárszó

Az Aarhusi Egyezménynek - mint olvashatjátok - van még további 13 veretes Cikke. Mivel, ezek a nagyrészt belső zavarelhárító szabályok közvetlenül nem érinti a munkánkat, én sem foglalkozom vele.

**És immár veletek se.
Most már eléggé kiokosodtatok.
Tudjátok mi a teendő.
Pá, Aarhus legyen veletek.**

Felhasznált irodalom:

Fülöp Sándor: *Környezetvédelmi demokrácia a gyakorlatban (Közép- és Kelet-Európai Regionális Környezetvédelmi Központ, Széchenyi, 2002)*

Astrid Epiney: *Zu den Anforderungen der Aarhus-Konvention an das europäische Gemeinschaftsrecht (Zeitschrift für Umweltrecht Sonderheft 2003)*

Christian Schrader: *Neue Umweltinformationsgesetze durch die Richtlinie 2003/4/EG (ZUR 3/2004)*

Andreas Fisahn: *Effektive Beteiligung solange noch Optionen offen sind – Öffentlichkeitsbeteiligung nach der Aarhus-Konvention (ZUR 3/2004)*

Kalas György: *Adatvadászat II. (Reflex Környezetvédő Egyesület, Győr, 2004)*

Kalas György (szerk.): „*Civil jelentés az Aarhusi Egyezmény magyarországi végrehajtásáról a Részleges Felek Második Konferenciájára*” (Reflex Környezetvédő Egyesület, Győr, 2005)
Jogszabályok és azok indoklásai

⁶ Az Aarhusi Egyezmény „végrehajtásának” első három évének szomorú tapasztalatát az ebben a témában tartott Almaty-i konferenciára készülő mozgalmunk saját „Nemzeti Civil Jelentésben” foglalta össze. Küldötteink a konferenciára végül nem utazhattak el – a „Civil Jelentésünk” azonban az alábbi honlapokon elérhető:

2001. évi LXXXI. törvény a környezeti ügyekben az információhoz való hozzáférésről, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szóló, Aarhusban, 1998. június 25-én elfogadott Egyezmény kihirdetéséről

Kapcsolódó jogszabályok

I. pillér

Az Európai Parlament és Tanács **2003/4/EK irányelve** a környezeti információkhoz való nyilvános hozzáférésről

311/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet a nyilvánosság környezeti információkhoz való hozzáféréseinek rendjéről

1992. évi LXIII. törvény a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról - *kiemelt*

1995. évi LIII. törvény a környezet védelmének általános szabályairól - *részletek*

2005. évi XC. törvény az elektronikus információszabadságról

„Megfelelőségi táblázat” a környezeti információkhoz való hozzáférés lehetőségeiről

II. pillér

A Tanács 1985. június 27-én kelt 85/337/EGK, az egyes köz- és magán beruházások környezeti hatásainak vizsgálatáról szóló irányelvének hatályos rendelkezései, - kiegészítve a Tanács 1997. március 3-i 97/11/EK irányelve rendelkezéseivel és módosítva a **2003/35/EK irányelv** rendelkezéseivel – Egységes szerkezetben, a *Preambulumok és záró rendelkezések nélkül*

314/2005. (XX.25.) Korm. rendelet a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról - *részletek*

Az Európai Parlament és Tanács **2003/35/EK irányelve** a környezettel kapcsolatos egyes tervek és programok kidolgozásánál a nyilvánosság részvételéről (valamint a 85/337/EGK és 96/61/EK tanácsi irányelvek módosításáról) - *részlet*

2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról

III. pillér

2004. évi CXL törvény a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól – *részlet*

Figyelem!

A brosúrában szereplő jogszabályok a jelenlegi (2006. február) hatályos szövegükben kerültek beépítésre. Bár nem valószínű, hogy egyhamar módosítják őket, de a hivatkozás előtt nem árt állapotukat a friss jogtárban ellenőrizni. Ebben, valamint Aarhus „felhasználásában” és értelmezésében a mozgalom szabadidős jogászhai készségesen állnak rendelkezésükre.

AZ AARHUSI EGYEZMÉNY

2001. évi LXXXI. törvény

a környezeti ügyekben az információhoz való hozzáférésről, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szóló, Aarhusban, 1998. június 25-én elfogadott Egyezmény kihirdetéséről

1. § Az Országgyűlés a környezeti ügyekben az információhoz való hozzáférésről, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szóló, Aarhusban, 1998. június 25-én elfogadott Egyezményt e törvénnyel kihirdeti. (Az Egyezmény megerősítéséről szóló okirat letétbe helyezésére 2001. július 3-án került sor.)

2. § Az Egyezmény hiteles magyar nyelvű fordítása a következő:

„Egyezmény a környezeti ügyekben az információhoz való hozzáférésről, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról

Jelen Egyezményhez csatlakozó Felek,

- hivatkozva a stockholmi ENSZ Emberi Környezet Konferencia nyilatkozatának első alapelve,
- hivatkozva úgyszintén a „Riói Nyilatkozat a Környezetről és a Fejlődésről” 10. alapelve,
- hivatkozva továbbá az ENSZ Közgyűlés Természetvédelmi Világkartáról szóló, 1982. október 28-i, 37/7 számú, valamint az egyének jólétének érvényesítése végett az egészséges környezet biztosításának szükségességéről szóló, 1990. december 14-i, 45/94 számú Közgyűlési határozatára,
- hivatkozva a Környezet és Egészség Európai Kartájára, amelyet az Egészségügyi Világszervezet első Európai Környezet és Egészség Konferenciáján fogadott el 1989. december 8-án a németországi Frankfurt am Mainban,
- megerősítve a környezet állapotának védelme, megőrzése és javítása iránti, valamint a fenntartható és környezeti szempontból egészséges fejlődés iránti igényt,
- felismerve, hogy a környezet megfelelő védelme nélkülözhetetlen az emberi jólét és az alapvető

emberi jogok, köztük az élethez való jog gyakorlása szempontjából,

- felismerve szintén, hogy mindenkinek joga van ahhoz, hogy egészségének és jólétének megfelelő környezetben éljen, továbbá mind egyénileg, mind pedig másokkal együttesen kötelessége a környezet védelme és javítása a jelenlegi és jövőbeli generációk javára,
- figyelembe véve, hogy az állampolgárok ezen jogának biztosításához és, hogy ezen kötelességüket be tudják tartani, számukra a környezeti ügyekben az információt hozzáférhetővé kell tenni, biztosítani kell számukra a jogot, hogy részt vegyenek a döntéshozatalban, továbbá hozzáférhetővé kell tenni számukra az igazságszolgáltatást,
- felismerve azt, hogy a környezetvédelem területén az információ jobb hozzáférhetősége és a nyilvánosság részvétele a döntéshozatalban javítja a döntések minőségét és végrehajtását, hozzájárul a nyilvánosságnak a környezeti kérdésekkel kapcsolatos tudatosságához, lehetőséget biztosít a nyilvánosságnak arra, hogy tagjai álláspontjukat kifejezhessék, továbbá lehetővé teszi a hatóságok számára azok megfelelő figyelembevételét,
- kívánva ezért a környezettel kapcsolatos ügyekben a döntéshozatal számonkérhetőségének és átláthatóságának elmélyítését, ezzel a döntések támogatottságának megerősítését a nyilvánosság részéről,
- felismerve a szükségességét annak, hogy az átláthatóság a kormányzat minden ágazatában érvényesüljön és a jogalkotó testületeket is felhívva arra, hogy eljárásaik során alkalmazzák a jelen Egyezmény elveit,
- felismerve azt, hogy a nyilvánosságnak tudatában kell lennie a környezeti döntéshozatalban való részvétel eljárásainak, azokhoz szabadon hozzá kell férnie és tájékozottnak kell lennie azok használatát illetően,
- felismerve szintén az egyes polgárok, a nem állami szervezetek és a magánszféra szerepének fontosságát a környezetvédelemben,
- kívánva a környezeti oktatás-nevelés fejlesztését a környezettel és fenntartható fejlődéssel kapcsolatos ismeretek további terjesztésében és abban, hogy a nyilvánosság számára a környezetet és a fenntartható fejlődést befolyásoló döntéseket széles körben tudatosítsa és bátorítson az azokban való részvételre,
- rámutatva ezzel összefüggésben a média, valamint a kommunikáció elektronikus és más jövőbeni formái felhasználásának fontosságára,

- felismerve annak fontosságát, hogy a kormányzati döntéseket teljes mértékben összehangolják a környezetvédelmi szempontokkal, és ebből következően annak szükségességét, hogy a hatóságok pontos, átfogó és naprakész környezeti információ birtokában legyenek,
 - elismerve, hogy a hatóságok a környezeti információt a közérdek szolgálatában birtokolják,
 - kifejezve azon meggyőződésüket, hogy a nyilvánosság, illetőleg a szervezetek számára hatékony igazságszolgáltatási mechanizmusnak kell rendelkezésre állnia érdekeik védelme és a jogszabályok érvényesítése érdekében,
 - felhívva a figyelmet annak fontosságára, hogy a termékekről megfelelő információk álljanak a fogyasztók rendelkezésére, hogy azáltal képesek legyenek megalapozott, környezeti szempontokat figyelembe vevő vásárlási döntéseket hozni,
 - felismerve a nyilvánosság aggodalmát a genetikailag módosított szervezetek szándékos környezetbe bocsátásával kapcsolatban, és annak szükségességét, hogy megnöveljék e területen a döntéshozatal átláthatóságát és a széles körű közösségi részvételt,
 - meggyőződve arról, hogy ezen Egyezmény megvalósítása hozzájárul a demokrácia erősítéséhez az ENSZ Európai Gazdasági Bizottsága (EGB) régiójában,
 - tudatában lévén annak a szerepnek, amelyet ebben a tekintetben az EGB játszott, és emlékeztetve többek között az EGB Irányelveire a Környezeti Információ Hozzáférhetőségéről és a Nyilvánosság Részvételéről a Környezeti Döntéshozatalban, melyet az „Európai Környezetért” (Environment for Europe) (1995. október 23-25. Bulgária, Szófia) elnevezésű Harmadik Miniszteri szintű Konferencián elfogadott miniszteri deklaráció megerősített,
 - szem előtt tartva az Országhatáron Átterjedő Környezeti Hatások Vizsgálatáról szóló Egyezmény (Espoo, Finnország, 1991.), az Ipari Balesetek Országhatáron Átterjedő Hatásairól készült Egyezmény, valamint a Határvizek és Nemzetközi Tavak Védelméről és Használatáról szóló Egyezmény (mindkettő: Helsinki, 1992.) vonatkozó rendelkezéseit,
 - tudatában annak, hogy ezen Egyezmény elfogadása hozzájárul az „Európai Környezetért” folyamat további erősítéséhez és az Aarhusban, Dániában, 1998 júniusában tartandó Negyedik Miniszteri szintű Konferencia eredményeihez,
- megállapodtak a következőkben:

1. Cikk

Az Egyezmény célja

A jelen és jövő generációkban élő minden egyén azon jogának védelme érdekében, hogy egészségének és jólétének megfelelő környezetben éljen, ezen Egyezményben Részes valamennyi Fél garantálja a nyilvánosság számára a jogot az információk hozzáférhetőségéhez, a döntéshozatalban való részvételhez és az igazságszolgáltatás igénybeviteléhez a környezetvédelmi ügyekben a jelen Egyezmény rendelkezései szerint.

2. Cikk

Meghatározások

Jelen Egyezményre vonatkozóan:

1. „Fél” ezen Egyezményhez csatlakozó Szerződő Feleket jelenti, amennyiben a szöveg nem ad más meghatározást.

2. A „hatóság” jelenti

a) az országos, regionális és egyéb szintű kormányzatot;

b) a nemzeti jog értelmében közigazgatási funkciót, ezen belül a környezethez kapcsolódó konkrét kötelezettségeket teljesítő, tevékenységeket és szolgáltatásokat végző természetes és jogi személyeket;

c) bármely más, a fenti a) és b) bekezdésekben említett testület vagy személy ellenőrzése alatt állami feladatot vagy funkciót ellátó, vagy a környezettel kapcsolatos állami szolgáltatást nyújtó természetes és jogi személyeket;

d) minden olyan, a 17. Cikkben említett regionális gazdasági integrációs szervezet intézményeit, amely ezen Egyezményhez csatlakozó Fél.

A fenti meghatározás nem tartalmazza azokat a testületeket vagy intézményeket, melyek igazságszolgáltatási vagy jogalkotói minőségben járnak el.

3. A „környezeti információ” jelent bármely írott, látható, hallható, elektronikus vagy egyéb formában megjelenő információt, melynek tárgya:

a) a környezet elemeinek, úgymint a levegőnek és az atmoszférának, a víznek, a talajnak, a földnek, a tájképnek, a természetes élőhelyeknek, a biológiai sokféleségnek és összetevőinek, beleértve a genetikailag módosított szervezeteket is, illetve ezen elemek közti kölcsönhatásnak az állapota;

b) tényezők, úgymint anyagok, energia, zaj és sugárzás, tevékenységek és intézkedések, beleértve a közigazgatási intézkedéseket, a környezetet érintő megállapodásokat, irányelveket, jogalkotást, terveket és programokat, amelyek befolyásolják

vagy befolyásolhatják a fenti *a)* bekezdésben említett környezeti elemeket, valamint a környezeti döntéshozatalban felhasznált költség-haszon, továbbá egyéb gazdasági elemzések és becslések;

c) az emberi egészség és biztonság állapota, az emberi élet, a kulturális helyszínek és az épített környezet állapota, olyan mértékben, amilyen mértékben ezeket befolyásolja vagy befolyásolhatja a környezeti elemek állapota, vagy ezen környezeti elemeken keresztül a *b)* bekezdésben említett tényezők, tevékenységek vagy intézkedések.

4. A „nyilvánosság” jelentése egy vagy több természetes vagy jogi személy, továbbá a nemzeti joggal vagy gyakorlattal összhangban azok szövetségei, szervezetei és csoportjai.

5. Az „érintett nyilvánosság” jelenti a nyilvánosság azon részét, amelyet a környezeti döntéshozatal befolyásol, vagy valószínűleg befolyásol, vagy ahhoz érdeke fűződik; jelen meghatározásban a környezet védelmét elősegítő és a nemzeti jogban foglalt követelményeknek megfelelő, nem kormányzati szervezeteket érdekelt szervezeteknek kell tekinteni.

3. Cikk

Általános rendelkezések

1. A Felek az Egyezmény rendelkezéseinek megvalósításához szükséges egyértelmű, átlátható és következetes keret létrehozása és fenntartása céljából meghozzák a szükséges jogi, szabályozásbeli és egyéb intézkedéseket, beleértve azon intézkedéseket is, melyek célja a kompatibilitás biztosítása az ezen Egyezményben foglalt tájékoztatási, részvételi és igazságszolgáltatási kötelezettség megvalósításáról szóló rendelkezések között.

2. Valamennyi Fél törekszik biztosítani azt, hogy a tisztviselők és a hatóságok nyújtsanak segítséget és útbaigazítást a nyilvánosságnak a környezeti információhoz való hozzáférésben, a környezeti döntéshozatalban való részvétel megkönnyítésében és az igazságszolgáltatás igénybevételében.

3. Minden egyes Fél támogatja a környezeti oktatást-nevelést és a környezettudatosság növelését a nyilvánosság körében, különösen a környezeti információhoz való hozzájutás, a környezeti döntéshozatalban való részvétel és az igazságszolgáltatás igénybevétele tekintetében.

4. Minden egyes Fél gondoskodik a környezetvédelem célját elősegítő szövetségek, szervezetek és csoportok megfelelő elismeréséről és támogatásáról, és biztosítja, hogy nemzeti jogrendszerrel összhangban legyen ezen kötelezettséggel.

5. Ezen Egyezmény rendelkezései nem befolyásolják a Felek azon jogát, hogy olyan intézkedé-

seket tartsanak fenn vagy foganatosítsanak, amelyek ezen Egyezmény követelményeinél szélesebb körű hozzáférhetőséget biztosítanak a nyilvánosság számára a környezeti információhoz, szélesebb körű részvételt tesznek lehetővé a környezeti döntéshozatalban és szélesebb körű hozzáférhetőséget biztosítanak az igazságszolgáltatáshoz.

6. Ezen Egyezmény nem írja elő a környezeti ügyekben az információ hozzáférhetőségére, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban való részvételére és az igazságszolgáltatás igénybevételére vonatkozó, már létező jogosultságok csökkentését.

7. Valamennyi Fél elősegíti ezen Egyezmény alapelveinek alkalmazását környezetvédelmi kérdések kapcsán a nemzetközi környezeti döntéshozatali folyamatokban, valamint a nemzetközi szervezetekben.

8. Valamennyi Fél biztosítja, hogy ezen Egyezmény rendelkezéseivel összhangban jogait gyakorló személyeket nem büntetik, nem üldözik és semmilyen más módon nem zaklatják a részvételük miatt. Ezen rendelkezés a nemzeti bíróságok azon hatáskörére nem vonatkozik, melynek keretében ésszerű költségviselési kötelezettséget állapítanak meg a bírósági eljárásokban.

9. A jelen Egyezmény vonatkozó rendelkezéseinek keretein belül a nyilvánosságnak hozzá kell férnie az információhoz, meg kell kapnia a lehetőséget a döntéshozatalban való részvételre és a hozzáférést az igazságszolgáltatáshoz a környezetvédelmi ügyekben állampolgárságra, nemzetiségre vagy honosságra való tekintet nélkül, továbbá jogi személy esetén bejegyzési helyre, illetve tényleges tevékenységének központjára való tekintet nélkül.

4. Cikk

Hozzáférés a környezeti információhoz

1. Valamennyi Fél biztosítja ezen cikk további bekezdései függvényében, hogy a hatóságok környezeti információ kérése esetén a nyilvánosság rendelkezésére bocsátják a kért információt a nemzeti szabályozás keretében, ideértve, amennyiben igénylik, az alábbi *b)* bekezdésben foglaltak szerint az ezen információt tartalmazó vagy azt alkotó eredeti dokumentumok másolatait:

a) az információkéréshez fűződő érdek megjelölésének igénye nélkül;

b) a kért formában, kivéve azokat az eseteket:

(i) ha a hatóság számára ésszerű az információt más formában rendelkezésre bocsátani, mely esetben az eltérő rendelkezésre bocsátási forma okait is ismertetik, vagy

(ii) ha az információ más formában már nyilvánosan rendelkezésre áll.

2. Az 1. bekezdésben említett környezeti információt a lehető legrövidebb időn belül, de legkésőbb a kérés benyújtását követő egy hónapon belül kell rendelkezésre bocsátani, kivéve, ha az információ mennyisége és bonyolultsága indokoltta teszi a fenti időszaknak a kérés benyújtását követő legfeljebb két hónapra történő meghosszabbítását. A kérelmezőnek bármilyen meghosszabbításról és annak indokairól tájékoztatást kell kapnia.

3. Környezeti információra vonatkozó kérés elutasítható, amennyiben:

a) a hatóság, melyhez a kérést benyújtották, nem rendelkezik a kért környezeti információval;

b) a kérés egyértelműen ésszerűtlen, vagy túlságosan általános módon fogalmazták meg; továbbá

c) a kérés olyan anyagra vonatkozik, mely előkészítés alatt áll, vagy hatóságok belső kommunikációjára vonatkozik, abban az esetben, ha a nemzeti jog vagy szokásjogi joggyakorlat e kivételeket megállapítja, tekintetbe véve a közérdeket, amely az információ feltárásához fűződik.

4. A környezeti információra vonatkozó kérés elutasítható, amennyiben az információ feltárása hátrányosan érintené:

a) a hatósági eljárások titkosságát, ahol ezen titkosságot a nemzeti jog előírja;

b) a nemzetközi kapcsolatokat, a honvédelmet vagy a közbiztonságot;

c) az igazságszolgáltatás menetét, valamely személy azon képességét, hogy jogos bírósági eljárásban részesüljön, vagy valamely hatóság azon képességét, hogy büntetőjogi vagy fegyelmi természetű vizsgálatot folytasson le;

d) a kereskedelmi és ipari információ bizalmas jellegét, ahol ez a bizalmas jelleg méltányolható gazdasági érdekekre figyelemmel a jog által védett. E körben azonban a környezetvédelem szempontjából releváns kibocsátási adatok nyilvánosak kell hogy legyenek;

e) a szellemi tulajdonhoz fűződő jogokat;

f) természetes személy személyi adataira és/vagy annak irataira vonatkozó titoktartási kötelezettséget, amennyiben az adott személy nem adott hozzájárulást adatainak nyilvánosságra hozatalához, feltéve, hogy a bizalmas kezelést a nemzeti jog előírja;

g) egy harmadik fél érdekeit, amely a kért információt úgy biztosította, hogy az nem volt

kötelessége, nem is volt rá jogilag kötelezhető, és nem adta jóváhagyását az anyagok kiadására; vagy

h) a környezet azon részét, amelyre az információ vonatkozik, például ritka fajok tenyészhelyeit.

Az információszoolgáltatás fent említett okai szűken értelmezendők, figyelembe véve az információ feltárásához fűződő közérdeket, valamint azt, hogy a kért információ mennyiben vonatkozik a környezetbe történő kibocsátásokra.

5. Amennyiben a hatóság nem rendelkezik a kért környezeti információval, a lehető legrövidebb időn belül tájékoztatja a kérelmezőt arról, hogy véleménye szerint mely hatóságnál lehet a kért információt megkapni, vagy továbbítja a kérést ezen hatósághoz, és arról a kérelmezőt megfelelő módon tájékoztatja.

6. Valamennyi Fél biztosítja azt, hogy amennyiben ezen cikk fenti 3. c) és 4. bekezdése értelmében a nyilvánosságra hozatal alól mentesülő információ bizalmas jellegének megsértése nélkül különválasztható, a hatóságok a kért környezeti információ további, nem bizalmas részét az igénylő rendelkezésére bocsátják.

7. A kérés elutasítása írásban történik, amennyiben a kérést írásban nyújtották be, vagy a kérelmező így igényli. Az elutasítás tartalmazza az elutasítás okait, és tájékoztatást ad a 9. Cikkkel összhangban biztosított jogorvoslati eljárás hozzáférhetőségéről. Az elutasítást a lehető legrövidebb időn, de legkésőbb egy hónapon belül kell kiállítani, kivéve, ha az információ bonyolultsága ezen időszaknak a kérés benyújtását követő maximum két hónapra történő meghosszabbítását teszi szükségessé. A kérelmezőnek bármilyen meghosszabbításról, valamint annak okairól tájékoztatást kell kapnia.

8. Valamennyi Fél megengedheti hatóságainak, hogy az információszoolgáltatásért díjat szabjanak ki, amely nem haladhat meg egy ésszerű összeget. Azon hatóságok, melyek az információ szolgáltatásáért díjat szándékoznak kérni, a kivethető díjtételeket bocsássák a kérelmezők rendelkezésére, ismertetve azt is, hogy milyen körülmények között adhatnak díjcsökkentést vagy mentességet, és milyen esetekben szabják az információszoolgáltatás feltételül a díj előzetes megfizetését.

5. Cikk

A környezeti információk összegyűjtése és terjesztése

1. Valamennyi Rész Fél biztosítja, hogy

a) a hatóságok a funkcióiknak megfelelő információval rendelkeznek és azokat naprakészen tartják;

b) kötelező rendszereket hoznak létre, amelyek biztosítják az információ megfelelő áramlását a hatóságok felé azon javasolt, illetőleg már létező tevékenységekkel kapcsolatosan, amelyek jelentős mértékben befolyásolhatják a környezetet;

c) az emberi egészség vagy a környezet közvetlen veszélyeztetettsége esetén, függetlenül attól, hogy emberi tevékenység vagy természeti okok váltották ki, a hatóság által birtokolt minden olyan információt, amely lehetővé teszi a nyilvánosság számára, hogy olyan lépéseket tegyen, amellyel megakadályozhatja vagy enyhítheti a fenyegetettségéből származó veszélyt, azonnal közzé kell tenni, és az esetleg érintett lakosság tagjait arról haladéktalanul tájékoztatni kell.

2. Valamennyi Fél biztosítja azt, hogy a hatóságok által a nyilvánosság számára közzétett információ közzétételi módja a nemzeti jogi szabályozásnak megfelelően átlátható és hatékonyan hozzáférhető legyen. Ezen intézkedések többek között:

a) tudatosítják a hatóságok által birtokolt környezeti információ típusát és területét; ezen információ rendelkezésre bocsátásának és hozzáférhetőségének alapvető feltételeit, valamint megszerzésének folyamatát;

b) létrehoznak és fenntartanak olyan gyakorlati lehetőségeket, mint:

(i) nyilvánosan hozzáférhető listák, nyilvántartások vagy akták,

(ii) annak megkövetelése, hogy a hivatalnokok támogassák a nyilvánosságot, amikor az az Egyezmény hatálya alá tartozó információt keres, és

(iii) kapcsolatfelvételi pontok kijelölése; valamint

c) biztosítják a b) (i) pontban említett listák, nyilvántartások és akták által tartalmazott környezeti információk ingyenes hozzáférhetőségét.

3. Valamennyi Fél biztosítja azt, hogy a környezeti információk egyre inkább rendelkezésre álljanak olyan elektronikus adatbázisokban, amelyek a nyilvánosság számára a nyilvános telekommunikációs hálózaton keresztül könnyen hozzáférhetők. Az ilyen formában hozzáférhető információ tartalmazza:

a) a környezet állapotáról szóló jelentést az alábbi 4. bekezdés szerint;

b) a környezetről szóló vagy azzal kapcsolatos jogszabályok szövegét;

c) ahol lehetséges, a környezetről szóló vagy azzal kapcsolatos irányelveket, terveket, programokat; és

d) egyéb információt, amennyiben annak hozzáférhetősége e formában elősegíti a jelen Egyezményt végrehajtó nemzeti jogszabályok érvényesülését, feltéve, hogy ezen információk már elérhetők elektronikus úton.

4. Valamennyi Fél három vagy négy évet meg nem haladó rendszeres időszakonként országos jelentést ad ki és terjeszt a környezet állapotáról, melynek keretében információt biztosít a környezet minőségéről és a környezet terheléséről.

5. Valamennyi Fél nemzeti jogi keretein belül intézkedéseket tesz avégett, hogy nyilvánosságra hozzák egyebek között:

a) a közigazgatás különböző szintjein készült jogszabályokat és az egyéb általános iránymutatásokat, mint a környezethez kapcsolódó tervek, irányelvek, programok és stratégiák, illetve azok megvalósításáról szóló előrehaladási jelentések;

b) környezeti kérdésekről szóló nemzetközi jogi szerződések, egyezmények, megállapodások; és

c) amennyiben szükséges, más jelentős, a környezettel kapcsolatos nemzetközi jogi dokumentumok.

6. Valamennyi Fél ösztönzi, hogy az olyan környezethasználók, akiknek tevékenysége jelentős hatást gyakorol a környezetre, rendszeresen tájékoztassák a nyilvánosságot tevékenységük és termékeik környezeti hatásairól, ahol szükséges önkéntes öko-felülvizsgálat (öko-auditing) vagy öko-címke” programok útján vagy egyéb módon.

7. Minden Fél

a) hozza nyilvánosságra azokat a tényeket és elemzéseket, amelyeket relevánsnak és fontosnak tart a főbb környezeti irányelvek kidolgozásához;

b) hozza nyilvánosságra vagy másképpen tegye hozzáférhetővé a rendelkezésre álló elemző, ismeretterjesztő anyagokat, amelyek a nyilvánossággal kapcsolatosak, a jelen Egyezmény hatálya alá tartoznak; és

c) bocsássa a nyilvánosság rendelkezésére megfelelő formában azt az információt, amely a kormányzat minden szintjén a környezeti feladatok teljesítésére, a vonatkozó szolgáltatások színvonalára vonatkozik.

8. Fejlesszen ki olyan mechanizmusokat, amelyek arra szolgálnak, hogy megfelelő termékinformációk álljanak a nyilvánosság rendelkezésére annak érdekében, hogy a fogyasztók környezetvédelmi szempontból megalapozottan választhassanak.

9. Tegyen lépéseket, hogy a megfelelő mértékben figyelembe véve a nemzetközi folyamatokat is, egyre jobban meghonosítsa az összefüggő, egész

országra kiterjedő szennyezésbejelentési és – nyilvántartási rendszert, amely egy strukturált, számítógépes és a nyilvánosság számára hozzáférhető adatbázison alapul, mely adatbázist egy egységesített beszámolási rendszer táplál. Ez a rendszer magában foglalhatja pontosan meghatározott anyagok és termékek beszerzését, kibocsátását és szállítását, ideértve a víz-, energia- és erőforrás-felhasználást ugyancsak pontosan meghatározott, a környezet elemeivel kapcsolatos tevékenységekkel, továbbá belső és külső hulladékkezeléssel és -lerakással kapcsolatosan.

10. A jelen cikkben foglalt szabályok nem korlátozzák a Felek azon jogát, hogy bizonyos környezeti információk kiadását megtagadják a 4. Cikk 3. és 4. bekezdéseivel összhangban.

6. Cikk

A nyilvánosság részvétele egyes tevékenységekkel kapcsolatos döntéshozatalban

1. Valamennyi Fél

a) az I. mellékletben felsorolt javasolt tevékenységek engedélyezési eljárása során hozandó döntésben betartja e cikk rendelkezéseit;

b) nemzeti szabályozásának megfelelően alkalmazza az ezen cikkben előírtakat olyan javasolt tevékenységekkel kapcsolatos döntések esetében is, melyek nem tartoznak az I. mellékletben felsorolt tevékenységek közé, de jelentős hatással lehetnek a környezetre. Ennek megállapítása végett a Félnek meg kell vizsgálnia, hogy egy adott javasolt tevékenység a jelen cikk rendelkezései alá tartozik-e vagy sem; és

c) eldöntheti esetről esetre, amennyiben a nemzeti joga így rendelkezik, hogy nem alkalmazza a jelen cikk rendelkezéseit olyan javasolt tevékenységekre, amelyek honvédelmi célokat szolgálnak, amennyiben a Fél úgy véli, hogy ezeket a jelen cikk alkalmazása hátrányosan befolyásolná.

2. Az érintett nyilvánosságot közzététel vagy egyéni tájékoztatás útján, a környezeti döntéshozatali folyamat korai fázisában, megfelelően, időszerűen és hatékonyan tájékoztatni kell egyebek között:

a) a javasolt tevékenységről és a kérelemről, amelyre a döntés vonatkozik majd;

b) a lehetséges döntések természetéről vagy a döntés tervezetéről;

c) a döntéshozatalért felelős hatóságról;

d) a várható eljárásról, ezen belül, ha ez lehetséges:

(i) az eljárás megkezdésének időpontjáról,

(ii) a nyilvánosság részvételi lehetőségeiről,

(iii) bármely várható közmeghallgatás időpontjáról és helyéről,

(iv) azon hatóság megjelöléséről, amelytől a vonatkozó információ beszerezhető, illetőleg ahol elhelyezték avégett, hogy a nyilvánosság azt megvizsgálhassa,

(v) a vonatkozó hatóság megjelöléséről, melyhez a megjegyzések és kérdések benyújthatók, valamint a megjegyzések és kérdések várható továbbítási idejéről, és

(vi) a javasolt tevékenységgel kapcsolatos releváns környezeti információ hozzáférhetőségéről;

e) arról a tényről, hogy az adott tevékenység nemzeti vagy határon áterjedő környezeti hatásvizsgálat köteles-e.

3. A nyilvánosság részvételére vonatkozó eljárások biztosítsanak olyan ésszerű időkereteket a különböző fázisokra, amelyek elégséges időt hagynak a nyilvánosság tájékoztatására a 2. bekezdéssel összhangban és arra, hogy a nyilvánosság a környezeti döntéshozatali folyamatban való hatékony részvételre felkészülhessen.

4. Valamennyi Fél biztosítja a nyilvánosság korai fázisban való részvételét, amikor az összes választási lehetőség még nyitott és hatékony társadalmi részvétel valósulhat meg.

5. Valamennyi Fél, amennyiben ez szükségesnek látszik, ösztönözze a jövőbeli kérelmezőt, hogy az engedélyre vonatkozó kérelem benyújtását megelőzően azonosítsa az érintett nyilvánosság körét és kezdjen megbeszéléseket, valamint nyújtson tájékoztatást kérelmének célját illetően.

6. Valamennyi Fél előírja az illetékes hatóságoknak, hogy az érintett nyilvánosságnak biztosítsák a jelen cikkben szabályozott környezeti döntéshozatalban való részvételéhez szükséges összes releváns, a közösségi részvétel idején rendelkezésre álló információba való betekintés lehetőségét, külön kérelemre, amennyiben a nemzeti jog így írja elő, ingyen és azonnal, amint az adott információ rendelkezésre áll. Ez a rendelkezés nem zárja ki a Felek jogát ahhoz, hogy a 4. Cikk 3. és 4. bekezdései alapján bizonyos információk kiadását megtagadják. A releváns környezeti információ a 4. Cikk rendelkezéseinek csorbítása nélkül tartalmazza legalább:

a) a javasolt tevékenység helyének, fizikai és technikai jellemzőinek leírását, ideértve a várható kibocsátásokra és visszamaradó anyagokra vonatkozó becslést is;

b) a tevékenység jelentős környezeti hatásainak leírását;

c) a hatások, köztük a kibocsátások megelőzésére és/vagy csökkentésére tervezett intézkedések leírását;

d) a fentiek közérthető összefoglalását;

e) a kérelmező által megvizsgált főbb alternatívák körvonalazását;

f) azokat a főbb jelentéseket és állásfoglalásokat, amelyeket a nemzeti jogrendszer alapján az üggyel kapcsolatos hatósághoz eljuttatnak, abban az időben, amikor az érintett nyilvánosságot a fenti 2. bekezdés alapján értesíteni kell.

7. A nyilvánosság részvételére vonatkozó eljárások lehetővé kell tenniük a nyilvánosság számára, hogy írásban, vagy amikor szükségesnek látszik, közmeghallgatás formájában előterjesszék megjegyzéseiket, információikat, elemzéseiket vagy véleményüket, melyeket a javasolt tevékenységgel kapcsolatosan fontosnak tartanak.

8. Valamennyi Fél kellő mértékben figyelembe veszi a nyilvánosság részvételének eredményeit a döntés meghozatala során.

9. Valamennyi Fél biztosítja a hatósági döntés meghozatala után a nyilvánosság megfelelő eljárások szerinti, haladéktalan tájékoztatását. Minden Fél a nyilvánosság számára hozzáférhetővé teszi a döntés szövegét, valamint az alapját képező fő okokat és megfontolásokat.

10. Valamennyi Fél biztosítja azt, hogy amikor a hatóság felülvizsgálja vagy időszerezíti az 1. bekezdésben meghatározott tevékenységre vonatkozó működési feltételeket, az e cikk 2-9. bekezdéseiben foglalt rendelkezéseket, amennyiben szükségesnek látszanak, a szükséges változtatásokkal alkalmazza.

11. Valamennyi Fél, a keresztülvihető és szükségesnek látszó mértékben, nemzeti jogának keretein belül alkalmazni fogja a jelen cikk rendelkezéseit a genetikailag módosított szervezetek környezetbe való szándékos kibocsátását illető döntésekben.

7. Cikk

A nyilvánosság részvétele a környezettel kapcsolatos tervek, programok és irányelvek vonatkozó eljárásokban

Valamennyi Fél megteszi a megfelelő gyakorlati és/vagy egyéb intézkedéseket a nyilvánosság részvételének biztosítása érdekében a környezettel kapcsolatos tervek és programok kidolgozása során, áttekinthető és méltányos keretek között, miután a szükséges információt is biztosították számára. A keretek meghatározásánál alkalmazni kell a 6. Cikk 3., 4. és 8. bekezdéseit. Az illetékes

hatóságnak kell meghatároznia a jelen Egyezmény célkitűzéseinek figyelembevételével a nyilvánosságnak azt a részét, amelyik ezekben az eljárásokban részt vesz. A szükségesnek látszó mértékben minden Fél törekszik arra, hogy lehetőséget biztosítson a nyilvánosság részvételére a környezettel kapcsolatos irányelvek kidolgozása során.

8. Cikk

A nyilvánosság részvétele a végrehajtó jellegű szabályok és/vagy az általánosan kötelező érvényű szabályozó eszközök kidolgozásában

Valamennyi Fél törekszik a hatóságok által kiadott, a környezetvédelem szempontjából jelentős végrehajtó jellegű szabályok, illetőleg az általánosan kötelező érvényű szabályozó eszközök előkészítése során a nyilvánosság hatékony részvételének elősegítésére a megfelelő stádiumban és addig, amíg a választási lehetőségek még nyitottak. E célból a következő lépéseket tegyék:

a) állapítsák meg a hatékony részvételhez szükséges időkeretet;

b) a szabálytervezeteket tegyék közzé, vagy más módon nyilvánosan hozzáférhetővé; továbbá

c) a nyilvánosság kapjon lehetőséget arra, hogy közvetlenül vagy képvisleti, konzultatív testület útján megtehesse az észrevételeit.

A nyilvánosság részvételének eredményét a lehető legnagyobb mértékben figyelembe kell venni.

9. Cikk

Hozzáférés az igazságszolgáltatáshoz

1. Valamennyi Fél biztosítja nemzeti jogszabályainak keretein belül, hogy amennyiben valamely személy úgy tekinti, hogy a 4. Cikk értelmében benyújtott információigényét figyelmen kívül hagyták, teljes mértékben vagy részben helytelen módon elutasították, nem kielégítő választ adtak, vagy bármely más módon azzal kapcsolatosan úgy jártak el, hogy az nem volt összhangban e cikk előírásaival, legyen lehetősége bíróság előtt vagy bármely más, a törvény által létrehozott független és pártatlan testület előtt felülvizsgálati eljárást kérni.

Amennyiben a részt vevő Fél az előző albekezdés értelmében bíróság általi felülvizsgálatot biztosít, biztosítania kell egyúttal a hatóság általi felülvizsgálat vagy a bíróságtól eltérő egyéb független és pártatlan testület általi felülvizsgálat lehetőségét e személy számára a törvény által létesített soron kívüli eljárás lehetőségével együtt, amely díjmentes vagy csekély költséggel jár.

Az e bekezdés értelmében hozott végleges döntések kötelező érvényűek az információval rendelke-

ző hatóság számára. Az indokolást írásban kell rögzíteni, legalább azokban az esetekben, amelyekben az e bekezdésben leírt eljárás során az információhoz való hozzáfutást megtagadták.

2. Valamennyi Fél, nemzeti jogszabályainak keretein belül, biztosítja az érintett nyilvánosság azon tagjai számára, akik

a) kellő érdekeltséggel bírnak a döntésben vagy alternatívan,

b) jogaik sérülését állítják, amennyiben a Fél közigazgatási eljárási törvénye ennek fennállását előfeltételként szabja a felülvizsgálati eljárás hozzáférhetőségét bíróság és/vagy más, a jogszabályok által kijelölt független és pártatlan testület előtt, hogy megtámadják bármely döntés, intézkedés vagy mulasztás anyagi vagy eljárási törvényességét, mely ütközik a 6. Cikk rendelkezéseivel, és, amennyiben a nemzeti jog így rendelkezik, a jelen Egyezmény más releváns rendelkezéseivel, nem csorbítva a 3. bekezdés értelmét.

A kellő érdek és a jogsérelem fogalmát a nemzeti jogszabályok követelményeivel, valamint azzal a céllal összhangban kell meghatározni, miszerint ezen Egyezmény hatálya alatt az érintett nyilvánosság kapjon széles körű hozzáférési lehetőséget az igazságszolgáltatáshoz. E célból a 2. Cikk 5. bekezdésében írt követelményeknek megfelelő, nem kormányzati szervezet kellő érdekléssel rendelkezőnek minősül a fenti a) albekezdés céljára. Ugyanezen szervezetek a fenti b) albekezdésben megfogalmazott jogokkal rendelkező szervezeteknek minősülnek.

Ezen bekezdés rendelkezései, ahol ezt a nemzeti szabályozás előírja, nem zárhatják ki azon követelményt, amely egy adminisztratív hatóság előtti felülvizsgálati eljárásnak az ügy jogi útra terelése előtti megindítására és lefolytatására vonatkozik.

3. A fenti 1. és 2. bekezdésben tárgyalt felülvizsgálati eljárások szabályainak csorbítása nélkül valamennyi Fél biztosítja, hogy a nyilvánosság azon tagjai számára, akik a nemzeti jogrendszerben lefektetett kritériumoknak, amennyiben vannak ilyenek, megfelelnek, a közigazgatási és bírói eljárásokhoz való hozzáférés biztosított legyen, hogy megtámadhassák magánszemélyek és hatóságok olyan lépéseit és mulasztásait, amelyek ellentmondanak a környezetre vonatkozó nemzeti jog rendelkezéseinek.

4. Az 1. bekezdés kiegészítéseképpen és annak korlátozása nélkül, az 1., 2. és 3. bekezdésben jelzett eljárások elégséges és hatékony jogorvoslást kell, hogy biztosítsanak, többek között, amennyi-

ben szükséges, a vitatott tevékenység felfüggesztése árán, méltányos, időszerű és nem kizáró módon költséges eljárást követve. Ezen cikk értelmében hozott döntéseket írásban kell megadni vagy rögzíteni. A bírósági határozatokat, és amikor lehetséges, egyéb testületek határozatait a nyilvánosság számára hozzáférhetővé kell tenni.

5. A 9. Cikk rendelkezései hatékonyságának további erősítése érdekében valamennyi Fél biztosítja a nyilvánosság tájékoztatását a közigazgatási és jogi felülvizsgálati eljárások hozzáférhetőségéről és megvizsgálja olyan megfelelő mechanizmusok létesítésének lehetőségét, amelyeknek keretében segítséget nyújtanának az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférést akadályozó pénzügyi és egyéb korlátok elmozdításához vagy csökkentéséhez.

10. Cikk

A Felek találkozói

1. A Felek első tanácskozását ezen Egyezmény hatálybalépése időpontjától számított maximum egy éven belül hívják össze. Ezt követően a Felek rendes tanácskozásokat tartanak két évente legalább egy alkalommal, amennyiben más döntés nem születik, továbbá tanácskozást tarthatnak bármely Fél írásban benyújtott kérésére, amennyiben az Európai Gazdasági Bizottság Végrehajtó Titkára által valamennyi féllel közölt kérést a közlést követő hat hónapon belül a Felek legalább egyharmada támogatja.

2. A tanácskozások során a Felek folyamatosan áttekintik a Felek által készített rendszeres jelentés alapján a jelen Egyezmény végrehajtását, és e célt szem előtt tartva:

a) áttekintik a környezeti ügyekben az információ hozzáférhetőségének, a nyilvánosság környezeti döntéshozatalban való részvételének és az igazságszolgáltatás hozzáférhetőségének irányelveit, valamint a jogi és módszertani megközelítéseket, további javításuk céljából;

b) információt cserélnek azon bilaterális, multilaterális és egyéb megállapodások megkötése és megvalósítása során szerzett tapasztalatokról, melyek kapcsolódnak ezen Egyezmény céljaihoz, és melyek esetében ezen Egyezmény egy vagy több Fele szintén szerződő Fél;

c) az érintett EGB testületek, valamint más kompetens nemzetközi testületek és speciális bizottságok szolgáltatásait veszik igénybe, ahol ez helyén való, minden olyan vonatkozásban, melyek ezen Egyezmény céljainak megvalósítása szempontjából fontosak;

d) amennyiben szükségesnek ítélik, járulékos testületeket létesítenek;

e) amennyiben szükséges, ezen egyezményhez kapcsolódóan jegyzőkönyveket dolgoznak ki;

f) a 14. Cikk rendelkezéseivel összhangban módosítási javaslatokat vizsgálnak meg és fogadnak el ezen Egyezményre vonatkozóan;

g) megvizsgálják és kiviteleznek minden olyan további lépést, amely ezen Egyezmény céljai megvalósításához szükséges;

h) az első találkozó alkalmával megvizsgálják és konszenzussal elfogadják találkozóik, valamint a járulékos testületek találkozóinak eljárási szabályait;

i) az első találkozó alkalmával áttekintik az 5. Cikk 9. bekezdés végrehajtásának tapasztalatait és megvizsgálják, hogy a nemzetközi folyamatokat és fejleményeket figyelembe véve milyen lépések szükségesek az abban foglalt rendszer továbbfejlesztéséhez, ideértve egy megfelelő jogintézmény kidolgozását a szennyezéskibocsátási és szállítási nyilvántartások és beszámolók vonatkozásában, melyet a jelen Egyezményhez csatolhatnak.

3. A Felek találkozója, amennyiben szükséges, megfontolhatja pénzügyi szabályok megállapítását konszenzusos alapon.

4. Az Egyesült Nemzetek Szervezete, annak szakosodott irodái, a Nemzetközi Atomenergia Ügynökség, valamint bármely állam vagy regionális gazdasági integrációs szervezet, amely a 17. Cikk értelmében jogosult aláírni a jelen Egyezményt, de ennek ellenére nem Fele az Egyezménynek, továbbá bármely kormányközi szervezet, amely az Egyezményben foglaltakkal kapcsolatos tevékenységet végez, jogosult megfigyelőként részt venni a Felek találkozóin.

5. Bármely nem kormányzati szervezet vagy ügynökség, amelynek tevékenységi területe az Egyezményével megegyezik és az Európai Gazdasági Bizottság Végrehajtó Titkárát arról tájékoztatja, hogy részt kíván venni a Felek tanácskozásában, jogosult megfigyelőként részt venni a találkozón, amennyiben a Felek legalább egyharmada ez ellen nem emel kifogást.

6. A fenti 4. és 5. bekezdések céljaira a 2. bekezdés b) pontjában hivatkozott eljárási szabályoknak további gyakorlati megoldásokat kell tartalmazniuk a részvétel megengedésének eljárására és egyéb erre vonatkozó feltételekre.

11. Cikk

Szavazati jog

1. Az e cikk 2. bekezdésében megállapított kivételtől eltekintve az Egyezményhez csatlakozó minden egyes Fél egy szavazattal rendelkezik.

2. A regionális gazdasági integrációs szervezetek, az illetékességük alá tartozó ügyekben szavazati jogukat azon tagállamaik számával azonos számú szavazattal gyakorolják, amennyien e tagállamok közül ezen Egyezmény részes felei. Ezen szervezetek nem gyakorolhatják szavazati jogukat, amennyiben tagállamaik gyakorolják azokat és fordítva.

12. Cikk

Titkárság

Az Európai Gazdasági Bizottság Végrehajtó Titkára az alábbi titkári funkciókat látja el:

a) a Felek tanácskozásainak összehívása és előkészítése;

b) ezen Egyezmény előírásaival összhangban kapott jelentések és egyéb információ továbbítása a Feleknek;

c) a Felek által meghatározott egyéb más funkciók.

13. Cikk

Mellékletek

Ezen Egyezmény mellékletei az Egyezmény szerves részét képezik.

14. Cikk

Az Egyezmény módosítása

1. Bármely Részes Fél javasolhatja az Egyezmény módosítását.

2. Az Egyezmény javasolt módosításának szövegét írásban kell benyújtani az Európai Gazdasági Bizottság Végrehajtó Titkárának, aki azt közli valamennyi Féllel a Felek azon találkozóját megelőzően legalább 90 nappal, amelyen javasolják annak elfogadását.

3. A Felek minden erőfeszítést megtesznek annak érdekében, hogy konszenzusos megállapodás szülessen az Egyezmény bármely javasolt módosításáról. Amennyiben a konszenzusra irányuló minden erőfeszítés már kimerült és nem jutottak megállapodásra, a módosítás elfogadásához utolsó megoldásként a tanácskozáson jelen lévő és szavazó Felek háromnegyedének többségi szavazata szükséges.

4. Az Egyezménynek e cikk 3. bekezdésével összhangban elfogadott módosításait a Letéteményes eljuttatja valamennyi Félhez ratifikálásra, jóváha-

gyásra vagy elfogadásra. A módosítás az azt ratifikáló jóváhagyó és elfogadó Felek számára attól az időponttól számított 90. napon lép hatályba, amely napon a Letéteményes kézhez vette ezen Felek legalább kétharmadának ratifikálásról, jóváhagyásról vagy elfogadásról szóló értesítését. Bármely más Fél részére a módosítás a ratifikálási, jóváhagyási vagy elfogadási okirat letétbe helyezését követő 90. napon lép hatályba.

5. Bármely Fél, amely nem tud egy módosítást elfogadni a jelen Egyezmény egy mellékletével kapcsolatosan, erről írásban értesíti a Letéteményest tizenkét hónapon belül a módosítás elfogadásának vele történt közlését követően. A Letéteményes haladéktalanul értesíti az összes Felet, amennyiben ilyen értesítést kapott. A Fél ezt követően bármikor helyettesítheti a fenntartásról szóló értesítését a Letéteményeshez küldött elfogadó nyilatkozattal, ami által az adott mellékletre vonatkozó módosítás a szóban forgó Felet érintően is hatályba lép.

6. A 4. bekezdésben említett értesítésnek a Letéteményes általi kiküldésétől számított tizenkét hónap eltelte után a mellékletek módosítása hatályba lép azon Felek vonatkozásában is, amelyek nem küldtek a fenti 5. bekezdés szerint értesítést a Letéteményesnek, feltéve, hogy ilyen értesítést nem küldtek a Felek kétharmadánál többen.

7. Ezen cikk céljára a „Jelen lévő és szavazó Felek” jelentése: a jelen lévő és igennel vagy nemmel szavazó Felek.

15. Cikk

A jogkövetés felülvizsgálata

A Felek találkozzuk alkalmával konszenzusos alapon megállapítják az Egyezmény rendelkezéseinek betartásával kapcsolatos nem konfrontációs, nem bírósági jellegű, konzultatív természetű választható eljárásokat. Ezeknek az eljárásoknak megfelelő közösségi részvételt kell engedniük, és tartalmazhatnak olyan választási lehetőségeket is, amelyekben megfontolják a nyilvánosság tagjaival való kommunikációt a jelen Egyezménnyel kapcsolatos ügyekben.

16. Cikk

Viták kérdések rendezése

1. Amennyiben az Egyezmény értelmezésével vagy alkalmazásával kapcsolatosan két vagy több Fél között vita merül fel, akkor tárgyalás révén vagy bármely olyan módon keressék a megoldást, amit a vitában részt vevő Felek elfogadnak.

2. Ezen Egyezmény aláírásakor, ratifikálásakor, elfogadásakor, jóváhagyásakor vagy ahhoz való

csatlakozáskor, illetve azt követően bármikor a Fél a Letéteményessel írásban közölheti, hogy az ezen cikk 1. bekezdésével összhangban meg nem oldott viták kérdésre vonatkozóan elfogadja a viták kérdések alábbi rendezési eszközeinek egyikét vagy mindkettőt kötelező jelleggel, az ugyanazon kötelezettséget elfogadó bármely más Fél vonatkozásában:

a) a viták kérdés betérjesztése a Nemzetközi Bírósághoz;

b) döntőbíráskodás a II. mellékletben megállapított eljárással összhangban.

3. Amennyiben a vitában Részes Felek a viták kérdés mindkét megoldási eszközét elfogadták ezen cikk 2. bekezdése szerint, a viták kérdés csak a Nemzetközi Bírósághoz terjeszthető be, kivéve, ha a Felek másképpen állapodnak meg.

17. Cikk

Aláírás

Jelen Egyezmény Aarhusban (Dánia), 1998. június 25-én, valamint ezt követően az Egyesült Nemzetek New York-i központjában, 1998. december 21-ig áll nyitva aláírásra az Európai Gazdasági Bizottság tagországai, továbbá a Gazdasági és Társadalmi Tanács 1947. március 28-i, 36/IV. számú határozatának 8. és 11. bekezdése alapján az Európai Gazdasági Bizottságban konzultatív státusszal rendelkező államok, valamint az Európai Gazdasági Bizottság szuverén tagországaiból álló olyan regionális gazdasági integrációs szervezetek számára, melyek illetékességgel rendelkeznek a jelen Egyezményben foglalt kérdésekben, beleértve az egyezménykötési kompetenciát is e kérdések vonatkozásában.

18. Cikk

Letéteményes

Ezen Egyezmény Letéteményese az Egyesült Nemzetek Főtitkára.

19. Cikk

Ratifikálás, elfogadás, jóváhagyás és csatlakozás

1. Ezen Egyezményt az aláíró államok és regionális gazdasági integrációs szervezetek ratifikálják, fogadják el vagy hagyják jóvá.

2. Jelen Egyezményhez a 17. Cikkben jelzett államok és regionális gazdasági integrációs szervezetek 1998. december 22-től csatlakozhatnak.

3. A 2. bekezdésben nem jelzett bármely más állam, amely tagja az Egyesült Nemzeteknek, szintén csatlakozhat az Egyezményhez a Felek találkozájának jóváhagyásával.

4. A 17. Cikkben jelzett azon szervezetre, amely ezen Egyezménynek úgy válik részesévé, hogy egyik tagállama sem részes az Egyezménynek, kötelező érvényű ezen Egyezmény értelmében fennálló valamennyi kötelezettség. Olyan szervezetek esetében, melyeknek egy vagy több tagállama Fél ezen Egyezményben, a Szervezet és annak tagállamai döntenek el azt, hogy milyen felelősségük van ezen Egyezmény keretében fennálló kötelezettségeik teljesítésében. Ilyen esetekben a Szervezet és tagországai párhuzamosan nem gyakorolhatják az Egyezmény értelmében fennálló jogait.

5. A 17. Cikkben említett regionális gazdasági integrációs szervezetek ratifikációs, elfogadási, jóváhagyási vagy csatlakozási okiratukban nyilatkoznak afelől, hogy az Egyezmény hatáskörébe tartozó kérdésekben milyen mértékben rendelkeznek kompetenciával. E szervezetek a Letéteményest tájékoztatják kompetenciájuk mértékében bekövetkező bárminemű lényegi változásokról is.

20. Cikk

Hatálybalépés

1. Jelen Egyezmény a tizenhatodik ratifikációs, elfogadási, jóváhagyási vagy csatlakozási okmány letétbe helyezése utáni 90. napon lép hatályba.

2. Ezen cikk első bekezdésének céljaira egy regionális gazdasági integrációs szervezet által letétbe helyezett okirat nem számítható hozzá a szervezet tagállamai által letétbe helyezett okiratok számához.

3. Minden olyan, a 17. Cikkben jelölt állam vagy szervezet számára, amely jelen Egyezményt a tizenhatodik ratifikációs, elfogadási, jóváhagyási vagy csatlakozási okmány letétbe helyezése után ratifikálja, elfogadja, jóváhagyja vagy ahhoz csatlakozik, jelen Egyezmény az illető állam vagy szervezet saját ratifikációs, elfogadási, jóváhagyási vagy csatlakozási okiratának letétbe helyezését követő 90. napon lép hatályba.

21. Cikk

Visszalépés

A Fél a rá vonatkozó hatálybalépést követő három év elteltével a Letéteményesnek eljuttatott írásbeli visszalépési nyilatkozattal a jelen Egyezménytől bármikor visszaléphet. Minden ilyen visszalépés a Letéteményeshez eljuttatott nyilatkozat kézhezvételétől számított 90. nappal lép hatályba.

22. Cikk

Hiteles szövegek

Jelen Egyezmény eredeti példánya, melyből az angol, a francia és az orosz nyelvű szöveg egyaránt hiteles, az Egyesült Nemzetek Főtitkáránál kerül letétbe helyezésre.

Melynek hitelül az alulírottak erre szabályszerűen felhatalmazva, jelen Egyezményt aláírták.

Készült Aarhusban (Dánia), az ezerkilencszáz-kilencvennyolcadik év június havának huszonötödik napján.

I. melléklet

A 6. Cikk 1. bekezdés a) albekezdésben jelzett tevékenységek listája

1. Energiaipar:

- ásványolaj- és gázfinomítók;
 - gázosító és cseppfolyósító berendezések;
 - hőerőművek és egyéb 50 MW hőteljesítményt meghaladó égetőberendezések;
 - koksizálóművek;
 - atomerőművek és egyéb nukleáris reaktorok, tartalmazva ezen erőművek vagy reaktorok leszerelését vagy leállítását (kivételez képeznek azon hasadó és aktív anyagok előállítására és átalakítására létesült kutatási létesítmények, melyek maximális energiája nem haladja meg az 1 kW-os folyamatos hőterhelést);
 - sugárzó nukleáris fűtőanyag újrafeldolgozására használt berendezések;
 - az alábbiakra tervezett berendezések:
 - = nukleáris fűtőanyag előállítása vagy dúsítása,
 - = sugárzó nukleáris fűtőanyag vagy erősen radioaktív hulladék,
 - = sugárzó nukleáris fűtőanyag végleges elhelyezése,
 - = kizárólag a radioaktív hulladék végleges elhelyezése,
 - = kizárólag a sugárzó nukleáris fűtőanyagoknak vagy radioaktív hulladéknak a termelés helyszínétől eltérő más helyszínen történő tárolása (több mint 10 éves időtartamra tervezve).
2. Fémek előállítása és feldolgozása:
- ércalcináló (beleértve a szulfid ércet is) vagy zsugorító berendezések;
 - nyersvas vagy acél (elsődleges vagy másodlagos fúzió) előállítására használt berendezések, beleértve

ve a folyamatos öntést is, 2,5 tonna/óra kapacitást meghaladóan;

- vastartalmú fémek feldolgozására használatos berendezések:

(i) az óránkénti 20 tonna nyersacél mennyiséget meghaladó kapacitású meleg hengerlő művek,

(ii) a kalapácsonkénti 50 kJ energiát meghaladó kalapácsokkal dolgozó kovácsoló üzemek, ahol a felhasznált hőérték meghaladja a 20 MW-ot,

(iii) olvasztott fém védőbevonatok alkalmazása, melynek során a felhasznált mennyiség meghaladja az óránkénti 2 tonna nyersacélt;

- napi 20 tonnát meghaladó termelési kapacitású nem-színesfém öntődék (vastartalmú-fém öntődék);

- berendezések:

(i) nem-vastartamú ércből, koncentrátumból vagy másodlagos nyersanyagból történő nem-vastartalmú fémek előállítására metallurgiai, vegyi vagy elektrolízises folyamattal;

(ii) színesfémek, köztük visszanyert termékek (finomítás, kohóbeli öntés stb.) olvasztása, ezen belül ötvöztetése, ólom és kadmium esetében napi 4 tonnát meghaladó olvasztási kapacitással és egyéb fémek esetében napi 20 tonnát meghaladó olvasztási kapacitással;

- olyan fémek és műanyagok felszíni kezelésére használt berendezések, melyek elektrolitos vagy vegyi folyamatokat alkalmaznak, ahol a kezelőkádak térfogata meghaladja a 30 köbmétert.

3. Ásványanyagipar:

- berendezések cement klinker előállítására rotációs kemencékben, napi 500 tonnát meghaladó termelési kapacitással, vagy mész előállítására rotációs kemencékben, napi 50 tonnát meghaladó termelési kapacitással, vagy bármely más kemencében napi 50 tonnát meghaladó termelési kapacitással;

- berendezések azbeszt vagy azbeszt alapú termékek előállítására;

- berendezések üvegyártásra, ezen belül üvegyapot gyártására napi 20 tonnát meghaladó olvasztókapacitással;

- berendezések ásványi anyagok olvasztására, ezen belül az ásványi gyapot előállítására napi 20 tonnát meghaladó olvasztási kapacitással;

- berendezések kerámiatermékek égetés útján való előállítására, különösen tetőcserép, téglák, kemencebélő anyagok, csempék, kő- és porcelánárú előállítására, napi 75 tonnát meghaladó

termelési kapacitással és/vagy 4 köbmétert meghaladó kemencekapacitással és kemencénként 300 kg/köbmétert meghaladó berakási sűrűséggel.

4. Vegyipar: az e bekezdésben ismertetett tevékenységi kategóriákba tartozó termelés ipari méretű termelést jelent azon anyagok, illetve anyagsoportok vegyi úton történő feldolgozásával, melyeket az a)-g) albekezdésekben ismertetünk:

a) vegyipari berendezések, olyan alapvető szerves vegyi anyagok előállítására, mint például

(i) egyszerű szénhidrogének (lineáris vagy ciklikus, telített vagy telítetlen, alifás vagy aromás),

(ii) oxigéntartalmú szénhidrogének, pl. alkoholok, aldehidek, ketonok, karboxilsavak, észterek, acetátok, éterek, peroxidok, epoxigyanták,

(iii) kéntartalmú szénhidrogének,

(iv) nitrogéntartalmú szénhidrogének, mint pl. aminok, amidok, nitrátos vegyületek, nitrovegyületek vagy nitrátvegyületek, nitrilek, cianátok, izocianidek,

(v) foszfortartalmú szénhidrogének,

(vi) halogénezett szénhidrogének,

(vii) fémorganikus vegyületek,

(viii) műanyag alapanyagok (polimerek, szintetikus rostok és cellulóz alapú rostok),

(ix) szintetikus gumik,

(x) festékek és pigmentek,

(xi) felületaktív hatóanyagok és habzáságtlók;

b) vegyipari berendezések olyan alapvető szerves vegyi anyagok előállítására, mint például

(i) gázok, pl. ammónia, klór, vagy hidrogén-klorid, fluor, hidrogén-fluorid, szén-oxidok, kénvegyületek, nitrogén-oxidok, hidrogén, kén-dioxid, karbonil-klorid,

(ii) savak, mint pl. krómsav, fluorsav, foszforsav, salétromsav, sósav, kénsav, füstölő kénsav, kéntartalmú savak,

(iii) bázisok, mint pl. ammónium-hidroxid, kálium-hidroxid, nátrium-hidroxid,

(iv) sók, mint pl. ammónium-klorid, kálium-klorát, kálium-karbonát, nátrium-karbonát, perborát, ezüst-nitrát,

(v) nemfémek, fénoxidok és egyéb szerves vegyületek, mint pl. kalcium-karbid, szilikon és szilikon-karbid;

c) vegyipari berendezések foszfor-, nitrogén- vagy káliumalapú műtrágyák (egyszerű vagy összetett műtrágyák) előállítására;

d) vegyipari berendezések alapvető növény-egészségügyi termékek és kártevőirtók előállítására;

e) vegyi vagy biológiai eljárással működő berendezések alapvető gyógyszeripari termékek előállítására;

f) vegyipari berendezések robbanóanyagok előállítására;

g) vegyipari berendezések, amelyekben kémiai és biológiai folyamatokat használnak fel fehérje tápanyagadalékok, erjesztőszerek és más fehérjék előállítására.

5. Hulladékkezelés:

- berendezések veszélyes hulladék égetésére, visszanyerésére, vegyi kezelésére vagy lerakására;

- berendezések kommunális hulladék égetésére, óránkénti 3 tonnát meghaladó kapacitással;

- berendezések nem veszélyes hulladék lerakására, napi 50 tonnát meghaladó kapacitással;

- napi 10 tonnánál nagyobb mennyiséget fogadó lerakó vagy 25 ezer tonna összkapacitást meghaladó hulladéklerakó, ide nem értve a semleges hulladékokat fogadó lerakókat.

6. Szennyvízkezelő telepek 150 ezer lakos-egyenértéket meghaladó kapacitással.

7. Ipari üzemek az alábbi célokra:

a) cellulózpép előállítása faanyagból és hasonló rostos anyagokból;

b) papír- és kartonpapír-gyártás, napi 20 tonnát meghaladó gyártási kapacitással.

8. a) Nagy távolságú vasúti pályák és a 2100 méter hosszúságú vagy annál hosszabb szilárd burkolatú fel-, leszállópályával rendelkező repülőterek építése;

b) autópályák és gyorsforgalmi utak építése;

c) négy- vagy annál több sávú új út építése, használatban lévő kétsávú vagy annál kevesebb sávú útvonal átalakítása négy- vagy annál több sávossá, amennyiben az új útvonalszakasz vagy az új sávelrendezés és/vagy az út kiszélesített szakasza 10 km vagy annál nagyobb folyamatos hosszúságú.

9. a) Belföldi vízi utak és belföldi vízi úti forgalomra használt kikötők, melyek 1350 tonna feletti vízi járművek áthaladását teszik lehetővé;

b) kereskedelmi kikötők, valamint a szárazföldhöz és a külső kikötőkhöz kapcsolódó ki- és berakó-

mólók (a kompmólókat kivéve), melyek 1350 tonna feletti vízi járművek fogadására alkalmasak.

10. Talajvíz-kivételi, illetve mesterséges talajvíz dúsítási programok, ahol a kitermelt talajvíz vagy a visszatáplált víz éves mennyisége eléri vagy meghaladja a 10 millió köbmétert.

11. a) Folyómedrek közötti vízkészlet-átvezetésre szolgáló művek, ahol a transzfer célja a lehetséges vízhiány megelőzése, és ahol az így átvezetett vízmennyiség meghaladja az évi 100 millió köbmétert;

b) minden egyéb esetben folyami vízgyűjtő területek közötti vízkészlet-átvezetésre szolgáló művek, ahol a donor vízgyűjtő sokéves lefolyási átlaga meghaladja az évi 2000 millió köbmétert, és ahol az átvezetett víz mennyisége meghaladja ezen lefolyás 5%-át.

A csővezetékes ivóvízszállítás egyik esetben sem értendő bele.

12. Nyersolaj- és földgázkivétel kereskedelmi célra, ahol nyersolaj esetében a felszínre hozott mennyiség meghaladja a napi 500 tonnát, földgáz esetében pedig a napi 500 000 köbmétert.

13. Gátak és egyéb olyan berendezések, melyeket a víz visszatartására vagy folyamatos tározására terveztek, ahol a visszatartott vagy tározott új vagy hozzáadott vízmennyiség meghaladja a 10 millió köbmétert.

14. A 800 mm átmérőt és a 40 km hosszúságot meghaladó gáz, olaj és vegyi anyagok szállítására használt csővezetékrendszer.

15. Baromfi és sertés intenzív tartására szolgáló berendezések, amelyek mérete meghaladja a

a) 40 ezer baromfi férőhelyet;

b) 2000 vágósertés (30 kg-ot meghaladó sertés) férőhelyet; vagy

c) 750 anyakoca férőhelyet.

16. Kőbányák vagy külszíni fejtésű bányák, ahol a felület meghaladja a 25 hektárt, vagy tőzegkitermelés, ahol a felület meghaladja a 150 hektárt.

17. 220 kV vagy annál nagyobb feszültségű és 15 km-es vagy annál nagyobb hosszúságú elektromos vezetékrendszer építése.

18. Olaj, petrokémiai vagy vegyi termékek tárolására alkalmas létesítmények 200 ezer tonna vagy azt meghaladó kapacitással.

19. Egyéb tevékenységek:

- szövetek és textíliák előkezelő (pl. mosás, fehérítés, puhítás) vagy festőüzeme, ahol a festési kapacitás meghaladja a napi 10 tonnát;

- írha és bőr cserzésére szolgáló üzemek, ahol a kezelési kapacitás meghaladja a napi 12 ezer tonna készterméket;

a) vágóhidak napi 50 ezer tonnát meghaladó hasított féltest kapacitással;

b) kezelés és feldolgozás az alábbiakból készítendő élelmiszer-ipari termékek előállítása során:

(i) (a tejtől eltérő) egyéb állati eredetű nyersanyag napi 75 tonnát meghaladó késztermék-előállítási kapacitással,

(ii) növényi eredetű nyersanyagok napi 300 tonnát meghaladó késztermék-előállítási kapacitással (az átlagos érték negyedéves alapon számítandó);

c) tejkezelés és feldolgozás, ahol a fogadott tej mennyisége meghaladja a napi 200 tonnát (az átlagos érték éves alapon számítandó);

- állati tetem vagy állati hulladék elhelyezésére vagy újrahasznosítására alkalmas berendezések napi 10 tonnát meghaladó kezelési kapacitással;

- anyagok, tárgyak vagy termékek szerves oldószerek felhasználásával történő felületkezelésére alkalmas berendezések, különösen bevonatkészítésre, feliratkészítésre, védőréteggel való bevonásra, újracsírozásra, vízhatlanításra, méretezésre, festésre, tisztításra és impregnálásra az óránkénti 150 kg-ot meghaladó felhasználási kapacitással, vagy az évi 200 tonnát meghaladó felhasználási kapacitással;

- szén (koks) vagy elektrografit égetés vagy grafitosítás útján való előállításához szükséges berendezések.

20. Bármely, az 1-19. bekezdésekben nem említett tevékenység, ahol a nemzeti jog alapján a közösségi részvételre környezeti hatásvizsgálati eljárás keretein belül van lehetőség.

21. A 6. Cikk 1. a) bekezdése nem vonatkozik a fenti projektek közül azokra, amelyek kizárólag vagy főleg kutatást, új módszerek vagy termékek kifejlesztését vagy kipróbálását szolgálják, maximum 2 év időtartamra, hacsak nem feltételezhető, hogy jelentős káros hatással járnak a környezetre vagy az egészségre.

22. A fenti tevékenységek bármilyen változása vagy kiterjesztése a 6. Cikk 1. a) bekezdése alá esik, amennyiben a változás vagy kiterjesztés önmaga megfelel a jelen mellékletben foglalt feltételeknek/határértékeknek. Minden egyéb változtatás vagy kiterjesztés a 6. Cikk 1. b) bekezdése alá esik.

II. melléklet

Döntőbíráskodás

1. Döntőbíráskodásra benyújtott vitás kérdés esetén ezen Egyezmény 16. Cikk 2. bekezdése értelmében a vitában a Fél vagy Felek tájékoztatják a titkárságot a döntőbíráskodás tárgyköréről és különösen ezen Egyezmény azon cikkeiről, melynek értelmezése vagy alkalmazása a vita tárgya. A titkárság továbbítja az így kapott tájékoztatást ezen Egyezmény valamennyi Feléhez.

2. A döntőbíráóság három tagból áll. Mind a vitában részes panaszos Fél vagy Felek, mind pedig a másik Fél vagy Felek kijelölnek egy-egy döntőbírót, és az így kijelölt két döntőbíró közös megegyezéssel jelöl ki egy harmadik döntőbírót, aki a döntőbíráóság elnöki tisztjét látja el. Az utóbbi nem lehet a vitában részes egyik Fél nemzetiségéhez tartozó sem, lakóhelye nem lehet egyik Fél illetékességi területén sem, nem állhat egyik Fél alkalmazásában sem, és az adott üggyel korábban semmilyen más minőségben nem foglalkozhatott.

3. Amennyiben a döntőbíráóság elnökét a második döntőbíró kijelölését követő két hónapon belül nem jelölik ki, az Európai Gazdasági Bizottság Végrehajtó Titkára bármely vitában Részes Fél kérésére, további két hónapon belül kijelöli az elnököt.

4. Amennyiben a vitában részes két Fél valamelyike nem jelöli ki a kérés kézhezvételétől számított két hónapon belül a döntőbírót, a másik Fél arról tájékoztathatja az Európai Gazdasági Bizottság Végrehajtó Titkárát, aki további két hónapon belül kijelöli a döntőbíráóság elnökét. Kijelölését követően a döntőbíráóság elnöke felkéri a döntőbírót addig ki nem jelölt Felet, hogy ezt tegye meg két hónapon belül. Amennyiben ez a megadott időszakon belül nem történik meg, az elnök arról tájékoztatja az Európai Gazdasági Bizottság Végrehajtó Titkárát, aki további két hónapon belül megteszi a kijelölést.

5. A döntőbíráóság döntését a nemzetközi joggal és ezen Egyezmény rendelkezéseivel összhangban hozza meg.

6. Bármely döntőbíráóság, amely ezen mellékletben megállapított rendelkezések értelmében létesült, eljárási szabályait saját maga állapítja meg.

7. A döntőbíráóság döntéseit, mind eljárási, mind pedig lényegi kérdés vonatkozásában, a bíróság tagjai többségi szavazatával hozza.

8. A döntőbíráóság a tények megállapítása céljából minden helyénvaló intézkedést megethet.

9. A vitában Részes Felek segítik a döntőbíróóság munkáját különösen, a rendelkezésükre álló valamennyi eszközzel:

a) biztosítják a bíróság számára az összes releváns dokumentumot, eszközt és tájékoztatást;

b) elősegítik, ahol szükséges, hogy tanúkat vagy szakértőket idézzenek meg és így gyűjtsenek bizonyítékokat.

10. A vitában Részes Felek és a döntőbírók megtartják a titoktartási kötelezettséget minden olyan tájékoztatással kapcsolatosan, amelyhez bizalmasan jutnak a döntőbíróági eljárás során.

11. A döntőbíróóság, a Részes Felek bármelyikének kérésére, közbenső védelmi intézkedéseket javasolhat.

12. Amennyiben a vitában részes valamely Fél nem jelenik meg a döntőbíróóság előtt vagy elmulasztja az ügy képviseléről való gondoskodást, a másik fél kérheti a döntőbíróaságtól, hogy folytassa le eljárását és hozza meg végleges döntését. Valamelyik Fél távolléte vagy a képviselőt biztosításának elmulasztása nem akadályozza az eljárás lefolytatását.

13. A döntőbíróóság a vitás kérdés tárgyköréből közvetlenül adódó ellenigényt is meghallgathat és arról dönthet.

14. Amennyiben a döntőbíróóság nem dönt másképpen az eset különleges körülményeiből adódóan, a döntőbíróóság költségeit, beleértve tagjai díjazását, a vitás Felek egyenlő arányban viselik. A döntőbíróóság nyilvántartást vezet valamennyi költségéről, és arról végleges kimutatást nyújt át a Feleknek.

15. Ezen Egyezmény bármely Fele, amennyiben a vitás kérdés tárgyköréhez jogi természetű érdek fűzi, és amennyiben az ügyben hozott döntés rá kihatással lehet, a döntőbíróóság jóváhagyásával részt vehet az eljárásban.

16. A döntőbíróóság döntését a bíróság létesítésének időpontjától számított 5 hónapon belül hozza meg, kivéve, ha szükségesnek tartja ezen időszak legfeljebb további 5 hónappal történő meghosszabbítását.

17. A döntőbíróóság döntéséhez indokolást köteles fűzni. A döntés végleges és kötelező érvényű a vitában részes valamennyi Fél számára. A döntőbíróóság döntését továbbítja a vitában Részes Feleknek és a titkárságnak. A titkárság továbbítja a kapott tájékoztatást ezen Egyezmény valamennyi Felének.

18. Amennyiben a Felek között vitás kérdés támad a döntőbíróóság döntésének értelmezését,

végrehajtását illetően, a vitás kérdést bármely Fél benyújthatja a döntést hozó döntőbíróóságához, illetve amennyiben az utóbbi nem érhető el, egy másik döntőbíróóságához, amelyet az elsőhöz hasonló módon létesítenek.”

3. § (1) Ez a törvény a kihirdetése napján lép hatályba, de rendelkezéseit 2001. október 30-tól kell alkalmazni.

(2) A törvény végrehajtásáról a környezetvédelmi miniszter gondoskodik.

I. pillér

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 2003/4/EK IRÁNYELVE

(2003. január 28.)

a környezeti információkhoz való nyilvános hozzáférésről és a 90/313/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről

Az Európai Parlament és az Európai Unió Tanácsa,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre, és különösen annak 175. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel a Bizottság javaslatára⁷,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére⁸,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére⁹,

az egyeztetőbizottság által 2002. november 8-án jóváhagyott közös szövegtervezetre tekintettel, a Szerződés 251. cikkében ¹⁰ megállapított eljárásnak megfelelően,

mivel:

- (1) A környezeti információkhoz történő szélesebb körű hozzáférés és az ilyen információk terjesztése hozzájárul a környezeti kérdésekkel kapcsolatos nagyobb tudatossághoz, a szabad véleménycseréhez, a nyilvánosságnak a környezeti ügyekkel kapcsolatos döntéshozatalban való hatékonyabb részvételéhez, és végső soron a jobb környezethez.
- (2) A környezeti információkhoz való hozzáférés szabadságáról szóló, 1990. június 7-i 90/313/EGK tanácsi irányelv¹¹ változást indított el a hatóságoknak a nyitottság és az átláthatóság kérdéséhez való hozzáállásában azzal, hogy megállapította a környezetre vonatkozó információkhoz történő nyilvános hozzáférés jogának gyakorlását elősegítő intézkedéseket, amelyeket tovább kell fejlesz-

teni és tovább kell vinni. Ezen irányelv kibővítí a 90/313/EGK irányelv által biztosított, már meglévő hozzáférést.

- (3) Az említett irányelv 8. cikke előírja a tagállamok számára, hogy az általuk szerzett tapasztalatokról a Bizottságnak jelentést tegyenek, amelyek alapján a Bizottság jelentést készít az Európai Parlament és a Tanács számára az irányelv átdolgozására vonatkozó, esetlegesen szükségesnek tartott bármilyen javaslattal együtt.
- (4) Az említett irányelv 8. cikke szerint elkészített jelentés az irányelv gyakorlati alkalmazása során felmerült tényleges problémákat tartalmazza.
- (5) 1998. június 25-én az Európai Közösség aláírta a környezeti ügyekben az információhoz való hozzáférésről, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szóló ENSZ/EGB-egyezményt (Aarhusi Egyezmény). A közösségi jog rendelkezései – az egyezmény Európai Közösség által történt aláírása folytán – összhangban kell lenniük az egyezménnyel.
- (6) A jobb átláthatóság érdekében célszerűbb a 90/313/EGK irányelvet módosítás helyett hatályon kívül helyezni, hogy az érdekelt felek egységes, világos és összefüggő jogszabályszöveghez jussanak.
- (7) A hatóságok birtokában lévő környezeti információkhoz jutást szabályozó, a tagállamokban jelenleg hatályban lévő jogszabályok közötti eltérések az információhoz jutás és a versenyfeltételek tekintetében a Közösségen belüli egyenlőtlenségekhez vezethetnek.
- (8) Biztosítani kell, hogy minden természetes és jogi személynek indoklási kötelezettség nélkül joga legyen a hatóságok birtokában lévő, illetve a hatóságok számára tárolt környezeti információkhoz jutni.
- (9) Továbbá szükség van arra, hogy a hatóságok a környezeti információkat a lehető legszélesebb körben a nyilvánosság számára hozzáférhetővé tegyék és terjesszék, különösen informatikai és kommunikációs eszközök felhasználásával. E technológiák jövőbeni fejlődését figyelembe kell venni az ezen irányelvről készülő jelentésben, valamint az irányelv felülvizsgálata során.
- (10) A „környezeti információ” fogalmát úgy kell pontosítani, hogy az magában foglalja a környezet állapotára, a környezetet befolyásoló vagy valószínűleg befolyásoló, illetve a környezet védelmére létrehozott tényezőkre, intézkedésekre és tevékenységekre, az ilyen intézkedések vagy tevékenységek keretében végzett költség-haszon és gazdasági elemzésekre vonatkozó, bármilyen formában lévő

⁷ HL C 337. E, 2000.11.28., 156. o. és HL C 240. E, 2001.8.28., 289. o.

⁸ HL C 116., 2001.4.20., 43. o.

⁹ HL C 148., 2001.5.18., 9. o.

¹⁰ Az Európai Parlament 2001. március 14-i véleménye (HL C 343., 2001.12.5., 165. o.), a Tanács 2002. január 28-i közös álláspontja (HL C 113. E, 2002.5.14., 1. o.) és az Európai Parlament 2002. december 18-i határozata (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé). A Tanács 2002. december 16-i határozata és az Európai Parlament 2002. december 18-i határozata.

¹¹ HL L 158., 1990.6.23., 56. o.

információt, valamint az emberi egészség és biztonság állapotára vonatkozó információt, ideértve a tápláléklánc szennyeződését, az emberi életfeltételeket, a kulturális helyszíneket és építményeket, olyan mértékben, amilyen mértékben azokat a fenti ügyek érintik vagy érinthetik.

- (11) A Szerződés 6. cikkében foglalt azon elv figyelembevétele céljából, hogy a környezetvédelmi előírásokat integrálni kell a Közösségi politikák és tevékenységek meghatározásába és megvalósításába, a „hatóság” fogalmát oly módon kell kiterjeszteni, hogy az magában foglalja a nemzeti, regionális és helyi szintű kormányzatot, illetve egyéb közigazgatást, függetlenül attól, hogy az rendelkezik-e meghatározott, környezetre vonatkozó feladattal vagy sem. A meghatározást hasonló módon úgy kell kibővíteni, hogy az a nemzeti jog értelmében a környezettel kapcsolatban közigazgatási funkciókat ellátó egyéb személyeket és testületeket, valamint az olyan más személyeket és testületeket is magában foglalja, amelyek ellenőrzésük alatt működnek, és a környezethez kapcsolódó közfeladataik és funkcióik vannak.
- (12) Azon környezeti információknak is, amelyeket a hatóságok nevében ténylegesen más testületek birtokolnak, ezen irányelv hatálya alá kell tartozniuk.
- (13) A környezeti információkat a lehető leghamarabb és ésszerű időn belül a kérelmező rendelkezésére kell bocsátani, figyelembe véve a kérelmező által esetlegesen megadott időintervallumot.
- (14) A hatóságoknak a környezeti információkat a kérelmező által kért formában, illetve formátumban kell rendelkezésre bocsátaniuk, kivéve, ha azok más formában, illetve formátumban már a nyilvánosság számára is hozzáférhetők, vagy ha azokat más formában, illetve formátumban célszerű rendelkezésre bocsátani. Ezenkívül a hatóságoknak minden ésszerű erőfeszítést meg kell tenniük annak érdekében, hogy a birtokukban lévő vagy a számukra tárolt környezeti információkat elektronikus úton könnyen sokszorosítható és hozzáférhető formában, illetve formátumban tárolják.
- (15) A tagállamoknak meg kell határozniuk azokat a gyakorlati szabályokat, amelyek alapján ezek az információk hatékonyan rendelkezésre bocsáthatók. E szabályok biztosítják, hogy az információk a nyilvánosság számára hatékonyan és egyszerűen hozzáférhetők legyenek, és a közcélú távközlési hálózatokon keresztül fokozatosan bővülő körűen hozzáférhetővé tegyék azokat, beleértve a hatóságok nyilvánosan hozzáférhető jegyzékeit, valamint a hatóságok birtokában lévő vagy számukra tárolt

környezeti információk nyilvántartásait és jegyzékeit is.

- (16) Az információhoz való jog azt jelenti, hogy az információ kiadásának kell az általános szabálynak lennie, de a hatóság bizonyos pontosan meghatározott esetekben jogosult a környezeti információk kiadását megtagadni. A megtagadás alapját szűken kell értelmezni, amikor is az információ kiadásával szolgált közérdeket kell a megtagadás által szolgált érdekekkel szemben mérlegelni. A megtagadás indokait az ebben az irányelvben meghatározott határidőn belül közölni kell a kérelmezővel.
- (17) A hatóságoknak a környezeti információkat részben rendelkezésre kell bocsátaniuk, amennyiben lehetőség van a kivételek alá eső információknak a kért információ többi részétől való elkülönítésére.
- (18) A hatóságok a környezetre vonatkozó információ nyújtásáért jogosultak díjat megállapítani, azonban ennek a díjnak ésszerűnek kell lennie. Ez általános szabályként azt jelenti, hogy a díjak összege nem haladhatja meg az igényelt anyag előállításának tényleges költségét. Korlátozni kell azokat az eseteket, amikor előre kell fizetni. Azokban a sajátos esetekben, amikor a hatóságok a környezeti információkat kereskedelmi alapon bocsátják rendelkezésre, mert e bevételekre szükség van a további információk gyűjtésének és közzétételének folytatásához, a piaci alapú díj méltányosnak tekinthető; a díj előre történő kifizetését is elő lehet írni. Díjtáblázatot kell közzétenni, és a kérelmezők rendelkezésére kell bocsátani azzal az információval együtt, hogy a díjakat milyen feltételek alapján róják ki, vagy lehet alóluk mentesülni.
- (19) A kérelmező az információkéréssel összefüggésben a hatóságok intézkedéseinek, illetve mulasztásainak közigazgatási vagy bírósági felülvizsgálatát kérheti.
- (20) A hatóságoknak törekedniük kell annak biztosítására, hogy az általuk vagy nevükben összeállított környezeti információk átfogók, pontosak és összehasonlíthatók legyenek. Mivel az információ megszerzésére használt eljárás fontos tényező a rendelkezésre bocsátott információ minőségének megítélésénél, azt kérésre közzé kell tenni.
- (21) A környezeti ügyeket illető társadalmi tudatosság növelése és a környezetvédelem javítása érdekében a hatóságoknak lehetőség szerint rendelkezésre kell bocsátaniuk és terjeszteniük kell a feladataikhoz kapcsolódó környezeti információkat, különösen, amennyiben rendelkezésre áll, számítógépes távközlés és/vagy elektronikus technológia segítségével.

(22) Ezt az irányelvet a hatálybalépését követően négyévente, a tagállamok tapasztalatainak alapján és az általuk e témában készített jelentések benyújtását követően értékelni kell, és ennek alapján felül kell vizsgálni. A Bizottságnak értékelő jelentést kell benyújtania az Európai Parlamenthez és a Tanácshoz.

(23) Mivel a javasolt irányelv célkitűzéseit a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, és ennél fogva azok Közösségi szinten jobban megvalósíthatók, a Közösség a Szerződés 5. cikkében meghatározott szubszidiaritás elvével összhangban intézkedéseket fogadhat el. Az abban a cikkben foglalt arányosság elvével összhangban ezen irányelv nem lépi túl az e célkitűzések eléréséhez szükséges intézkedéseket.

(24) Ezen irányelv rendelkezései nem sértik az egyes tagállamok azon jogát, hogy az információhoz az irányelvben meghatározottnál szélesebb körű hozzáférést biztosító intézkedéseket tartsanak fenn vagy vezessenek be,

elfogadta ezt az irányelvet:

1. cikk

Célkitűzések

Ennek az irányelvnek a következők a célkitűzései:

a) a hatóságok birtokában lévő vagy számukra tárolt környezeti információkhoz jutás jogának biztosítása, és e jog gyakorlására vonatkozó alapfeltételek és gyakorlati szabályok meghatározása; és

b) annak biztosítása, hogy a környezeti információkat a nyilvánosság számára fokozatosan bővülő körben hozzáférhetővé teszik és terjesztik annak érdekében, hogy a környezeti információkat terjesszék, és a nyilvánosság számára a lehető legszélesebb körben hozzáférhetővé tegyék. Ennek érdekében különösen, amennyiben rendelkezésre áll, a számítógépes távközlés és/vagy az elektronikus technológia használatának támogatása.

2. cikk

Fogalommeghatározás

Ennek az irányelvnek az alkalmazásában:

1. „Környezeti információ”: minden olyan írásbeli, vizuális, szóbeli, elektronikus vagy bármilyen más materiális formában lévő információ, amely az alábbiak valamelyikére vonatkozik:

a) a környezeti elemek állapota, mint például a levegő vagy a légkör, a víz, a talaj, a föld, a tájkép és a természetes környezet, beleértve a vizes élőhelyeket, a part menti és tengeri területeket, a biológiai sokféleséget és annak összetevőit, beleértve a géntechnológiával

módosított szervezeteket, valamint az ezen elemek közötti kölcsönhatást;

b) olyan tényezők, mint például a különböző anyagok, az energia, a zaj, a sugárzás vagy a hulladék, beleértve a radioaktív hulladékot, a környezetbe történő kibocsátás, bevezetés vagy egyéb módon való kijuttatás, amelyek hatással vannak, illetve hatással lehetnek a környezetre a) pontban említett elemekre;

c) olyan intézkedések (beleértve a közigazgatási intézkedéseket is), mint például a politikák, jogszabályok, tervek, programok, a környezetre vonatkozó megállapodások, az a) és b) pontban említett elemekre és tényezőkre hatással lévő vagy valószínűleg hatással lévő tevékenységek, valamint az azoknak az elemeknek a védelmére hozott intézkedések és tevékenységek;

d) a környezetvédelmi jogszabályok végrehajtásáról szóló jelentések;

e) a c) pontban említett intézkedések és tevékenységek keretein belül használt, költség-hatékonysági és más gazdasági elemzések és feltevések; és

f) az emberi egészség és biztonság állapota, ideértve az élelmiszerlánc szennyeződését, amennyiben ez lényeges, az emberi életfeltételeket, a kulturális helyszíneket és építményeket, amennyiben azokra az a) pontban említett környezeti elemek állapota vagy ezen az elemeken keresztül a b) vagy c) pontban említett bármilyen tényező vagy intézkedés hatással van vagy hatással lehet.

2. „Hatóság”:

a) a kormányzat vagy más közigazgatási szerv, beleértve az országos, regionális vagy helyi szintű állami tanácsadó szerveket;

b) a nemzeti jog értelmében közigazgatási feladatokat – így a környezethez kapcsolódó egyedi feladatokat, tevékenységeket és szolgáltatásokat – ellátó bármely természetes vagy jogi személy; és

c) az a) vagy b) pont alá tartozó jogi vagy természetes személy ellenőrzése alatt a környezethez kapcsolódóan közfeladatokat és -funkciókat ellátó vagy közszolgáltatást nyújtó bármely természetes vagy jogi személy.

A tagállamok úgy is rendelkezhetnek, hogy ez a meghatározás ne foglalja magában a bírói vagy jogalkotói minőségben eljáró szerveket vagy intézményeket. Ha alkotmányos rendelkezéseik ezen irányelv elfogadásának időpontjában nem rendelkeznek a 6. cikk értelmében történő felülvizsgálati eljárásról, a tagállamok e szerveket vagy intézményeket kivehetik a meghatározás köréből.

3. „Hatóság birtokában lévő információ”: a hatóság birtokában lévő, általa előállított vagy kézhez vett környezeti információ.

4. „Hatóság számára tárolt információ”: a hatóság részére ténylegesen valamely természetes vagy jogi személy által tárolt környezeti információ.

5. „Kérelmező”: a környezeti információt kérelmező bármely természetes vagy jogi személy.

6. „Nyilvánosság”: egy vagy több természetes vagy jogi személy, továbbá a nemzeti joggal vagy gyakorlattal összhangban azok szövetségei, szervezetei és csoportjai.

3. cikk

Környezeti információhoz jutás kérelem alapján

(1) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a hatóságok ezen irányelv rendelkezéseivel összhangban kérelemre kötelesek legyenek bármely kérelmező rendelkezésére bocsátani a birtokukban lévő vagy számukra tárolt környezeti információkat anélkül, hogy a kérelmezőnek indokolnia kellene a kérelmét.

(2) A 4. cikkre is figyelemmel és a kérelmező által esetlegesen megadott határidőre tekintettel, a környezeti információt

- a) a lehető leghamarabb, de legkésőbb a kérelmező igényének az (1) bekezdésben említett hatósághoz történő beérkezését követő egy hónapon belül; vagy
- b) a kérelem hatósághoz történő beérkezésétől számított két hónapon belül a kérelmező rendelkezésére kell bocsátani, ha az információ mennyisége és összetett jellege olyan, hogy az a) pontban említett egyhónapos határidő betartása nem lehetséges. Ilyen esetekben a kérelmezőt a meghosszabbításról és annak indokairól a lehető leghamarabb, de mindenképp az egyhónapos időszak lejárta előtt tájékoztatni kell.

(3) Ha a kérelem megfogalmazása túlságosan általános, a hatóság a lehető leghamarabb, de legkésőbb a (2) bekezdés a) pontjában meghatározott határidőn belül felkéri a kérelmezőt kérelme pontosítására, és segíti a kérelmezőt ennek elvégzésében, például az (5) bekezdés c) pontjában említett közhiteles nyilvántartás használatáról szóló információ nyújtásával. A hatóságok, amennyiben azt helyénvalónak tartják, a kérés teljesítését a 4. cikk (1) bekezdése c) pontjában foglaltak értelmében megtagadhatják.

(4) Ha a kérelmező arra kéri a hatóságot, hogy a környezeti információt bocsássa rendelkezésre meghatározott formában, illetve formátumban (például másolat formájában is), a hatóság az információt úgy bocsátja rendelkezésre kivéve, ha:

- a) az információ – különösen a 7. cikk értelmében – más formában, illetve formátumban, a kérelmezők számára könnyen hozzáférhető módon már nyilvánosan rendelkezésre áll; vagy
- b) a hatóság számára más formában, illetve formátumban ésszerű az információ rendelkezésre bocsátása, amely esetben a hatóságnak indokolnia kell, miért abban a formában vagy formátumban bocsátja rendelkezésre az információt.

E bekezdés alkalmazásában, a hatóságok minden ésszerű erőfeszítést megtesznek annak érdekében, hogy a birtokukban lévő vagy számukra tárolt, környezeti információkat számítógépes távközlési vagy más elektronikus eszközzel könnyen sokszorosítható és hozzáférhető formában, illetve formátumban tárolják.

A kérelmezővel a (2) bekezdés a) pontjában említett határidőn belül közölni kell annak okát, ha megtagadják az információ – egésze vagy bármely része – kért formában, illetve formátumban történő rendelkezésre bocsátását.

(5) E cikk alkalmazásában, a tagállamok biztosítják, hogy:

- a) a tisztviselők segítsék a nyilvánosságot az információkhoz jutásban;
- b) a hatóságok jegyzéke nyilvánosan hozzáférhető legyen; és
- c) a gyakorlati szabályokat annak biztosítása érdekében határozzák meg, hogy a környezeti információhoz jutás joga hatékonyan gyakorolható legyen, mint például:
 - információs tisztviselők kinevezése;
 - a kért információk vizsgálatára szolgáló intézmények létrehozása és fenntartása;
 - a hatóságok birtokában lévő környezeti információk nyilvántartásai és jegyzékei, vagy információs pontok annak világos megjelölésével, hogy hol találhatók az információk.

A tagállamok biztosítják, hogy a hatóságok kielégítő módon tájékoztassák a nyilvánosságot ezen irányelvből eredő jogaikról, valamint e célból megfelelő mértékben gondoskodjanak információkról, útmutatásokról és tanácsadásról.

4. cikk

Kivételek

(1) A tagállamok rendelkezhetnek úgy, hogy a környezeti információhoz jutást visszautasítják, amennyiben:

- a) a kért információ nincs azon hatóság birtokában vagy nem tárolják azon hatóság számára, amelyhez a kérelmet intézték. Ilyen esetben, ha a hatóságnak tudomása van arról, hogy az információ más hatóság birtokában van, illetve azt más hatóság számára tárolják, vagy a lehető leghamarabb továbbítja a kérést e másik hatósághoz, és erről tájékoztatja a kérelmezőt, vagy tájékoztatja a kérelmezőt arról, hogy tudomása szerint a kért információt mely hatóságtól igényelheti;
- b) a kérés nyilvánvalóan ésszerűtlen;
- c) a kérés megfogalmazása túlságosan általános jellegű, figyelemmel a 3. cikk (3) bekezdésére;
- d) a kérés befejezetlen anyagot vagy lezáratlan dokumentumot, illetve feldolgozatlan adatokat érint;
- e) a kérés belső közleményeket érint, figyelemmel a közzététel által szolgáltatott közérdekre.

Amennyiben a kérést azon az alapon utasítják vissza, hogy az befejezetlen anyagot érint, a hatóság megnevezi az anyagot készítő hatóságot és az anyag befejezésének előrelátható időpontját.

(2) A tagállamok előírhatják a környezeti információ kérésének visszautasítását, ha az információ közzététele hátrányosan befolyásolná a következőket:

- a) a hatóságok tanácskozásainak titkos jellege, amennyiben e titkos jelleget jogszabály írja elő;
- b) nemzetközi kapcsolatok, közbiztonság vagy honvédelem;
- c) folyamatban lévő bírósági eljárások, bármely személy jogosultsága ügyének tisztességes tárgyalására, vagy hatóság azon jogosultsága, hogy büntügyi vagy fegyelmi vizsgálatot folytasson;
- d) üzleti titok vagy üzemi titok, amennyiben e jelleget nemzeti vagy közösségi jogszabály írja elő a jogos gazdasági érdekek védelme céljából, beleértve a statisztikai titok és az adótitok megőrzéséhez fűződő közérdeket;
- e) a szellemi tulajdonjogok;
- f) a személyi adatok és/vagy természetes személyre vonatkozó akták bizalmas jellege, amennyiben az érintett személy nem járult hozzá az információk nyilvánosságra hozatalához, és amennyiben a bizalmas jelleget nemzeti vagy Közösségi jog írja elő;
- g) bármely olyan személy érdeke vagy védelme, aki a kért információt önként szolgáltatta, anélkül, hogy erre törvény kötelezné, illetve törvény által kötelezhetnék volna, kivéve, ha ez a személy az érintett információk kiszolgáltatásához hozzájárult;

- h) azon környezet védelme, amelyre ezen információ vonatkozik, mint például a ritka fajok lelőhelye.

Az (1) és (2) bekezdésben említett megtagadás alapját szűken kell értelmezni, minden egyes esetben figyelembe véve a közzététel által szolgáltatott közérdeket. Az egyes esetekben a közzététel által szolgáltatott közérdeket mérlegelni kell a megtagadás által szolgáltatott érdekekkel szemben. A tagállamok nem rendelhetik el a kérés megtagadását a (2) bekezdés a), d), f), g) és h) pontja alapján, ha az a környezetbe történő kibocsátással kapcsolatos információt érint.

Ebben a keretben és az f) pont alkalmazásában a tagállamok biztosítják a személyes adatok feldolgozása vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, 1995. október 24-i 95/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv rendelkezéseinek betartását¹².

(3) Amennyiben valamely tagállam kivételeket ír elő, nyilvánosan hozzáférhető jegyzéket készíthet azon ismérvekről, amelyek alapján az illetékes hatóság határozhat a kérések kezeléséről.

(4) A kérelmező által igényelt és a hatóságok birtokában lévő vagy a hatóságok számára tárolt környezeti információt részben kell rendelkezésre bocsátani, amennyiben lehetőség nyílik az (1) bekezdés d) és e) pontjának vagy a (2) bekezdés hatálya alá tartozó információk a kért információ többi részétől történő elkülönítésére.

(5) A kért információ része vagy egésze rendelkezésre bocsátásának megtagadásáról a kérelmezőt írásban vagy elektronikus úton tájékoztatni kell, ha a kérést írásban nyújtották be, vagy ha a kérelmező ezt kéri, a 3. cikk (2) bekezdésének a) vagy – esettől függően – b) pontjában említett határideig. Az értesítésnek tartalmaznia kell a megtagadás indoklását, valamint a 6. cikkel összhangban biztosított felülvizsgálati eljárásról szóló tájékoztatást.

5. cikk

Díjak

(1) A 3. cikk (5) bekezdése szerint létrehozott és fenntartott közhiteles nyilvántartásokhoz vagy jegyzékekhez történő hozzáférés és a kért információ helyszínen végzett tanulmányozása díjmentes.

(2) A hatóságok bármely környezeti információ szolgáltatásáért díjat számolhatnak fel, azonban ez a díj nem haladhatja meg az ésszerű határt.

(3) Díj felszámolása esetén a hatóságok díjjegyzéket tesznek közzé és bocsátanak a kérelmezők rendelkezésére, valamint tájékoztatást adnak arról,

¹² HL L 281., 1995.11.23., 31. o.

hogy a díjakat milyen feltételek alapján róják ki, illetve, hogy lehet-e azok alól mentesülni.

6. cikk

Igazságszolgáltatáshoz való jog

(1) A tagállamok biztosítják bármely kérelmezőnek, aki úgy ítéli meg, hogy információkérésével nem foglalkoztak, azt (részben vagy egészben) alaptalanul utasították el, nem kielégítő módon válaszolták meg, vagy azzal más módon nem a 3., 4. vagy 5. cikknek megfelelően foglalkoztak, olyan eljárás lehetőségét, amelynek során az érintett hatóság intézkedését, illetve mulasztását e hatóság, illetve egy másik hatóság, vagy jogszabály által létrehozott független és pártatlan testület közigazgatási eljárásban felülvizsgálhatja. Ezt az eljárást gyorsan kell lefolytatni, és vagy díjmentesnek, vagy alacsony költségűnek kell lennie.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy az (1) bekezdésben említett felülvizsgálati eljáráson kívül a kérelmezőnek lehetősége legyen olyan felülvizsgálati eljárásra, amelynek során az érintett hatóság intézkedéseit vagy mulasztásait felülvizsgálják, és amely felülvizsgálatot bíróság vagy jogszabály által létrehozott, más, független és pártatlan testület folytat le, és amelynek határozatai végső határozatokká válhatnak. A tagállamok továbbá azt is elrendelhetik, hogy azon harmadik felek is jogorvoslati eljárást vehessenek igénybe, akikre nézve a közzétett információ terhelő.

(3) A (2) bekezdés szerinti végső határozatok az információt birtokló hatóságra nézve kötelezőek. Írásos indokolást kell adni legalább azokban az esetekben, amikor az információhoz jutást e cikk értelmében tagadják meg.

7. cikk

A környezeti információk terjesztése

(1) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a hatóságok feladataik szempontjából lényeges, birtokukban lévő vagy számukra tárolt környezeti információkat rendszerezék, azok aktív és módszeres terjesztése érdekében, különösen, amennyiben az rendelkezésre áll, számítógépes távközlés és/vagy elektronikus technológia segítségével..

A számítógépes távközlési és/vagy elektronikus technológia segítségével rendelkezésre bocsátott információknak nem kell tartalmaznia az ezen irányelv hatálybalépése előtt keletkezett információt kivéve, ha az elektronikus formában már rendelkezésre áll.

A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a környezeti információk nyilvános távközlési hálózatokon könnyen hozzáférhető elektronikus adatbázisok segítségével fokozatosan hozzáférhetővé váljanak a nyilvánosság számára.

(2) A rendelkezésre bocsátandó és terjesztendő információkat, szükség szerint frissíteni kell, és ezen információknak legalább az alábbiakat kell tartalmazniuk:

- a környezetről szóló vagy a környezettel kapcsolatos nemzetközi szerződések, egyezmények és megállapodások, valamint a közösségi, nemzeti, regionális vagy helyi jogszabályok szövege;
- a környezettel kapcsolatos politikák, tervek és programok;
- az a) és b) pontban említett elemek végrehajtásáról szóló jelentések, amennyiben azokat a hatóságok elektronikus formában készítik el vagy tárolják;
- a (3) bekezdésben említett környezetállapot-jelentések;
- a környezetre hatást gyakorló vagy valószínűleg hatást gyakorló tevékenységek megfigyeléséből származó adatok vagy az azokat összefoglaló adatok;
- jelentős környezeti hatással járó engedélyek és környezetvédelmi egyezmények, vagy utalás arra a helyre, ahol ezek az információk a 3. cikk keretén belül kérelmezhetők, vagy megtalálhatók;
- a 2. cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett környezeti elemekre vonatkozó környezeti hatás-tanulmányok és kockázatelemzések, vagy utalás arra a helyre, ahol ezek az információk a 3. cikk keretén belül kérelmezhetők, vagy megtalálhatók.

(3) A közösségi jogszabályokban előírt bármilyen külön jelentési kötelezettség sérelme nélkül a tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy országos és – ahol lehetséges – regionális vagy helyi környezet-állapot-jelentéseket tesznek közzé rendszeres, négy évnél nem hosszabb időközönként; ezek a jelentések tájékoztatást nyújtanak a környezet minőségéről és terheléséről.

(4) A közösségi jogszabályokban előírt bármilyen külön kötelezettség sérelme nélkül a tagállamok minden szükséges intézkedést megtesznek annak biztosítására, hogy az emberi egészséget vagy a környezetet érő közvetlen fenyegetés esetén, függetlenül attól, hogy emberi tevékenységek vagy természeti okok idézik elő, a hatóságok birtokában lévő vagy számukra tárolt minden olyan információt a várható kihatással érintett lakosság számára azonnal és késedelem nélkül közreadják, lehetővé téve a fenyegetésből származó kár megakadályozására vagy csökkentésére irányuló intézkedések megtételét.

(5) Az ebben a cikkben előírt kötelezettségekre a 4. cikk (1) és (2) bekezdésében foglalt kivételek alkalmazhatók.

(6) A tagállamok az ebben a cikkben foglalt kötelezettségeknek az információt tartalmazó internetes oldalakra mutató hivatkozások létrehozásával is eleget tehetnek.

8. cikk

A környezeti információk minősége

(1) A tagállamok minden tőlük telhetőt megtesznek annak biztosítására, hogy az általuk vagy nevükben összeállított információk frissek, pontosak és összehasonlíthatók legyenek.

(2) A hatóságok kérésre tesznek a 2. cikk (1) bekezdésének b) pontja szerinti információkérésnek, tájékoztatva a kérelmezőt arról a helyről, ahol a mérési eljárásokra vonatkozó információk – ha ilyenek rendelkezésre állnak – megtalálhatók, beleértve az információ összeállításában használt elemzési, mintavételi és mintaelőkezelési módszereket is, vagy hivatkozva a használt szabványosított eljárásra.

9. cikk

Felülvizsgálati eljárás

(1) A tagállamok legkésőbb 2009. február 14-ig jelentést készítenek az ezen irányelv alkalmazása során szerzett tapasztalatokról.

A jelentést a tagállamok legkésőbb 2009. augusztus 14-ig benyújtják a Bizottsághoz.

A Bizottság legkésőbb 2004. február 14-ig eljuttatja a tagállamokhoz az arról szóló útmutatást, hogy milyen formában kívánja, hogy a tagállamok jelentést tegyenek.

(2) A tapasztalatok alapján, valamint a számítógépes távközlésben, illetve az elektronikus technológiában elért fejlődés figyelembevételével a Bizottság jelentést nyújt be az Európai Parlamenthez és a Tanácshoz az általa esetlegesen szükségesnek tartott módosítási javaslatokkal együtt.

10. cikk

Végrehajtás

A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek 2005. február 14-ig megfeleljenek. Erről haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket a rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

11. cikk

Hatályon kívül helyezés

A 90/313/EGK irányelv 2005. február 14-től kezdődő hatállyal hatályát veszti.

A hatályon kívül helyezett irányelvre történő hivatkozások erre az irányelvre való hivatkozásokként értelmezendők, és azokat a mellékletben található megfelelési táblázat szerint kell olvasni.

12. cikk

Hatálybalépés

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetésének napján lép hatályba.

13. cikk

Címzettek

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, 2003. január 28-án.

az Európai Parlament részéről

az elnök

P. COX

311/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet

a nyilvánosság környezeti információkhoz való hozzáféréseinek rendjéről

A Kormány a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Kvt.) 110. §-a (7) bekezdésének *r)* pontjában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeli el:

1. § A rendelet hatálya a környezeti információra, valamint a Kvt. 12. §-ának (3) bekezdésében meghatározott környezeti információval rendelkező szervre terjed ki.

2. § A megjelenési formájától függetlenül környezeti információ minden olyan információ (adat), amely vonatkozik

a) a környezetre, illetve a környezeti elemek állapotára - ideértve a biológiai sokféleséget és annak összetevőit, valamint a géntechnológiával módosított szervezeteket -, valamint az ezen elemek közötti kölcsönhatásra;

b) a környezetterhelésre, ideértve a zaj, sugárzás, hulladék, radioaktív hulladék környezetbe történő közvetlen vagy közvetett kibocsátására, ha az hatással van vagy valószínűleg hatással lehet a környezet a) pontban meghatározott elemeire;

c) környezettel összefüggő intézkedésekre, különösen az azokkal kapcsolatos ágazati politikára, jogszabályokra, tervek, programokra, megállapodásokra, illetve az a) és b) pontban meghatározottakra hatással lévő vagy valószínűleg hatással lévő tevékenységekre, valamint a környezet és a környezeti elemek védelmére hozott intézkedésekre és tevékenységekre;

d) a környezetvédelmi jogszabályok végrehajtásáról szóló jelentések;

e) a c) pontban említett intézkedések és tevékenységek keretein belül használt, költség-hatékonysági és más gazdasági elemzésekre és feltevésekre;

f) az emberi egészség és biztonság állapotára - ideértve az élelmiszerlánc szennyeződését, az emberi életfeltételeket, a kulturális helyszíneket és építményeket - amennyiben azokra a környezeti elemek állapota vagy ezeken az elemeken keresztül a b) vagy c) pontban említett bármilyen tényező vagy intézkedés hatással van vagy hatással lehet.

3. § A környezeti információval rendelkező szerv elektronikusan vagy más módon - ha törvény eltérően nem rendelkezik - közzéteszi a nyilvánosság számára a következő környezeti információkat tartalmazó dokumentumokat:

a) a nemzetközi szerződések, jogszabályok, ideértve az Európai Közösségi jogi aktusok, valamint ezek végrehajtásáról szóló jelentések;

b) a környezettel kapcsolatos ágazati politikák, stratégiák, tervek és programok, valamint ezek végrehajtásáról szóló jelentések;

c) a környezetállapot-jelentések;

d) a környezetre hatást gyakorló vagy valószínűleg hatást gyakorló tevékenységek eseti vagy folyamatos megfigyeléséből származó adatok vagy az ezeket összefoglaló adatok;

e) a környezeti elemekre vonatkozó környezeti hatástanulmányok és kockázatelemzések;

f) külön jogszabályban meghatározottak, különösen a szerv birtokában levő vagy a számára tárolt környezeti információk jegyzéke.

4. § A környezeti információval rendelkező szerv a környezeti információt lehetőség szerint

elektronikus adatbázisokban tartja nyilván, továbbá a technikai feltételek rendelkezésre állása esetén a környezeti információt az internetes honlapján is megjeleníti és a megjelenített adatokat szükség szerint frissíti.

5. § A környezeti információval rendelkező szerv a 2. § b) pontjában meghatározott környezeti információra vonatkozó információkérés teljesítése során tájékoztatja az igénylőt a mérési eljárásokra vonatkozó információ helyéről, amennyiben ez rendelkezésre áll, ideértve az információ összeállításánál használt elemzési, mintavételi és minta-előkezelési módszereket is, vagy a használt szabványosított eljárásról szóló tájékoztatást.

6. § Az emberi egészséget vagy a környezetet erő közvetlen fenyegetés esetén - függetlenül attól, hogy emberi tevékenység vagy természeti ok idézi elő -, a környezeti információval rendelkező szerv a birtokában lévő vagy számára tárolt környezeti információt közzéteszi a várható kihatással érintett lakosság számára azonnal és késedelem nélkül, lehetővé téve a fenyegetésből származó kár megakadályozására vagy csökkentésére irányuló intézkedések megtételét.

7. § A környezeti információkhoz való nyilvános hozzáférés gyakorlati tapasztalatairól szóló jelentést a környezetvédelmi és vízügyi miniszter készíti el és nyújtja be a Bizottság részére.

8. § Ez a rendelet 2006. január 1-jén lép hatályba.

9. § Ez a kormányrendelet a környezeti információkhoz való nyilvános hozzáférésről és a 90/313/EGK irányelv hatályaon kívül helyezéséről szóló, 2003. január 28-i 2003/4/EK európai parlamenti és a tanácsi irányelv 2. cikk (1) bekezdésének, 7. cikk (1), (2) és (4) bekezdésének, 8. cikk (1) és (2) bekezdésének és a 9. cikk (1) bekezdésének való megfelelést szolgálja.

1992. évi LXIII. törvény

a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról

Az Országgyűlés - a Magyar Köztársaság Alkotmányában foglaltakkal összhangban - a személyes adatok védelmét, valamint a közérdekű adatok megismeréséhez való jog érvényesülését szolgáló alapvető szabályokról a következő törvényt alkotja:

I. fejezet

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK**A törvény célja**

1. § (1) E törvény célja annak biztosítása, hogy - ha e törvényben meghatározott jogszabály kivételt nem tesz - személyes adatával mindenki maga rendelkezzen, és a közérdekű adatokat mindenki megismerhesse.

(2) E törvényben foglaltaktól eltérni csak akkor lehet, ha azt e törvény kifejezetten megengedi.

(3) E törvény szerint megengedett kivételt csak meghatározott adatfajtára és adatkezelőre együttesen lehet megállapítani.

A törvény hatálya

1/A. § (1) E törvény hatálya a Magyar Köztársaság területén folytatott minden olyan adatkezelésre és adatfeldolgozásra kiterjed, amely természetes személy adataira vonatkozik, valamint amely közérdekű adatot vagy közérdekből nyilvános adatot tartalmaz.

(2) E törvényt a teljesen vagy részben automatizált eszközzel, valamint a manuális módon végzett adatkezelésre és adatfeldolgozásra egyaránt alkalmazni kell.

(3) Nem kell alkalmaznia e törvény rendelkezéseit a természetes személynek a kizárólag saját személyes céljait szolgáló adatkezeléseire.

Értelmező rendelkezések

2. § E törvény alkalmazása során:

1. *személyes adat*: bármely meghatározott (azonosított vagy azonosítható) természetes személlyel (a továbbiakban: érintett) kapcsolatba hozható adat, az adatból levonható, az érintettre vonatkozó következtetés. A személyes adat az adatkezelés során mindaddig megőrzi e minőségét, amíg kapcsolata az érintettel helyreállítható. A személy különösen akkor tekinthető azonosíthatónak, ha őt - közvetlenül vagy közvetve - név, azonosító jel, illetőleg egy vagy több, fizikai, fiziológiai, mentális, gazdasági, kulturális vagy szociális azonosságára jellemző tényező alapján azonosítani lehet;

2. *különleges adat*:

a) a faji eredetre, a nemzeti és etnikai kisebbséghez tartozásra, a politikai véleményre vagy pártállásra, a vallásos vagy más világnézeti meggyőződésre, az érdek-képviselési szervezeti tagságra,

b) az egészségi állapotra, a kóros szenvedélyre, a szexuális életre vonatkozó adat, valamint a bűnügyi személyes adat;

3. *bűnügyi személyes adat*: a büntetőeljárás során vagy azt megelőzően a bűncselekménnyel vagy a büntetőeljárással összefüggésben, a büntetőeljárás lefolytatására, illetőleg a bűncselekmények felderítésére jogosult szerveknél, továbbá a büntetés-végrehajtás szervezeténél keletkezett, az érintettel kapcsolatba hozható, valamint a büntetett előéletre vonatkozó személyes adat;

4. *közérdekű adat*: az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szerv vagy személy kezelésében lévő, valamint a tevékenységére vonatkozó, a személyes adat fogalma alá nem eső, bármilyen módon vagy formában rögzített információ vagy ismeret, függetlenül kezelésének módjától, önálló vagy gyűjteményes jellegétől;

5. *közérdekből nyilvános adat*: a közérdekű adat fogalma alá nem tartozó minden olyan adat, amelynek nyilvánosságra hozatalát vagy hozzáférhetővé tételét törvény közérdekből elrendeli;

6. *hozzájárulás*: az érintett kívánságának önkéntes és határozott kinyilvánítása, amely megfelelő tájékoztatáson alapul, és amellyel félreérthetetlen beleegyezését adja a rá vonatkozó személyes adatok - teljes körű vagy egyes műveletekre kiterjedő - kezeléséhez;

7. *tiltakozás*: az érintett nyilatkozata, amellyel személyes adatainak kezelését kifogásolja, és az adatkezelés megszüntetését, illetve a kezelt adatok törlését kéri;

8. *adatkezelő*: az a természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, aki vagy amely az adatok kezelésének célját meghatározza, az adatkezelésre (beleértve a felhasznált eszközt) vonatkozó döntéseket meghozza és végrehajtja, vagy az általa megbízott adatfeldolgozóval végrehajtja;

9. *adatkezelés*: az alkalmazott eljárástól függetlenül az adatokon végzett bármely művelet vagy a műveletek összessége, így például gyűjtése, felvétele, rögzítése, rendszerezése, tárolása, megváltoztatása, felhasználása, továbbítása, nyilvánosságra hozatala, összehangolása vagy összekapcsolása, zárolása, törlése és megsemmisítése, valamint az adatok további felhasználásának megakadályozása. Adatkezelésnek számít a fénykép-, hang- vagy képfelvétel készítése, valamint a személy azonosítására alkalmas fizikai

jellemzők (pl. ujj- vagy tenyérynymat, DNS-minta, íriszkép) rögzítése is;

10. *adattovábbítás*: ha az adatot meghatározott harmadik személy számára hozzáférhetővé teszik;

11. *nyilvánosságra hozatal*: ha az adatot bárki számára hozzáférhetővé teszik;

12. *adattörlés*: az adatok felismerhetetlenné tétele oly módon, hogy a helyreállításuk többé nem lehetséges;

13. *adatzárolás*: az adatok továbbításának, megismerésének, nyilvánosságra hozatalának, átalakításának, megváltoztatásának, megsemmisítésének, törlésének, összekapcsolásának vagy összehangolásának és felhasználásának véglegesen vagy meghatározott időre történő lehetetlenné tétele;

14. *adatmegsemmisítés*: az adatok vagy az azokat tartalmazó adathordozó teljes fizikai megsemmisítése;

15. *adatfeldolgozás*: az adatkezelési műveletekhez kapcsolódó technikai feladatok elvégzése, függetlenül a műveletek végrehajtásához alkalmazott módszertől és eszköztől, valamint az alkalmazás helyétől;

16. *adatfeldolgozó*: az a természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, aki vagy amely az adatkezelő megbízásából - beleértve a jogszabály rendelkezése alapján történő megbízást is - személyes adatok feldolgozását végzi;

17. *személyesadat-nyilvántartó rendszer (nyilvántartó rendszer)*: személyes adatok bármely strukturált, funkcionálisan vagy földrajzilag centralizált, decentralizált vagy szétszórt állománya, amely meghatározott ismérvek alapján hozzáférhető;

18. *adatállomány*: az egy nyilvántartó rendszerben kezelt adatok összessége;

19. *harmadik személy*: olyan természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, amely vagy aki nem azonos az érintettel, az adatkezelővel vagy az adatfeldolgozóval;

20. *harmadik ország*: minden olyan ország, amely nem tagja az Európai Gazdasági Térségnek.

II. fejezet

A SZEMÉLYES ADATOK VÉDELME

III. fejezet

A KÖZÉRDEKŰ ADATOK NYILVÁNOSSÁGA

19. § (1) Az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szerv vagy személy (a továbbiakban együtt: szerv) a feladatkörébe tartozó ügyekben - így különösen az állami és önkormányzati költségvetésre és annak végrehajtására, az állami és önkormányzati vagyon kezelésére, a közpénzek felhasználására és az erre kötött szerződésekre, a piaci szereplők, a magán-szervezetek és -személyek részére különleges vagy kizárólagos jogok biztosítására vonatkozóan - köteles elősegíteni és biztosítani a közvélemény pontos és gyors tájékoztatását.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott szervek rendszeresen elektronikusan vagy más módon közzéteszik, továbbá erre irányuló igény esetén a 20. § rendelkezései szerint hozzáférhetővé teszik a tevékenységükkel kapcsolatos legfontosabb - így különösen a hatáskörükre, illetékességükre, szervezeti felépítésükre, szakmai tevékenységükre, annak eredményességére is kiterjedő értékelésére, a birtokukban lévő adatfajtákra és a működésükről szóló jogszabályokra, valamint a gazdálkodásukra vonatkozó - adatokat. A tájékoztatás módját, a vonatkozó adatok körét jogszabály is megállapíthatja.

(3) Az (1) bekezdésben említetteknek lehetővé kell tenniük, hogy a kezelésükben lévő közérdekű adatot bárki megismerhesse, kivéve, ha az adatot törvény alapján az arra jogosult szerv állam- vagy szolgálati titokká nyilvánította, illetve ha az nemzetközi szerződésből eredő kötelezettség alapján minősített adat, továbbá, ha a közérdekű adatok nyilvánosságához való jogot - az adatfajták meghatározásával - törvény

a) honvédelmi;

b) nemzetbiztonsági;

c) bűnüldözési vagy bűnmegelőzési;

d) központi pénzügyi vagy devizapolitikai érdekből;

e) külügyi kapcsolatokra, nemzetközi szervezetekkel való kapcsolatokra;

f) bírósági vagy közigazgatási hatósági eljárásra tekintettel

korlátozza.

(4) Ha törvény másként nem rendelkezik, közérdekből nyilvános adat az (1) bekezdésben

meghatározott szervek feladat- és hatáskörében eljáró személy feladatkörével összefüggő személyes adata, továbbá egyéb, közfeladatot ellátó személy e feladatkörével összefüggő személyes adata. Ezen adatok megismerésére e törvénynek a közérdekű adatok megismerésére vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni.

(5) Ha törvény másként nem rendelkezik, közérdekből nyilvános adat a jogszabály vagy állami, illetőleg helyi önkormányzati szervvel kötött szerződés alapján kötelezően igénybe veendő vagy más módon ki nem elégíthető szolgáltatást nyújtó szervek vagy személyek kezelésében levő, e tevékenységükre vonatkozó, személyes adatnak nem minősülő adat.

(6) A közérdekű adatok megismerésével és nyilvánosságával összefüggésben az üzleti titok megismerésére a Polgári Törvénykönyvben foglaltak az irányadók.

(7) A közérdekű adatok nyilvánosságát korlátozhatja, továbbá az Európai Unió jogszabálya az Európai Unió jelentős pénzügy- vagy gazdaságpolitikai érdekére tekintettel, beleértve a monetáris, a költségvetési és az adópolitikai érdeket is.

19/A. § (1) A 19. § (1) bekezdésében meghatározott szerv feladat- és hatáskörébe tartozó döntés meghozatalára irányuló eljárás során készített vagy rögzített, a döntés megalapozását szolgáló adat a keletkezésétől számított tíz évig nem nyilvános. Ezen adatok megismerését - a 19. § (1) bekezdésében foglaltakat mérlegelve - az azt kezelő szerv vezetője engedélyezheti.

(2) A döntés megalapozását szolgáló adat megismerésére irányuló igény - az (1) bekezdésben meghatározott időtartamon belül - a döntés meghozatalát követően akkor utasítható el, ha az adat megismerése a szerv törvényes működési rendjét vagy feladat- és hatáskörének illetéktelen külső befolyástól mentes ellátását, így különösen az adatot keletkeztető álláspontjának a döntések előkészítése során történő szabad kifejtését veszélyeztetné.

(3) Jogszabály egyes adatok megismerhetőségének korlátozására az (1) bekezdésben meghatározottnál rövidebb időtartamot állapíthat meg.

20. § (1) A közérdekű adat megismerése iránt bárki - szóban, írásban vagy elektronikus úton - igényt nyújthat be.

(2) A közérdekű adat megismerésére irányuló igénynek az adatot kezelő szerv az igény tudomására jutását követő legrövidebb idő alatt, legfeljebb azonban 15 napon belül tesz eleget.

(3) Az adatokat tartalmazó dokumentumról vagy dokumentumrészről, annak tárolási módjától függetlenül az igénylő másolatot kaphat. Az adatot kezelő szerv kizárólag a másolat készítéséért - legfeljebb az azzal kapcsolatban felmerült költség mértékéig terjedően - állapíthat meg költségtérítést, amelynek összegét az igénylő kérésére előre közölni kell.

(4) Ha a közérdekű adatot tartalmazó dokumentum az igénylő által meg nem ismerhető adatot is tartalmaz, a másolaton a meg nem ismerhető adatot felismerhetetlenné kell tenni.

(5) Az adatigénylésnek közérthető formában és - amennyiben az aránytalan költséggel nem jár - az igénylő által kívánt technikai eszközzel, illetve módon kell eleget tenni. Az adatigénylést nem lehet elutasítani arra való hivatkozással, hogy annak közérthető formában nem lehet eleget tenni.

(6) Az igény teljesítésének megtagadásáról, annak indokaival együtt, 8 napon belül írásban vagy - amennyiben az igényben elektronikus levelezési címét közölte - elektronikus úton értesíteni kell az igénylőt.

(7) A közérdekű adat megismerése iránti igény teljesítése nem tagadható meg azért, mert a nem magyar anyanyelvű igénylő az igényét anyanyelvén vagy az általa értett más nyelven fogalmazza meg.

(8) Az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szerveknek a közérdekű adatok megismerésére irányuló igények teljesítésének rendjét rögzítő szabályzatot kell készíteniük.

(9) A 19. § (1) bekezdésében meghatározott szervek évente értesítik az adatvédelmi biztost az elutasított igényekről, valamint az elutasítások indokairól.

21. § (1) Ha a közérdekű adatra vonatkozó igényt nem teljesítik, az igénylő a bírósághoz fordulhat.

(2) A megtagadás jogszerűségét és megalapozottságát az adatot kezelő szerv köteles bizonyítani.

(3) A pert a megtagadás közlésétől, illetve ennek elmaradása esetén a 20. § (2) bekezdésében meghatározott határidő eredménytelen elteltétől számított 30 napon belül az ellen a szerv ellen kell megindítani, amely a kért felvilágosítást megtagadta.

(4) A perben fél lehet az is, akinek egyébként nincs perbeli jogképessége.

(5) Az egész országra kiterjedő hatáskörű szerv ellen indult per a megyei (fővárosi) bíróság hatáskörébe tartozik. A helyi bíróság hatáskörébe tartozó ügyekben a megyei bíróság székhelyén lévő helyi bíróság, Budapesten a Pesti Központi Kerületi Bíróság jár el. A bíróság illetékességét az adatközlést nem teljesítő szerv székhelye (működési helye) alapítja meg.

(6) A bíróság soron kívül jár el.

(7) Ha a bíróság a kérelemnek helyt ad, határozatában az adatkezelő szervet a kért közérdekű adat közlésére kötelezi.

21/A. § (1) A 19. § (1) bekezdésében meghatározott szervek a közzétett adatok megismerését személyazonosító adatok közléséhez nem köthetik. Az elektronikusan közzétett közérdekű adatokhoz történő hozzáférés biztosításához személyes adat csak annyiban kezelhető, amennyiben az technikailag elengedhetetlenül szükséges; a személyes adatokat ezt követően haladéktalanul törölni kell.

(2) Igénylés alapján történő adatszolgáltatás esetén az adatigénylő személyazonosító adatai csak annyiban kezelhetők, amennyiben az az igény teljesítéséhez - beleértve az esetleges költségek megfizetését is - elengedhetetlenül szükséges. Az igény teljesítését, illetőleg a költségek megfizetését követően az igénylő személyes adatait haladéktalanul törölni kell.

(3) Törvény az (1) és (2) bekezdésben meghatározottaktól eltérően rendelkezhet.

22. § E fejezet rendelkezései nem alkalmazhatók a közhitelű nyilvántartásból történő - külön törvényben szabályozott - adatszolgáltatásra.

1995. évi LIII. törvény

a környezet védelmének általános szabályairól

Az Országgyűlés tekintettel arra, hogy a természeti örökség és a környezeti értékek a nemzeti vagyon részei, amelyeknek megőrzése és védelme, minőségének javítása alapfeltétel az élővilág, az ember egészsége, életminősége szempontjából; e nélkül nem tartható fenn az emberi tevékenység és a természet közötti harmónia, elmulasztása veszélyezteti a jelen generációk egészségét, a jövő generációk létét és számos faj fennmaradását,

ezért az Alkotmányban foglaltakkal összhangban a következő törvényt alkotja:

I. Fejezet

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

A törvény célja

1. § (1) A törvény célja az ember és környezete harmonikus kapcsolatának kialakítása, a környezet egészének, valamint elemeinek és folyamatainak magas szintű, összehangolt védelme, a fenntartható fejlődés biztosítása.

(2) A törvény a kiszámíthatóság és a méltányos teherviselés elve szerint megfelelő kereteket teremt az egészséges környezethez való alkotmányos jogok érvényesítésére és elősegíti

a) a környezet igénybevétele, terhelése és szennyezése csökkentését, károsodásának megelőzését, a károsodott környezet javítását, helyreállítását;

b) az emberi egészség védelmét, az életminőség környezeti feltételeinek javítását;

c) a természeti erőforrások megőrzését, fenntartását, az azokkal való ésszerű takarékos és az erőforrások megújulását biztosító gazdálkodást;

d) az állam más feladatainak a környezetvédelem követelményeivel való összhangját;

e) a nemzetközi környezetvédelmi együttműködést;

f) a lakosság kezdeményezését és részvételét a környezet védelmére irányuló tevékenységben, így különösen a környezet állapotának feltárásában, megismerésében, az állami szerveknek és az önkormányzatoknak a környezet védelmével összefüggő feladatai ellátásában;

g) a gazdaság működésének, a társadalmi, gazdasági fejlődésnek a környezeti követelményekkel való összehangolását;

h) a környezetvédelem intézményrendszerének kialakítását, illetve fejlesztését;

i) a környezet védelmét, megőrzését szolgáló közigazgatás kialakítását, illetve fejlesztését.

A törvény hatálya

(2) Nemzetközi szerződés hiányában is figyelemmel kell lenni más államok környezeti érdekeire, az országhatárokon áttérő környezetterhelés, illetőleg környezetveszélyeztetés csökkentésére, a környezetszennyezés és a környezetkárosítás megelőzésére.

Együttműködés

10. § (1) Az állami szervek, a helyi önkormányzatok, a természetes személyek és szervezeteik, a gazdálkodást végző szervezetek és mindezek érdekvédelmi szervezetei, valamint más intézmények együttműködni kötelesek a környezet védelmében. Az együttműködési jog és kötelezettség kiterjed a környezetvédelmi feladatok megoldásának minden szakaszára.

(2) Az együttműködéssel járó jogokat és kötelezettségeket e törvény, illetve az önkormányzat rendeletben állapítja meg.

11. § (1) A környezetvédelmi érdekek érvényesítését a Magyar Köztársaság két- vagy többoldalú nemzetközi környezetvédelmi és más, a környezetvédelemmel összefüggő együttműködési, tájékoztatási, segítségnyújtási megállapodásokkal is elősegíteni köteles, különösen a szomszédos országokkal való kapcsolatában.

(2) Nemzetközi szerződés hiányában is figyelemmel kell lenni más államok környezeti érdekeire, az országhatárokon áttérő környezetterhelés, illetőleg környezetveszélyeztetés csökkentésére, a környezetszennyezés és a környezetkárosítás megelőzésére.

Tájékoztódás, tájékoztatás és nyilvánosság

12. § (1) A környezet védelmével kapcsolatos állampolgári jogok gyakorlása és kötelezettségek teljesítése céljából a közfeladatot ellátó szervek mindenki számára lehetővé teszik a környezet és az egészség lényeges összefüggéseinek, a környezetkárosító tevékenységek és azok fontosságának megismerését.

(2) Mindenkinnek joga van a külön jogszabályban meghatározott környezeti információkat - mint közérdekű adatokat - megismerni.

(3) Az állami szervek, az önkormányzatok - kivéve a bíróságok és a jogalkotó szervek e minőségükben -, a környezethez kapcsolódó kötelezettséget, feladatot teljesítő vagy közszolgáltatást nyújtó, illetve az egyéb közfeladatot ellátó szervek vagy személyek (a továbbiakban: környezeti információval rendelkező szerv) feladatkörükben kötelesek a környezet állapotát és annak az emberi egészségre gyakorolt hatását figyelemmel kísérni, igény esetén a rendelkezésére álló környezeti információt hozzáférhetővé tenni, rendelkezésre bocsátani, továbbá a környezeti információk külön jogszabályban meghatározott körét, illetve a birtokában levő vagy a számára tárolt információk jegyzékét elektronikusan vagy más módon közzétenni.

(4) A környezeti információval rendelkező szerv biztosítja a nyilvánosság, illetve a környezeti információt igénylő számára, hogy a környezeti információ megismerésére vonatkozó jogosultságairól tudomást szerezzen, továbbá elősegíti a környezeti információhoz való hozzájutást. E jogok előmozdítása érdekében a környezeti információval rendelkező szerv információs tisztviselőt nevezhet ki.

(5) A környezetbe történő kibocsátással kapcsolatos információ megismerését nem lehet arra hivatkozva megtagadni, hogy az személyes adat, üzleti titok, adótitok, fokozottan védett növény vagy állat élőhelyére, kimerülőben lévő természeti erőforrások lelőhelyére, fokozottan védett földtani természeti érték előfordulási helyére vonatkozó adat.

(6) Ha a megkeresett szerv nem rendelkezik a kért környezeti információval, az információ megismerésre vonatkozó igényt köteles a környezeti információval rendelkező szervnek megküldeni és erről az igénylőt értesíteni vagy tájékoztatni, hogy a kért információt mely környezeti információval rendelkező szervtől igényelheti.

(7) A környezeti információval rendelkező szerv az információ megismerésre vonatkozó igény beérkezésétől számított 5 napon belül felhívja az igénylőt az igénye pontosítására, ha az túlzottan általános vagy tartalma alapján a megismerni kívánt környezeti információ nem állapítható meg.

(8) A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvény hatálya alá tartozó olyan jogerős határozatot, illetve környezetvédelmi közigazgatási szerződést közzé kell tenni, amelynek végrehajtása jelentős környezeti hatással jár.

(9) A környezethasználó köteles az általa okozott környezetterheléssel, környezet igénybevétellel, valamint környezetveszélyeztetéssel összefüggő adatokról kérelemre bárkinnek tájékoztatást adni. A tájékoztatási kötelezettség megszegése esetén a környezethasználó törvényességi felügyeletét ellátó szerv intézkedése kezdeményezhető.

Környezetvédelmi információs rendszer és tájékoztatás

49. § (1) A környezet állapotának és használatának figyelemmel kísérésére, igénybevételi és terhelési adatainak mérésére, gyűjtésére, feldolgo-

zására és nyilvántartására a miniszter - a Kormány által meghatározottak szerint - mérő-, észlelő-, ellenőrző (monitoring) hálózatot, Országos Környezetvédelmi Információs Rendszert (a továbbiakban együtt: Információs Rendszer) létesít és működtet.

(2) Az Információs Rendszert úgy és olyan területi sűrűséggel kell megszervezni és telepíteni, hogy annak alapján

a) a környezet igénybevétele, terhelésének és a környezet állapotának változása - a társadalmi-gazdasági összefüggésekkel és a lakosság egészségi állapotára gyakorolt hatások szempontjából is értékelhető formában - mennyiségileg és minőségileg meghatározható, és nemzetközileg összehasonlítható legyen;

b) a környezetre gyakorolt hatások okai kielégítő pontossággal megállapíthatók legyenek (beleértve a károsítások okozati viszonyainak megállapításához szükséges részletes bontásokat is);

c) a környezetveszélyeztetés a lehető legkorábban felismerhetővé váljon;

d) a szabályozási feladatok és a hatósági intézkedések megtehetőek legyenek;

e) felhasználható legyen tervezésre.

(3) Az Információs Rendszer működtetéséhez szükséges területi feladatokat a felügyelőség látja el.

(4) A környezetre gyakorolt hatásokkal kapcsolatos - jogszabályokban meghatározott - adatszolgáltatásra vonatkozó költségeket az adatszolgáltatásra kötelezett viseli.

50. § (1) A környezethasználó köteles a tevékenysége során okozott környezetterhelést, környezet-igénybevételt - jogszabályban meghatározott módon - mérni, vagy technológiai számítással alátámasztani, nyilvántartani, nyilvántartását a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatóságok rendelkezésére bocsátani, illetőleg adatszolgáltatást teljesíteni.

(2) A külön jogszabályban meghatározott környezethasználók kötelesek az általuk végzett tevékenység környezeti hatását felmérni, arról rendszeresen környezeti jelentést készíteni és azt benyújtani a felügyelőség részére. A környezeti jelentésre vonatkozó részletes szabályokat külön jogszabály határozza meg.

(3) A környezetvédelmi feladatokat ellátó önkormányzati és állami szervek - kormányrendeletben meghatározottak szerint - kötelesek az Információs Rendszer működtetéséhez

szükséges és náluk keletkezett adatokat az Információs Rendszer rendelkezésére bocsátani.

51. § (1) A környezet állapotára, igénybevétele és használatára vonatkozó adatok a közérdekű adatokra vonatkozó jogszabályok szerint kezelendők.

(2) A miniszter az adatgyűjtés alapján évente jelentést terjeszt a Kormány elé az ország környezeti állapotának alakulásáról.

(3) A lakóhelyi környezet állapotának alakulásáról a települési önkormányzat szükség szerint, de legalább évente tájékoztatja a lakosságot.

Környezeti adatok bejegyzése egyéb nyilvántartásokba

52. § (1) Jogerős hatósági vagy bírósági határozattal megállapított tartós környezetkárosodás tényét, mértékét és jellegét az ingatlan-nyilvántartásban fel kell tüntetni.

(2) A bejegyzést a felügyelőség kezdeményezi, illetve azt - felelősség bírósági megállapítása esetén - a bíróság hivatalból rendeli el.

(3) A bejegyzés alapjául szolgáló környezet-szennyezettség ténye, mértéke és jellege megszűnését, illetve megváltozását az ingatlan tulajdonosa kérelmére a bejegyzést kérő hatóság, illetve a bejegyzést elrendelő bíróság állapítja meg, majd a bejegyzés törlése, illetve módosítása iránt hivatalból intézkedik.

VIII. Fejezet

A NYILVÁNOSSÁG RÉSZVÉTELE A KÖRNYEZETVÉDELEMBEN

97. § (1) A természetes személyek, jogi személyek és jogi személyiség nélküli szervezetek - a (3) bekezdésben, illetve a 98. § (1)-(2) bekezdésében, valamint más jogszabályban meghatározott módon - jogosultak részt venni a környezettel kapcsolatos eljárásban.

(2) Mindenkinnek joga, hogy környezet-veszélyeztetés, környezetkárosítás vagy környezet-szennyezés esetén a környezethasználó és a hatóságok figyelmét erre felhívja. Az erre vonatkozóan írásban tett felhívásra a hatáskörrel rendelkező szerv intézkedésének megtétele mellett a törvényben előírt határidőn belül érdemi választ köteles adni.

(3) A részvétel joga gyakorolható:

a) személyesen vagy képviselő útján,

b) társadalmi szervezetek révén,

c) települési önkormányzatok útján.

A környezetvédelmi társadalmi szervezetek jogai

98. § (1) A környezetvédelmi érdekek képviseletére létrehozott egyesületeket és más, politikai pártnak, érdekképviseletnek nem minősülő - a hatásterületen működő - társadalmi szervezeteket (a továbbiakban: szervezet) a környezetvédelmi közigazgatási hatósági eljárásokban a működési területükön az ügyfél jogállása illeti meg.

(2) A szervezet joga, hogy tagsága érdekeit képviselve

a) közreműködjön a működési vagy tevékenységi területét érintő területfejlesztési, területrendezési tervek és környezetvédelmi programok kidolgozásában;

b) részt vegyen - e törvény szabályai szerint - a környezetvédelmi engedélyezési eljárásban;

c) véleményezze a környezettel kapcsolatos állami és önkormányzati jogszabályok tervezeteit;

d) véleményezze - a külön jogszabály rendelkezéseit figyelembe véve - a működési vagy tevékenységi területét érintő, környezeti vizsgálatra kötelezett terv, illetve program tervezetét és környezeti értékelését.

(3) A szervezet a (2) bekezdés c) pontjában foglalt jogának érvényesítése érdekében a jogszabályt előkészítő minisztériumnál, illetve települési önkormányzatnál jelenti be véleményezési igényét.

(4) A minisztériumok évente - december 31-ig - a következő évre tervezett környezettel kapcsolatos jogszabályaik cím szerinti jegyzékét megküldik a miniszternek, aki azt közzéteszi a tárca hivatalos lapjában. A települési önkormányzatok az általuk kiadni szándékozott ilyen jogszabályokról a helyben szokásos módon adnak tájékoztatást.

99. § (1) Környezetveszélyeztetés, környezetszennyezés vagy környezetkárosítás esetén a szervezet a környezet védelme érdekében jogosult fellépni, és

a) állami szervtől, helyi önkormányzattól a megfelelő, hatáskörébe tartozó intézkedés megtételét kérni, vagy a

b) környezethasználó ellen pert indítani.

(2) Az (1) bekezdés b) pontja szerinti perben az ügyfél kérheti a bíróságtól, hogy a veszélyeztetőt

a) tiltsa el a jogsértő magatartástól (működéstől);

b) kötelezze a kár megelőzéséhez szükséges intézkedések megtételére.

100. § A 98. § (2) bekezdés c) pontja, valamint (3) bekezdése szerinti véleményezési jog a szakmai érdekképviseletet is megilleti az általa képviselt szakmát érintő ügyben.

Az Európai Parlament és a Tanács 2003/4/EK irányelve (2003. január 28.) a környezeti információkhoz való nyilvános hozzáférésről és a 90/313/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről

Megfelelési táblázat

2003/4/EK IRÁNYELV RENDELKEZÉSE	ÁTÜLTETŐ/VÉGREHAJTÓ RENDELKEZÉSEK	ÁTÜLTETŐ/VÉGREHAJTÓ RENDELKEZÉSEK
1. cikk Célkitűzések	–	–
2. cikk Fogalommeghatározások		
1.pont Környezeti információ	1995. évi LIII. tv. 12. § (2) bekezdés 2001. évi LXXXI. tv. 2. cikk (3) bekezdés 311/2005. (XII.25.) Korm.r. 2.§	1995. évi LIII. tv. 12. § (2) bekezdés 2001. évi LXXXI. tv. 2. cikk (3) bekezdés 311/2005. (XII.25.) Korm.r. 2.§
2. pont Hatóság	1992. évi LXIII. tv. 19. § (1) bekezdés AÉtv. 2. cikk 2. a), b), c) pontok Kvt. 12. § (3) bekezdés	1992. évi LXIII. tv. 19. § (1) bekezdés AÉtv. 2. cikk 2. a), b), c) pontok Kvt. 12. § (3) bekezdés
3. pont <i>Hatóság birtokában lévő információ</i>	Kvt. 12. § (3) bekezdés	Kvt. 12. § (3) bekezdés
4. pont <i>Hatóság számára tárolt információ</i>		
5. pont <i>Kérelmező</i>	Avtv. 20. § (1) bekezdés Kvt. 12. § (1) és (2) bekezdés	Avtv. 20. § (1) bekezdés Kvt. 12. § (1) és (2) bekezdés
6. pont <i>Nyilvánosság</i>	AÉtv. 2. cikk 4. pont Kvt. 12. § (2) és (3) bekezdés, valamint a 97.§ és 98.§ (1) bek.	AÉtv. 2. cikk 4. pont Kvt. 12. § (2) és (3) bekezdés, valamint a 97.§ és 98.§ (1) bek.
3. cikk Környezeti információhoz jutás kérelem alapján		
(1) bek. <i>bárki kérheti, indoklás nélkül</i>	1949. évi XX. tv. 61. § (1) bekezdés Avtv. 19. § (3) bek., 20. § (1) és (8) bek. Kvt. 12. § (1)-(3) és (9) bekezdések AÉtv. 3. cikk 9. pont és 4. cikk 1. pont.	1949. évi XX. tv. 61. § (1) bekezdés Avtv. 19. § (3) bek., 20. § (1) és (8) bek. Kvt. 12. § (1)-(3) és (9) bekezdések AÉtv. 3. cikk 9. pont és 4. cikk 1. pont.
(2) bek. <i>határidő</i>	Avtv. 20. § (2) bek. vagy (6) bek. AÉtv. 4. cikk 2. pont	Avtv. 20. § (2) bek. vagy (6) bek. AÉtv. 4. cikk 2. pont
(3) bek. <i>kérelem pontosítása</i>	Kvt. 12. §. (7) bekezdés	Kvt. 12. §. (7) bekezdés
(4) bek. <i>információkiadás formája</i>	Avtv. 20. § (3) és (5) bekezdés AÉtv. 4. cikk 1. b) pont.	Avtv. 20. § (3) és (5) bekezdés AÉtv. 4. cikk 1. b) pont.

2003/4/EK IRÁNYELV RENDELKEZÉSE	ÁTÜLTETŐ/VÉGREHAJTÓ RENDELKEZÉSEK	ÁTÜLTETŐ/VÉGREHAJTÓ RENDELKEZÉSEK
(5) bek. <i>hatékony joggyakorlás</i> (<i>bojzáférés</i>)	Avtv. 19. § (1)-(2) bek. és 20. § (8) bek. Kvt. 12. § (4) bek. 2005.évi XC. törvény	Avtv. 19. § (1)-(2) bek. és 20. § (8) bek. Kvt. 12. § (4) bek. 2005.évi XC. törvény
4. cikk Kivételek		
(1) bek.. A <i>kérelem</i> <i>visszautasítható, ha</i>	–	–
(1) a) pont <i>rossz címzés (áttételi kötelezettség)</i>	AEtv. 4. cikk 3. pont a) és 5. pontok. Kvt. 12. § (6) bekezdés	AEtv. 4. cikk 3. pont a) és 5. pontok. Kvt. 12. § (6) bekezdés
(1) b) pont <i>a kérés „ésszerűtlen”</i>		
(1) c) pont <i>a kérés túl általános</i>		
(1) d) pont <i>a kért információ még „nyitott”</i>		
(1) e) pont <i>belső használatra készült irat</i>	Avtv. 19/A. § (1)-(2) bekezdés. AEtv. 4. cikk 3. c) pont.	Avtv. 19/A. § (1)-(2) bekezdés. AEtv. 4. cikk 3. c) pont.
4. cikk (1) bekezdés második albekezdés		
(2) bek. <i>további megtagadási okok</i>	Avtv. 4. és 5. §-ok, 19. § (3) és (7) bek. AEtv. 4. cikk 4. pont Kvt. 12. § (5) bekezdés	Avtv. 4. és 5. §-ok, 19. § (3) és (7) bek. AEtv. 4. cikk 4. pont Kvt. 12. § (5) bekezdés
(2) a) pont <i>zárt ülés, titkos tárgyalás</i>	Avtv. 19/A. § (1) és (2) bek. AEtv. 4. cikk 4. a) pont	Avtv. 19/A. § (1) és (2) bek. AEtv. 4. cikk 4. a) pont
(3) b) pont <i>közbiztonság, honvédelem érdeke</i>	Avtv. 19.§ (3) bek. a), b) és e) pontok AEtv. 4. cikk 4. b) pont	Avtv. 19.§ (3) bek. a), b) és e) pontok AEtv. 4. cikk 4. b) pont
(2) c) pont <i>folyamatban lévő hatósági eljárás</i>	Avtv. 19. § (3) bekezdés f) pont AEtv. 4. cikk 4. c) pont	Avtv. 19. § (3) bekezdés f) pont AEtv. 4. cikk 4. c) pont
(3) d) pont <i>méltányolható üzleti titok</i>	AEtv. 4. cikk 4. d) pont 1959. évi IV. tv. 81. § (Ptk.) 2003. évi XCII. tv. 53. § (adótitok definíció), IV. fejezet	AEtv. 4. cikk 4. d) pont 1959. évi IV. tv. 81. § (Ptk.) 2003. évi XCII. tv. 53. § (adótitok definíció), IV. fejezet
(2) e) pont <i>szellemi tulajdonjogok</i>		
(2) f) pont <i>védett személyes adatok</i>	Avtv. 4. és 5. §	Avtv. 4. és 5. §
(2) g) pont <i>önkéntesen (nem hatósági kötelezésre) szolgáltatott adatok</i>		
(2) h) pont <i>környezetvédelmi érdek</i>	AEtv. 4. cikk 4. h) pont	AEtv. 4. cikk 4. h) pont
4. cikk (2) bekezdés, második albekezdés	Kvt. 12. § (5) bekezdés	Kvt. 12. § (5) bekezdés
(3) bek.	–	–
(4) bek. <i>részleges megismerhetőség</i>	Avtv. 20. § (4) bekezdés AEtv. 4. cikk 6. pont	Avtv. 20. § (4) bekezdés AEtv. 4. cikk 6. pont

2003/4/EK IRÁNYELV RENDELKEZÉSE	ÁTÜLTETŐ/VÉGREHAJTÓ RENDELKEZÉSEK	ÁTÜLTETŐ/VÉGREHAJTÓ RENDELKEZÉSEK
(5) bek. <i>megtagadás közlése</i>	Avtv. 20. § (6) bekezdés AETv. 4. cikk 7. pont	Avtv. 20. § (6) bekezdés AETv. 4. cikk 7. pont
5. cikk Információközlés díjai		
(1) bek. <i>közhiteles nyilvántartások ingyenessége</i>	Kvtv. 49.§ (4) bek. és 51. §	Kvtv. 49.§ (4) bek. és 51. §
(2) bek. <i>a díjnak „ésszerűnek” kell lennie</i>	Avtv. 20. § (3) bekezdés AETv. 4. cikk 8.pont	Avtv. 20. § (3) bekezdés AETv. 4. cikk 8.pont
(3) bek.	Avtv. 20. § (3) bekezdés AETv .4. cikk 8.pont	Avtv. 20. § (3) bekezdés AETv .4. cikk 8.pont
6. cikk Igazságszolgáltatáshoz való jog		
(1) bek. <i>jogorvoslat (nem bírósági)</i>	Avtv. 27. § (1) bekezdés 2004. évi CXL. tv VII. fejezet.	Avtv. 27. § (1) bekezdés 2004. évi CXL. tv VII. fejezet.
(2) bek. <i>jogorvoslat (bírósági)</i>	1952.évi III.tv XX. Fejezet Avtv. 21. §. Ket. VII. fejezet.	1952.évi III.tv XX. Fejezet Avtv. 21. §. Ket. VII. fejezet.
(3) bek. <i>kötelező jogerő</i>	1952.évi III.tv XX. Fejezet; (Pp.) Avtv. 21. §. Ket. VII. fejezet. (Ket.)	1952.évi III.tv XX. Fejezet; (Pp.) Avtv. 21. §. Ket. VII. fejezet. (Ket.)
7. cikk A környezeti információk terjesztése		
(1) bek. <i>számítógépes rendszer működtetése</i>	Kvt. 12. § (3) bek. , 49. § és 50.§ AETv. 5. cikk 3. pont 2005. évi XC tv. 1.§ , 3. § (1)- (3) bekezdések és 6.§. Ikr. 4. §	Kvt. 12. § (3) bek. , 49. § és 50.§ AETv. 5. cikk 3. pont 2005. évi XC tv. 1.§ , 3. § (1)- (3) bekezdések és 6.§. Ikr. 4. §
(2) bek. <i>információs rendszerek tartalma</i>	Kvt. 49. § (2) bekezdés; AETv. 5. cikk 3, 4. és 5. pontok; Ikr. 3. § Eitv. 6.§ és a Melléklet. Ket. 80.§ (3) bek.	Kvt. 49. § (2) bekezdés; AETv. 5. cikk 3, 4. és 5. pontok; Ikr. 3. § Eitv. 6.§ és a Melléklet. Ket. 80.§ (3) bek.
(3) bek. <i>„környezeti jelentések”közzététele</i>	Kvt. 46. § (1) bek. e) pont és 51. § (2)-(3) bekezdések AETv. 5. cikk 4. pont.	Kvt. 46. § (1) bek. e) pont és 51. § (2)-(3) bekezdések AETv. 5. cikk 4. pont.
(4) bek. <i>azonnali közzététel közvetlen veszélyeztetésnél</i>	ÁETv. 5. cikk 1. c) pont. Ikr. 6. §	ÁETv. 5. cikk 1. c) pont. Ikr. 6. §
(5) bek.	–	–
(6) bek.	–	–
8. cikk A környezeti információk minősége		
(1) bek. <i>friss, pontos, érthető</i>	Kvt. 49. § Ikr. 4. §	Kvt. 49. § Ikr. 4. §
(2) bek. <i>tájékoztatás kibocsátási adatokról</i>	Ikr. 5. §	Ikr. 5. §

2003/4/EK IRÁNYELV RENDELKEZÉSE	ÁTÜLTETŐ/VÉGREHAJTÓ RENDELKEZÉSEK	ÁTÜLTETŐ/VÉGREHAJTÓ RENDELKEZÉSEK
9. cikk Felülvizsgálati eljárás		
(1) bek. <i>nemzeti beszámoló a tapasztalatokról</i>	AEtv. 3. § (2) bek. Ikr. 7. §	AEtv. 3. § (2) bek. Ikr. 7. §
(2) bek.	–	–
10. cikk Végrehajtás <i>átültetési határidő</i>	Ikr. 9. §	Ikr. 9. §
11. cikk Hatályon kívül helyezés	–	–

2005. évi XC. törvény

az elektronikus információszabadságról

Az Országgyűlés az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében biztosított jogállamiság, valamint a 61. § (1) bekezdésében biztosított közérdekű adatok megismerhetőségéhez és terjesztéséhez való alapvető jog érvényesülése érdekében a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény (a továbbiakban: Avtv.) 19. §-ában foglaltakkal összhangban a következő törvényt alkotja:

ELSŐ RÉSZ

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

A törvény célja

1. § E törvény célja annak biztosítása, hogy a közvélemény pontos és gyors tájékoztatása érdekében a közérdekű adatok e törvényben meghatározott körét elektronikus úton bárki számára személyazonosítás és adatigénylési eljárás nélkül, folyamatosan és díjmentesen közzétegyék.

Értelmező rendelkezések

2. § (1) E törvény alkalmazásában

a) adatfelelős: az a közfeladatot ellátó szerv, amely az elektronikus úton kötelezően közzéteendő közérdekű adatot előállította, illetve amelynek a működése során ez az adat keletkezett;

b) adatközlő: az a közfeladatot ellátó szerv, amely - ha az adatfelelős nem maga teszi közzé az adatot - az adatfelelős által hozzá eljuttatott adatait honlapon közzéteszi;

c) közzététel: az e törvényben meghatározott adatoknak internetes honlapon, digitális formában, bárki számára, személyazonosítás nélkül, korlátozástól mentesen, díjmentesen történő hozzáférhetővé tétele.

(2) E törvény közérdekű adatokra vonatkozó rendelkezéseit a közérdekből nyilvános adatokra is alkalmazni kell.

MÁSODIK RÉSZ

A KÖZÉRDEKŰ ADATOK ELEKTRONIKUS KÖZZÉTÉTELE

Az elektronikus közzététel kötelezettsége

3. § (1) A 6. § szerinti közzétételi listákon meghatározott adatait saját honlapján - ha törvény másként nem rendelkezik - közzéteszi

a) a Köztársasági Elnök Hivatala, az Országgyűlés Hivatala, az Alkotmánybíróság Hivatala, az Országgyűlési Biztosok Hivatala, az Állami Számvevőszék, az Országos Igazságszolgáltatási Tanács Hivatala, a Legfőbb Ügyészség, a Gazdasági Versenyhivatal, a Közbeszerzések Tanácsa, a Magyar Tudományos Akadémia, az Országos Rádió és Televízió Testület,

b) az ország egész területére kiterjedő illetékességgel rendelkező közigazgatási szerv, így különösen a minisztérium, a Miniszterelnöki Hivatal, az országos hatáskörű szerv, a központi hivatal, a minisztériumi hivatal, az országos kamara, valamint

c) a megyei (fővárosi) közigazgatási hivatal.

(2) Az (1) bekezdésben nem szereplő, jogszabályban meghatározott közfeladatot ellátó egyéb szervek a 6. § szerinti elektronikus közzétételi kötelezettségüknek választásuk szerint

saját vagy társulásaik által közösen működtetett, illetve a felügyeletüket, szakmai irányításukat vagy működésükkel kapcsolatos koordinációt ellátó szervek által fenntartott, valamint az erre a célra létrehozott központi honlapon való közzététellel is eleget tehetnek.

(3) Ha a közoktatási intézmény nem lát el országos vagy térségi feladatot, e törvény szerinti közzétételi kötelezettségének az ágazati jogszabályokban meghatározott információs rendszerhez történő adatszolgáltatás teljesítésével eleget tesz.

(4) Az adatokat nem a saját honlapon közzétevő adatfelelős - a 4. § megfelelő alkalmazásával - a közzéteendő adatokat az adatközlőnek továbbítja, amely gondoskodik az adatoknak honlapon való közzétételéről, és arról, hogy egyértelmű legyen, az egyes közzétett közérdekű adat melyik szervtől származik, illetve melyikre vonatkozik.

(5) Az adatközlő gondoskodik a honlap adatok közzétételére alkalmas kialakításáról, a folyamatos üzemeltetésről, az esetleges üzemzavar elhárításáról és az adatok frissítéséről.

(6) A honlapon közérthető formában tájékoztatást kell adni a közérdekű adatok egyedi igénylésének szabályairól. A tájékoztatásnak tartalmaznia kell az igénybe vehető jogorvoslati lehetőségek ismertetését is.

(7) A honlapon a közzétételi listákon meghatározott közérdekű adatokon kívül elektronikusan közzétehetőek más közérdekű és közérdekből nyilvános adatok is.

4. § (1) A közzétételre kötelezett adatfelelős szerv vezetője gondoskodik a 6. §-ban meghatározott közzétételi listákon szereplő adatok pontos, naprakész és folyamatos közzétételéről, az adatközlőnek való megküldéséről.

(2) A megküldött adatok közzétételéért, folyamatos hozzáférhetőségéért, hitelességéért és az adatok frissítéséért az adatközlő felel.

(3) Az adatfelelős és az adatközlő belső szabályzatban állapítja meg az (1)-(2) bekezdés szerinti kötelezettség teljesítésének részletes szabályait.

(4) A közzétett adatok - ha e törvény vagy más jogszabály eltérően nem rendelkezik - a közzétételt követő egy évig a honlapról nem távolíthatók el. A szerv megszűnése esetén a közzététel kötelezettsége a szerv jogutódját terheli.

(5) Az e törvény szerinti kötelezettségek megszegése külön jogszabályban meghatározott büntetőjogi és fegyelmi felelősséget keletkeztet.

5. § A 6. §-ban meghatározott közzétételi listákban szereplő adatok közzététele nem érinti az adott szervnek az Avtv. 20. §-ában meghatározott, továbbá a közérdekű vagy közérdekből nyilvános adatok közzétételével kapcsolatos más jogszabályban meghatározott kötelezettségeit.

A közzétételi listák

6. § (1) A 3. § (1)-(3) bekezdésében meghatározott szervek (a továbbiakban együtt: közfeladatot ellátó szervek) - tevékenységükhöz kapcsolódóan - az e törvény *mellékletében* meghatározott adatokat (általános közzétételi lista) közzéteszik.

(2) Jogszabály egyes ágazatokra, a közfeladatot ellátó szervtípusra vonatkozóan meghatározhat egyéb közzéteendő adatokat (különös közzétételi lista).

(3) A közfeladatot ellátó szerv vezetője - az adatvédelmi biztos véleményének kikérésével -, valamint jogszabály a közfeladatot ellátó szervre, azok irányítása, felügyelete alá tartozó szervekre vagy azok egy részére kiterjedő hatállyal további kötelezően közzéteendő adatkört határozhat meg (egyeti közzétételi lista).

(4) A polgári nemzetbiztonsági szolgálatok által közzéteendő adatok körét a polgári nemzetbiztonsági szolgálatokat irányító miniszter az adatvédelmi biztos véleményének előzetes kikérésével e törvenytől eltérően szabályozhatja.

(5) Testületi szervként működő közfeladatot ellátó szerv esetén az egyedi közzétételi lista megállapítása és módosítása - az adatvédelmi biztos véleményének kikérésével - a testület hatáskörébe tartozik.

(6) A közfeladatot ellátó szerv vezetője a közzétételi listában nem szereplő közérdekű adatokra vonatkozó adatigénylések adatai alapján évente felülvizsgálja az általa a (3) bekezdés szerint kiadott közzétételi listát, és a jelentős arányban vagy mennyiségben felmerült adatigénylések alapján azt kiegészíti.

(7) A különös és egyedi közzétételi listák elkészítésére, illetve kiegészítésére az adatvédelmi biztos is javaslatot tehet.

(8) A közpénzek felhasználásával, a köztulajdon használatának nyilvánosságával, átláthatóbbá tételével és ellenőrzésének bővítésével összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2003. évi XXIV. törvényben meghatározott közzétételi kötelezettséget az e törvény szerinti közzétételi kötelezettséggel együtt, a közzététel módjának e törvényben meghatározott feltételei szerint kell teljesíteni.

A közérdekű adatok központi elektronikus jegyzéke és az egységes közadatkereső rendszer

7. § (1) Az elektronikusan közzétett adatok egyszerű és gyors elérhetősége érdekében a törvény hatálya alá tartozó szervek közérdekű adatokat tartalmazó honlapjaira, valamint az általuk fenntartott adatbázisokra, illetve nyilvántartásokra vonatkozó leíró adatokat az erre a célra létrehozott és az informatikai és hírközlési miniszter által működtetett központi elektronikus jegyzék összesítve tartalmazza. A jegyzéket a működtető az erre a célra fenntartott honlapon közzéteszi.

(2) Az e törvény hatálya alá tartozó szervek közérdekű adataihoz való egységes szempontok szerinti elektronikus hozzáférést és az adatok közötti keresés lehetőségét az informatikai és hírközlési miniszter által működtetett egységes közadatkereső rendszer biztosítja.

8. § (1) Az adatfelelős gondoskodik a kezelésében lévő, közérdekű adatokat tartalmazó honlapok, adatbázisok, illetve nyilvántartások leíró adatainak a központi elektronikus jegyzék működtetőjének történő továbbításáról és a továbbított adatok rendszeres frissítéséről. Ugyancsak felel az egységes közadatkereső rendszerbe továbbított közérdekű adatok tartalmáért és a továbbított adatok rendszeres frissítéséért is.

(2) A közérdekű adatokat tartalmazó adatbázisok, illetve nyilvántartások jegyzékének fenntartása, valamint az egységes közadatkereső rendszerhez való csatlakozás nem mentesíti az adatfelelőst a honlapon való közzététel kötelezettsége alól.

HARMADIK RÉSZ

A JOGALKOTÁS NYILVÁNOSSÁGA

A jogszabály-előkészítés nyilvánossága

9. § (1) Közzé kell tenni a jogszabályt előkészítő minisztérium vagy országos hatáskörű szerv honlapján az egyeztetés állapotának megjelölésével

a) a jogalkotásról szóló törvény, valamint a kormány ügyrendje alapján véleményezésre bocsátott jogszabályalkotásra irányuló koncepciókat, jogszabálytervezeteket,

b) a miniszteri rendeletek tervezeteit, valamint

c) az a)-b) pontban megjelölt tervezetekhez kapcsolódó előterjesztéseket vagy szakmai indoklásokat.

(2) Ha az (1) bekezdés szerint közzétett törvénytervezet más törvény rendelkezéseinek legalább egyötöd terjedelmű módosítására irányul, a módosítani kívánt törvényt a honlapon a tervezett módosításokkal egységes szerkezetben, a

tervezett módosításokat külön is megjelölve közzé kell tenni.

(3) Nem kell közzétenni

a) az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdése alapján országos népszavazásra nem bocsátható tartalmú,

b) a fizetési kötelezettségekről,

c) az ármegállapításról,

d) az állami támogatásról, valamint

e) a szervezetalapításról

szóló jogszabályok tervezeteit.

(4) Nem kell közzétenni a tervezetet, ha az a Magyar Köztársaság különösen fontos honvédelmi, nemzetbiztonsági, pénzügyi, külügyi, természetvédelmi vagy örökségvédelmi érdekeinek védelmét veszélyeztetné, vagy ha a jogszabály különösen gyors elfogadásához kiemelkedő társadalmi érdek fűződik.

(5) A közzétételről a jogszabálytervezet előkészítő miniszter vagy az azt előkészítő országos hatáskörű szerv vezetője gondoskodik.

(6) Az (1) bekezdés szerint közzétett jogszabálytervezet, valamint ahhoz kapcsolódó egyéb dokumentumok a jogszabály elfogadását követő egy évig az előkészítő minisztérium honlapjáról nem távolíthatóak el. A szerv megszűnése esetén a közzététel kötelezettsége a szerv jogutódját terheli.

(7) A közzétett jogszabálytervezetek elérhetőségét tartalmazó közös adatbázis a kormányzati portálon működik.

10. § (1) A jogszabályok előkészítése során - a jogi szabályozás sokoldalú megalapozása és ezzel összefüggésben az önkéntes jogkövetés elősegítése érdekében - a jogszabály előkészítője a (2) bekezdés szerint biztosítja, hogy bárki véleményt nyilváníthasson, illetve javaslatokat tehessen a jogszabályok tervezetével kapcsolatban.

(2) A jogszabályt előkészítő minisztérium honlapján a vélemények, javaslatok fogadásának lehetőségét meg kell teremteni, továbbá meg kell jelölni a véleményadásra nyitva álló határidőt.

(3) A véleményezési határidő a tervezet közzétételétől számított legalább tizenöt nap, sürgős esetben azonos a közigazgatási egyeztetés során megállapított határidővel.

(4) A jogszabály előkészítője mérlegeli a véleményezőik észrevételeit, és az észrevételekről, valamint az elutasított észrevételek esetében - a nyilvánvalóan alaptalan észrevételek kivételével - az elutasítás indokairól összefoglalót készít, amelyet honlapján közzétesz. Az előkészítőt egyedi válaszadási kötelezettség nem terheli.

A törvényalkotás nyilvánossága

11. § (1) Az Országgyűlés a honlapján közzéteszi

a) a törvényjavaslatokat,
b) a törvényjavaslatokhoz kapcsolódó, az Országgyűlés iromány-nyilvántartásában szereplő dokumentumokat, így különösen a módosító javaslatokat, kapcsolódó módosító javaslatokat, a törvényjavaslathoz készült bizottsági ajánlásokat, valamint az egységes javaslatot,

c) a törvényjavaslat plenáris ülésen folytatott általános vitájáról, részletes vitájáról, záróvitájáról, a módosító javaslatokról való határozathozatalról, valamint a zárószavazásról készült jegyzőkönyveket,

d) azon bizottsági ülések jegyzőkönyveit, amelyeken az adott bizottság a törvényjavaslattal foglalkozott.

(2) Az (1) bekezdés szerint közzétett dokumentumok az Országgyűlés honlapjáról nem távolíthatók el.

(3) Az (1) bekezdés c) és d) pontja a zárt ülésen készült jegyzőkönyvekre nem alkalmazható.

A jogszabályok nyilvánossága

12. § (1) A Magyar Közlöny nyomtatott változatának oldalhű digitális másolatát a nyomtatott változat megjelenésének napján közzé kell tenni.

(2) Az (1) bekezdés szerint közzétett másolat a honlapról nem távolítható el.

(3) Ha a kihirdetett jogszabályoknak, illetve közzétett határozatoknak és statisztikai közleményeknek a Magyar Közlöny nyomtatott és az (1) bekezdés szerint közzétett változatában megjelent szövege eltér, a nyomtatott változatban szereplő szöveget kell hitelesnek tekinteni.

(4) A Magyar Közlöny nyomtatott változatának oldalhű digitális másolatát olyan letölthető formátumban kell közzétenni, amely a többszörözés során is biztosítja az illetéktelen módosítás elleni védelmet.

13. § (1) A minisztérium és az országos hatáskörű szerv hivatalos lapját a honlapján történő közzététellel adja ki. A hivatalos lap oldalhű másolata nyomtatott formában is terjeszthető.

(2) Az (1) bekezdés szerint kiadott lap az azt kiadó szerv honlapjáról nem távolítható el. A szerv megszűnése esetén a közzététel kötelezettsége a szerv jogutódját terheli.

14. § (1) A Hatályos Jogszabályok Elektronikus Gyűjteményében (a továbbiakban: jogszabály-

gyűjtemény) a Miniszterelnöki Hivatalt vezető miniszter és az igazságügyminiszter gondoskodik

a) az önkormányzati rendeletek kivételével az adott naptári napon hatályos valamennyi jogszabály hatályos szövegének az esetleges módosításokkal egységes szerkezetben, továbbá

b) az állami irányítás a Magyar Közlönyben közzétett egyéb jogi eszköze hatályos szövegének az esetleges módosításokkal egységes szerkezetben történő közzétételéről.

(2) A jogszabálygyűjtemény biztosítja a jogszabályok, illetve az állami irányítás egyéb jogi eszközei számára, címére, valamint szövegében történő keresés lehetőségét.

15. § (1) A helyi önkormányzat jegyzője az önkormányzat rendeletét a képviselő-testület üléséről készített jegyzőkönyv megküldésével egyidejűleg elektronikusan a fővárosi, megyei közigazgatási hivatal vezetőjén keresztül a belügyminiszternek megküldi.

(2) A belügyminiszter gondoskodik az önkormányzati rendeleteknek az erre a célra fenntartott honlapon történő közzétételéről.

NEGYEDIK RÉSZ

16-20. §

ÖTÖDIK RÉSZ

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

Hatálybalépés

21. § (1) E törvény a (2)-(3) bekezdésben foglalt kivétellel 2006. január 1-jén lép hatályba.

(2) E törvény negyedik része 2007. július 1-jén lép hatályba.

(3) E törvény rendelkezéseit a megyei önkormányzatok és az 50 000-nél nagyobb lakónépességű városok vonatkozásában 2007. január 1-jétől, az egyéb helyi önkormányzatok, továbbá az egyéb közfeladatot ellátó szervek vonatkozásában legkésőbb 2008. július 1-jétől kell alkalmazni.

Az Európai Unió jogának való megfelelés

23. § E törvény 7. §-a, valamint melléklete az Európai Parlament és a Tanács a közszféra információinak további felhasználásáról szóló 2003. november 17-i 2003/98/EK irányelvének való megfelelést szolgálja.

Melléklet a 2005. évi XC. törvényhez

ÁLTALÁNOS KÖZZÉTÉTELI LISTA

I. Szervezeti, személyzeti adatok

	Adat	Frissítés	Megőrzés
1.	A közfeladatot ellátó szerv hivatalos neve, székhelye, postai címe, telefon- és telefaxszáma, elektronikus levélcíme, honlapja, ügyfélszolgálatának elérhetőségei	A változásokat követően azonnal	Az előző állapot törlendő
2.	A közfeladatot ellátó szerv szervezeti felépítése szervezeti egységek megjelölésével, az egyes szervezeti egységek feladatai	A változásokat követően azonnal	Az előző állapot törlendő
3.	A közfeladatot ellátó szerv vezetőinek és az egyes szervezeti egységek vezetőinek neve, beosztása, elérhetősége (telefon- és telefaxszáma, elektronikus levélcím)	A változásokat követően azonnal	Az előző állapot törlendő
4.	A szervezeten belül illetékes ügyfélkapcsolati vezető neve és az ügyfélfogadási rend	A változásokat követően azonnal	Az előző állapot törlendő
5.	Testületi szerv esetén a testület létszáma, összetétele, tagjainak neve, beosztása, elérhetősége	A változásokat követően azonnal	Az előző állapot törlendő
6.	A közfeladatot ellátó szerv irányítása, felügyelete vagy ellenőrzése alatt álló, vagy alárendeltségében működő más közfeladatot ellátó szervek megnevezése, és 1. pontban meghatározott adatai	A változásokat követően azonnal	Az előző állapot 1 évig archívumban tartásával
7.	A közfeladatot ellátó szerv többségi tulajdonában álló, illetve részvételével működő gazdálkodó szervezet [Ptk. 685. § c) pont] neve, székhelye, elérhetősége, tevékenységi köre, képviselőjének neve, a közfeladatot ellátó szerv részesedésének mértéke	A változásokat követően azonnal	Az előző állapot 1 évig archívumban tartásával
8.	A közfeladatot ellátó szerv által alapított közalapítványok neve, székhelye, alapító okirata, kezelő szervének tagjai	A változásokat követően azonnal	Az előző állapot 1 évig archívumban tartásával
9.	A közfeladatot ellátó szerv által alapított lapok neve, a szerkesztőség és kiadó neve és címe, valamint a főszerkesztő neve	A változásokat követően azonnal	Az előző állapot 1 évig archívumban tartásával
10.	A közfeladatot ellátó szerv felettes, illetve felügyeleti szervének, ennek hiányában a közfeladatot ellátó szerv felett törvényességi ellenőrzést gyakorló szerv 1. pontban meghatározott adatai	A változásokat követően azonnal	Az előző állapot 1 évig archívumban tartásával

II. Tevékenységre, működésre vonatkozó adatok

	Adat	Frissítés	Megőrzés
1.	A közfeladatot ellátó szerv feladatát, hatáskörét és alaptevékenységét meghatározó, a szervezetre vonatkozó alapvető jogszabályok, állami irányítás egyéb jogi eszközei, valamint a szervezeti és működési szabályzat vagy ügyrend hatályos és teljes szövege	A változásokat követően azonnal	Az előző állapot 1 évig archívumban tartásával
2.	Az országos illetékességű szervek, valamint a megyei (fővárosi) közigazgatási hivatalok esetében a közfeladatot ellátó szerv feladatáról, tevékenységéről szóló tájékoztató magyar és angol nyelven	Negyedévente	Az előző állapot törlendő

3.	A helyi önkormányzat önként vállalt feladatai	Negyedévente	Az előző állapot 1 évig archívumban tartásával
4.	Államigazgatási, önkormányzati, és egyéb hatósági ügyekben ügycsoportonként (ügytípusonként) és eljárástípusonként a hatáskörrel rendelkező szerv megnevezése, hatáskör gyakorlásának átruházása esetén a ténylegesen eljáró szerv megnevezése, illetékességi területe, az ügyintézéshez szükséges dokumentumok, okmányok, eljárási illetékek (igazgatási szolgáltatási díjak) meghatározása, alapvető eljárási szabályok, az eljárást megindító irat benyújtásának módja (helye, ideje), ügyfelfogadás ideje, az ügyek intézését segítő útmutatók, az ügymenetre vonatkozó tájékoztatás és az ügyintézéshez használt letölthető formanyomtatványok	A változásokat követően azonnal	Az előző állapot törlendő
5.	A közfeladatot ellátó szerv által nyújtott vagy költségvetéséből finanszírozott közszolgáltatások megnevezése, tartalma, a közszolgáltatások igénybevételének rendje, a közszolgáltatásért fizetendő díj mértéke, az abból adott kedvezmények	A változásokat követően azonnal	Az előző állapot 1 évig archívumban tartásával
6.	A közfeladatot ellátó szerv által fenntartott adatbázisok, illetve nyilvántartások jegyzéke, az adatvédelmi nyilvántartásba bejelentendő nyilvántartásoknak az Avtv. 28. §-a szerinti azonosító adatai; a közfeladatot ellátó szerv által - alaptevékenysége keretében - gyűjtött és feldolgozott adatok fajtái, a hozzáférés módja, a másolatkészítés költségei	A változásokat követően azonnal	Az előző állapot 1 évig archívumban tartásával
7.	A közfeladatot ellátó szerv nyilvános kiadványainak címe, témája, a hozzáférés módja, a kiadvány ingyenessége, illetve a költségtérítés mértéke	Negyedévente	Az előző állapot 1 évig archívumban tartásával
8.	A testületi szerv döntései előkészítésének rendje, az állampolgári közreműködés (véleményezés) módja, eljárási szabályai, a testületi szerv üléseinek helye, ideje, továbbá nyilvánossága, döntései, ülésének jegyzőkönyvei, illetve összefoglalói; a testületi szerv szavazásának adatai, ha ezt jogszabály nem korlátozza	A változásokat követően azonnal	Az előző állapot 1 évig archívumban tartásával
9.	Az e törvény alapján közzeendő jogszabálytervezetek és kapcsolódó dokumentumok; a helyi önkormányzat képviselő-testületének nyilvános ülésére benyújtott előterjesztések a benyújtás időpontjától	E törvény eltérő rendelkezése hiányában a benyújtás időpontját követően azonnal	Az előző állapot 1 évig archívumban tartásával
10.	A közfeladatot ellátó szerv által kiírt pályázatok szakmai leírása, azok eredményei és indokolásuk	Folyamatosan	Az előző állapot 1 évig archívumban tartásával
11.	A közfeladatot ellátó szervnél végzett alaptevékenységgel kapcsolatos vizsgálatok, ellenőrzések nyilvános megállapításai	A vizsgálatról szóló jelentés megismerését követően haladéktalanul	Az előző állapot 1 évig archívumban tartásával
12.	A közfeladatot ellátó szerv feladatellátásának teljesítményére, kapacitásának jellemzésére, hatékonyságának és teljesítményének mérésére szolgáló mutatók és értékük, időbeli változásuk	Negyedévente	Az előző állapot 1 évig archívumban tartásával
13.	A közérdekű adatok megismerésére irányuló igények intézésének rendje, az illetékes szervezeti egység neve, elérhetősége, s ahol kijelölésre kerül, az adatvédelmi felelős, vagy az inf. jogokkal foglalkozó személy neve	Negyedévente	Az előző állapot törlendő
14.	A közfeladatot ellátó szerv tevékenységére vonatkozó, jogszabályon alapuló statisztikai adatgyűjtés eredményei, időbeli változásuk	Negyedévente	Az előző állapot 1 évig archívumban tartásával

15.	A közérdekű adatokkal kapcsolatos kötelező statisztikai adatszolgáltatás adott szervre vonatkozó adatai	Negyedévente	Az előző állapot 1 évig archívumban tartásával
16.	Azon közérdekű adatok hasznosítására irányuló szerződések listája, amelyekben a közfeladatot ellátó szerv az egyik szerződő fél	Negyedévente	Az előző állapot 1 évig archívumban tartásával
17.	A közfeladatot ellátó szerv kezelésében lévő közérdekű adatok felhasználására, hasznosítására vonatkozó általános szerződési feltételek	A változásokat követően azonnal	Az előző állapot 1 évig archívumban tartásával
18.	A közfeladatot ellátó szervre vonatkozó különös és egyedi közzétételi lista	A változásokat követően azonnal	Az előző állapot törlendő

III. Gazdálkodási adatok

	Adat	Frissítés	Megőrzés
1.	A közfeladatot ellátó szerv éves (elemi) költségvetése, számviteli törvény szerinti beszámolója; a költségvetés végrehajtásáról - a külön jogszabályban meghatározott módon és gyakorisággal - készített beszámolók	A változásokat követően azonnal	A külön jogszabályban meghatározott ideig, de legalább 5 évig archívumban tartásával
2.	A közfeladatot ellátó szervnél foglalkoztatottak létszáma és személyi juttatásaira vonatkozó összesített adatok, illetve összesítve a vezetők és vezető tisztségviselők illetménye, munkabére, és rendszeres juttatásai, valamint költségterítése, az egyéb alkalmazottaknak nyújtott juttatások fajtája és mértéke összesítve	Negyedévente	A külön jogszabályban meghatározott ideig, de legalább 1 évig archívumban tartásával
3.	A közfeladatot ellátó szerv költségvetéséből nyújtott, nem normatív, céljellegű, fejlesztési támogatások kedvezményezettjeinek nevére, a támogatás céljára, összegére, továbbá a támogatási program megvalósítási helyére vonatkozó adatok	Negyedévente	A külön jogszabályban meghatározott ideig, de legalább 1 évig archívumban tartásával
4.	Az államháztartás pénzeszközei felhasználásával, az államháztartáshoz tartozó vagyonnal történő gazdálkodással összefüggő - a külön jogszabályban meghatározott értékű - árubeszerzésre, építési beruházásra, szolgáltatás megrendelésre, vagyonértékesítésre, vagyonhasznosításra, vagyon vagy vagyoni értékű jog átadására, valamint koncesszióba adásra vonatkozó szerződések megnevezése (típusa), tárgya, a szerződést kötő felek neve, a szerződés értéke, határozott időre kötött szerződés esetében annak időtartama	Negyedévente	A külön jogszabályban meghatározott ideig, de legalább 1 évig archívumban tartásával
5.	A koncesszióról szóló törvényben meghatározott nyilvános adatok (pályázati kiírások, pályázók adatai, az elbírálásról készített emlékeztetők, pályázat eredménye)	Negyedévente	A külön jogszabályban meghatározott ideig, de legalább 1 évig archívumban tartásával
6.	A közfeladatot ellátó szerv által nem alapadatai ellátására (így különösen társadalmi szervezet támogatására, foglalkoztatottai szakmai és munkavállalói érdek-képviselői szervei számára, foglalkoztatottjai, ellátottjai oktatási, kulturális, szociális és sporttevékenységet segítő szervezet támogatására, alapítványok által ellátott feladatokkal összefüggő kifizetésre) fordított, ötmillió forintot meghaladó kifizetések	Negyedévente	A külön jogszabályban meghatározott ideig, de legalább 1 évig archívumban tartásával

II. pillér

**A Tanács 1985. június 27-én kelt
85/337/EGK, az egyes köz- és magán
beruházások környezeti hatásainak
vizsgálatáról szóló irányelveinek hatályos
rendelkezései, kiegészítve a Tanács 1997.
március 3-i 97/11/EK irányelve
rendelkezéseivel és módosítva a 2003/35/EK
irányelv rendelkezéseivel**

1. cikk

1. Jelen irányelv a környezetre feltehetően jelentős hatást kifejtő köz- és magán beruházások környezeti hatásainak vizsgálatára vonatkozik.

2. Jelen irányelv céljaira:

"beruházás"-on értendő:

- építési munkák kivitelezése vagy más létesítmények, rendszerek megvalósítása,
- bármely más beavatkozás a természeti környezetbe és tájba, beleértve az ásványkincsek kiaknázását;

"fejlesztő"-n értendő:

a magán beruházás engedélyezéséért folyamodó kérelmező, vagy a beruházást kezdeményező hatóság;

"fejlesztési engedély"-en értendő:

a hatáskörrel rendelkező hatóság vagy hatóságok által hozott döntés, amely a fejlesztőt feljogosítja a beruházás megvalósításának folytatására.

„nyilvánosság”:

egy vagy több természetes vagy jogi személy, valamint a nemzeti jogszabályokkal, illetve gyakorlattal összhangban azok szövetségei, szervezetei, illetve csoportjai;

„érintett nyilvánosság”:

a 2. cikk (2) bekezdésében említett, a környezettel kapcsolatos döntéshozatali eljárásokban érintett vagy valószínűleg érintett, illetve abban érdekelt nyilvánosság; e meghatározás alkalmazásában a környezetvédelmet előmozdító és a nemzeti jog szerinti követelményeknek megfelelő nem kormányzati szervezeteket érdekeltnek kell tekinteni;”

3. Hatáskörrel rendelkező hatóságnak vagy hatóságoknak tekintendők azok amelyeket a tagállamok a jelen irányelvből származó feladatokat végrehajtásáért felelősnek kijelölnek.

4. A tagállamok, ha a nemzeti jog azt előírja, eseti alapon úgy határozhatnak, hogy ezt az irányelvet nem alkalmazzák a nemzetvédelmi célokat szolgáló projektekre, amennyiben úgy ítélik meg, hogy az irányelv alkalmazása e célokra kedvezőtlen hatást gyakorolna.

5. Jelen irányelv nem alkalmazandó olyan beruházásokra, amelyek részleteit országos jogszabály írja elő, mivel jelen irányelv célkitűzései, beleértve az információ szolgáltatását is, a jogszabályalkotás folyamata révén valósulnak meg.

2. cikk

1. A tagállamok elfogadják az összes olyan szükséges intézkedést, amely biztosítja, hogy engedélyezésük előtt azokra a beruházásokra, amelyek többek között természetükből, méretükből vagy elhelyezésükből fakadóan várhatóan jelentős hatással vannak a környezetre, kötelező legyen fejlesztési engedélyt megszerezni és hatásaik vizsgálatát elvégezni. Ezeket a beruházásokat a 4. cikk határozza meg.

2. A környezeti hatásvizsgálat beépíthető a tagállamok meglévő engedélyezési eljárásaiba, vagy ilyenek hiányában más eljárásokba, vagy a jelen irányelv célkitűzéseinek megvalósítása érdekében bevezetendő eljárásokba.

2a. A tagállamok gondoskodhatnak egyetlen eljárásról is ennek az irányelvnek, valamint a Tanács 1996. szeptember 24-i, az integrált szennyezés megelőzéséről és ellenőrzéséről szóló 96/61/EK irányelve követelményeinek való megfeleléshez.

3. Anélkül, hogy ez a 7. cikk alkalmazását érintené, a tagállamok kivételes esetekben egyes speciális beruházásoknál részben vagy egészében felmentést adhatnak az irányelv rendelkezéseinek alkalmazása alól.

Ilyen esetekben a tagállamok

(a) megvizsgálják, hogy egyéb vizsgálati mód megfelelő-e;

(b) az érintett nyilvánosság rendelkezésére bocsátják az a) pontban említett egyéb vizsgálati módok során szerzett információkat, a mentességről hozott határozatra vonatkozó adatokat, valamint a mentesség engedélyezésének okait.

(c) az engedély kiadása előtt tájékoztassák a Bizottságot a felmentés indokai felől - ahol az alkalmazható - és szolgáltatassák számára az összes információt; amit adott esetben saját állampolgárai is megadnak.

A Bizottság a kapott dokumentációkat haladék nélkül köteles továbbítani a többi tagállamnak.

A Bizottság éves jelentésben számol be a Tanácsnak a jelen bekezdés alkalmazásáról.

3. cikk

A környezeti hatásvizsgálat megfelelő módon, az egyes egyedi esetet mindig figyelembe véve és a 4–11. cikkeknek megfelelően azonosítja, leírja és megbecsüli a beruházás közvetlen és közvetett hatásait a következő tényezőkre:

- emberek, állat- és növényvilág;
- talaj, víz, levegő, éghajlat és a táj;
- anyagi javak és a kulturális örökség;
- az első, a második és a harmadik francia bekezdésben említett tényezők közötti kölcsönhatás.

4. cikk⁶

1. A 2. cikk (3) bekezdésétől függően, az I. mellékletben felsorolt beruházásokat az 5 - 10. cikkeknek megfelelő vizsgálatnak kell alávetni.

2. A 2. cikk (3) bekezdésétől függően, a II. mellékletben felsorolt beruházásokra a tagállamok határozzák meg:

(a) esetenkénti vizsgálattal,

vagy

(b) a tagállamok által megállapított küszöbértékek vagy szempontok alapján,

hogy a beruházást alá kell-e vetni az 5 - 10. cikkeknek megfelelő vizsgálatnak.

A tagállamok dönthetnek úgy is, hogy az (a) vagy a (b) pontnak megfelelő mindkét eljárást alkalmazzák.

3. Amikor a (2) bekezdés alkalmazásához az esetenkénti vizsgálatot végzik el, vagy küszöbértékeket, illetve szempontokat állapítanak meg, a III. mellékletben megállapított, a tárgyhoz tartozó kiválasztási szempontokat kell figyelembe venni.

4. A tagállamok biztosítják, hogy a hatáskörrel rendelkező hatóságnak a (2) bekezdés alapján hozott döntése a nyilvánosság számára rendelkezésre álljon.

5. cikk

1. Azoknak a beruházásoknak az esetében, amelyek a 4. cikk alapján az 5–10. cikkeknek megfelelő környezeti hatásvizsgálat elvégzésére kötelezettek, a tagállamok elfogadják a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a

fejlesztő a megfelelő formában megadja a IV. mellékletben meghatározott információkat, amennyiben:

(a) a tagállamok úgy ítélik, hogy az információk az engedélyezési eljárás adott szakaszában és az adott beruházás vagy beruházás típus, vagy a valószínűleg érintett környezeti jellemzők szempontjából lényegesek.

(b) a tagállamok úgy ítélik, hogy a fejlesztőtől ésszerűen elvárható, hogy összeállítsa ezeket az információkat, tekintettel –többek között– a mindenkor ismertekre és vizsgálati módszerekre.

2. A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a hatáskörrel rendelkező hatóság véleményt adjon arról, hogy a fejlesztő az (1) bekezdésnek megfelelően milyen információkat szolgáltatson, ha a fejlesztő a fejlesztési engedély iránti kérelmének benyújtása előtt ezt kéri. A hatáskörrel rendelkező hatóság ezen véleményének megadása előtt konzultál a fejlesztővel és a 6. cikk (1) bekezdésének megfelelő hatóságokkal. Az a tény, hogy a hatáskörrel rendelkező hatóság véleményt nyilvánított e bekezdésnek megfelelően, nem zárja ki azt, hogy a fejlesztőt további információk benyújtására kötelezze a későbbiekben.

A tagállamok megkövetelhetik a hatáskörrel rendelkező hatóságtól, hogy adjon ilyen véleményt, függetlenül attól, hogy a fejlesztő kéri-e vagy sem.

3. A fejlesztő által az (1) bekezdés alapján benyújtandó információ legalább a következőket tartalmazza:

- a beruházás leírását, amely magában foglalja a beruházás helyére, kialakítására és nagyságára vonatkozó információkat,
- a jelentős kedvezőtlen hatások elkerülésére, csökkentésére és – ahol lehetséges – orvoslására előirányzott intézkedéseket,
- a beruházás várható fő környezeti hatásainak azonosításához és megbecsléséhez szükséges adatokat,
- a fejlesztő által tanulmányozott főbb változatok felvázolását és a környezeti hatások számba vételével történő választása főbb indokainak közlését,
- az előző francia bekezdésekben említett információk nem szaknyelven történő összefoglalását.

4. A tagállamok - ha szükséges - biztosítják, hogy bármely hatóság, amely a tárgyhoz tartozó

információkkal rendelkezik, különös tekintettel a 3. cikkre, elérhetővé tegye azokat a fejlesztő számára.

6. cikk

1. A tagállamok meghozzák a szükséges intézkedéseket, amelyek biztosítják, hogy, a beruházásban speciális környezetvédelmi felelősségüknel fogva várhatóan érintett hatóságok kifejezhessék véleményüket a fejlesztő által benyújtott információkról és a fejlesztési engedély iránti kérelemről. Ebből a célból a tagállamok vagy általános érvénnyel, vagy eseti alapon kijelölik a hatóságokat, amelyekkel konzultálni kell. Az 5. cikknek megfelelően összegyűjtött információkat továbbítják ezeknek a hatóságoknak. A részletes konzultáció feltételeit a tagállamok állapítják meg.

2. A nyilvánosságot vagy közzététel, vagy más alkalmas módon, például ha rendelkezésre áll elektronikus média útján, tájékoztatják a 2. cikk (2) bekezdésében említett, a környezettel kapcsolatos döntéshozatali eljárás kezdetén, de legkésőbb, amint az információ ésszerű módon rendelkezésre bocsátható, a következőket illetően:

- a) engedély iránti kérelem;
- b) a tény, hogy a projektet környezeti hatásvizsgálatnak kell alávetni, valamint, adott esetben, hogy a 7. cikket kell alkalmazni;
- c) a döntéshozatalért, a releváns információk szolgáltatásáért, az észrevételek vagy kérdések fogadásáért felelős hatáskörrel rendelkező hatóságok adatai, valamint az észrevételek vagy kérdések továbbítására vonatkozó határidők részletei;
- d) a lehetséges határozatok vagy, amennyiben készült ilyen, a határozattervezet-jellege;
- e) az 5. cikk alapján összegyűjtött információk hozzáférhetőségére vonatkozó adatok;
- f) a releváns információk rendelkezésre bocsátása idejének, helyének, valamint módjának a megjelölése;
- g) a nyilvánosság részvételére vonatkozóan az e cikk (5) bekezdése alapján hozott intézkedések részletei.

3. A tagállamok biztosítják, hogy megfelelő időkereteken belül az érintett nyilvánosság számára rendelkezésre bocsátják a következőket:

- a) az 5. cikk alapján összegyűjtött összes információ;
- b) a nemzeti jogszabályokkal összhangban a főbb jelentések és javaslatok, amelyek az érintett nyilván-

nosságnak az e cikk (2) bekezdésével összhangban történő tájékoztatásakor a hatáskörrel rendelkező hatóságnál vagy hatóságoknál fellelhetők;

c) a környezeti információkhoz való nyilvános hozzáférésről szóló, 2003. január 28-i 2003/4/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv* rendelkezéseivel összhangban az e cikk (2) bekezdésében említett információktól eltérő olyan információ, amely a 8. cikkel összhangban a határozat szempontjából lényeges, és amely csak akkor válik hozzáférhetővé, miután az érintett nyilvánosságot e cikk (2) bekezdésével összhangban tájékoztatták.

4. Az érintett nyilvánosság számára kellő időben hatékony lehetőséget kell biztosítani a 2. cikk (2) bekezdésében említett, a környezettel kapcsolatos döntéshozatali eljárásokban történő részvételre, ebből a célból, jogosultak észrevételeik és véleményük kifejezésre juttatására, amikor a hatáskörrel rendelkező hatóság vagy hatóságok számára erre minden lehetőség nyitva áll, mielőtt az engedélyezési kérelemről a határozatot meghozzák.

5. A nyilvánosság tájékoztatására (például plakátok kihelyezése egy adott körzeten belül, vagy a helyi újságokban történő közzététel útján) és az érintett nyilvánossággal folytatott konzultációra (például írásbeli beadványok vagy közvélemény-kutatás révén) vonatkozó részletes intézkedéseket a tagállamok határozzák meg.

6. A különböző szakaszokra ésszerű időkereteket kell előírni, amelyek elegendő időt biztosítanak a nyilvánosság tájékoztatására, valamint az érintett nyilvánosság felkészülésére és a környezettel kapcsolatos döntéshozatalban történő hatékony részvételére e cikk rendelkezéseire is figyelemmel.

7. cikk

1. Amennyiben egy tagállam megállapítja, hogy egy projekt várhatóan jelentős hatással lesz a környezetre egy másik tagállam területén, vagy ha egy tagállam, amelyre a projekt várhatóan jelentős hatással lesz, azt kérelmezi, az a tagállam, amelynek területén a projektet meg kívánják valósítani, a lehető leghamarabb, de legkésőbb saját nyilvánosságának a tájékoztatásakor, megküldi az érintett tagállam számára többek között a következő információkat:

- a) a projekt leírása, annak az országhatáron esetlegesen áttérjedő hatásaira vonatkozó minden hozzáférhető információval együtt;
- b) a várható határozat jellegére vonatkozó információ,

és megfelelő időt biztosít a másik tagállam számára, amelyen belül az jelzi, hogy részt kíván-e venni a 2. cikk (2) bekezdésében említett, a környezettel kapcsolatos döntéshozatali eljárásokban, valamint mellékelheti az e cikk (2) bekezdésében említett információkat.

2. Ha a tagállam, amely az (1) bekezdés értelmében az információkat megkapta, jelzi, hogy részt kíván venni a 2. cikk (2) bekezdésében említett, a környezettel kapcsolatos döntéshozatali eljárásokban, a tagállam, amelynek területén a projektet meg kívánják valósítani, az érintett tagállamnak megküldi a 6. cikk (2) bekezdése értelmében megküldendő és a 6. cikk (3) bekezdésének a) és b) pontja értelmében rendelkezésre bocsátott információt, amennyiben ezt még nem tette meg.

3. Az érintett tagállamok - mindegyikük aszerint, hogy miben érintett - úgyszintén:

(a) intézkednek arról, hogy az (1) és a (2) bekezdésben említett összes információt ésszerű határidőn belül rendelkezésére bocsássák a 6. cikk (1) bekezdésében meghatározott hatóságok számára és a tagállam területén érintett nyilvánosságból azok számára, akiket a hatások várhatóan jelentősen fognak érinteni; és

(b) biztosítják, hogy ezek a hatóságok és az érintett nyilvánosság lehetőséget kapjanak arra, hogy véleményüket még a fejlesztési engedély kiadása előtt ésszerű határidőn belül eljuttassák annak a tagállamnak a hatáskörrel rendelkező hatóságának, amelynek területén a beruházás megvalósítását tervezik.

4. Az érintett tagállamok konzultálnak –többek között– a beruházás lehetséges országhatáron áterjedő hatásairól, és az ilyen hatások csökkentésére vagy kiküszöbölésére előirányzott intézkedésekről, és megegyeznek a konzultációs szakasz ésszerű időtartamában.

5. Az e cikk végrehajtására vonatkozó részletes intézkedéseket az érintett tagállamok határozhatják meg oly módon, hogy azok lehetővé tegyék az érintett tagállam területén az érintett nyilvánosság számára a 2. cikk (2) bekezdésében említett, a projektre vonatkozó, a környezettel kapcsolatos döntéshozatali eljárásokban történő hatékony részvételt.

8. cikk

A konzultációk eredményeit és az 5., 6. és 7. cikkek alapján összegyűjtött információkat figyelembe kell venni a fejlesztési engedélyezési eljárásban.

9. cikk

1. Amennyiben az engedély megadására vagy elutasítására vonatkozóan határozatot hoztak, a hatáskörrel rendelkező hatóság vagy hatóságok a megfelelő eljárásokkal összhangban erről tájékoztatják a nyilvánosságot és a nyilvánosság rendelkezésére bocsátják a következő információkat:

– a határozat tartalma és az ahhoz kapcsolódó bármilyen feltétel,

– az érintett nyilvánosság által kifejezésre juttatott aggodalmak és vélemények vizsgálatát követően a határozat alapjául szolgáló főbb indokok és megfontolások, beleértve a nyilvánosság részvételének folyamatára vonatkozó információkat,

– szükség esetén a jelentős kedvezőtlen hatások elkerülése, csökkentése és, lehetőség szerint, ellensúlyozása céljából hozott főbb intézkedések leírása.

2. A hatáskörrel rendelkező hatóság vagy hatóságok az e cikk (1) bekezdésében említett információk továbbításával tájékoztatnak minden olyan tagállamot, amellyel a 7. cikk értelmében konzultáltak.

A konzultációban részt vevő tagállam biztosítja, hogy ezen információkat a megfelelő módon, a saját területén lévő érintett nyilvánosság rendelkezésére bocsássák.

10. cikk

Ezen irányelv rendelkezései nem befolyásolják a hatáskörrel rendelkező hatóságnak azt a kötelezettségét, hogy figyelembe vegye a nemzeti jogszabályokban és közigazgatási rendelkezésekben megállapított korlátozásokat, valamint a bevett joggyakorlatot, amelyek a bizalmas kereskedelmi és ipari információk, beleértve a szellemi tulajdont, megőrzésére, és a közérdek védelmére vonatkoznak.

Amikor a 7. cikk alkalmazandó, egy másik tagállamnak történő információ átadás és egy másik tagállamtól kapott információ átvétele azon tagállamban érvényes korlátozásoknak van alávetve, amelyben a beruházást javasolják.

10a. cikk

A tagállamok biztosítják, hogy vonatkozó nemzeti jogrendszerükkel összhangban az érintett nyilvánosság azon tagjainak, akik:

a) kellő mértékben érdekeltek, vagy

b) jogsérelemre hivatkoznak, amennyiben a tagállam közigazgatási eljárásjoga ezt előfeltételként írja elő,

a bíróság vagy a törvény értelmében létrehozott, más független és pártatlan testület előtt felülvizsgálati eljáráshoz legyen joguk a határozatok, jogi aktusok és mulasztások anyagi vagy eljárási jogszerűségének kifogásolása céljából ezen irányelvnek a nyilvánosság részvételére vonatkozó rendelkezéseire is figyelemmel.

A tagállamok meghatározzák, hogy az eljárás melyik szakaszában kezdeményezhető a határozatok, jogi aktusok és mulasztások kifogásolása.

Hogy mi minősül kellő mértékű érdekeltségnek és jogsérelemnek, azt a tagállamok határozzák meg összhangban azzal a célkitűzéssel, amely szerint biztosítják az érintett nyilvánosságnak az igazságszolgáltatáshoz való széleskörű jogát. Ebből a célból az 1. cikk (2) bekezdésében említett követelményeknek megfelelő nem kormányzati szervezetek érdekeltségét e cikk a) pontjának az alkalmazásában kellő mértékűnek kell tekinteni. Továbbá, e szervezetek jogait e cikk b) pontjának az alkalmazásában olyan jogoknak kell tekinteni, amelyek sérülhetnek.

E cikk rendelkezései nem zárják ki a közigazgatási hatóság előtt folytatott előzetes felülvizsgálati eljárás lehetőségét, és nem érintik a bírósági felülvizsgálati eljárások kezdeményezését megelőzően a közigazgatási felülvizsgálati eljárások kimerítésének a követelményét, amennyiben a nemzeti jog alapján ilyen követelmény fennáll.

Az eljárásnak igazságosnak, méltányosnak és gyorsnak kell lennie, és nem lehet mértéktelenül drága.

E cikk rendelkezései hatékonyságának a növelése céljából a tagállamok biztosítják, hogy a közigazgatási és bírósági felülvizsgálati eljárásokról gyakorlati információk álljanak a nyilvánosság rendelkezésére.

11. cikk

1. A tagállamok és a Bizottság kicserélik a jelen irányelv alkalmazása során szerzett tapasztalataikat.
2. A tagállamok különösen a szóban forgó beruházások kiválasztásához a 4 cikk (2) bekezdése alapján elfogadott bármely szemponttól vagy küszöbértékről tájékoztatják a Bizottságot.
3. Jelen irányelv közzététele után öt évvel a Bizottság jelentést terjeszt az Európai Parlament és a Tanács elé annak alkalmazásáról és hatékonyságáról. A jelentés alapjául a fentiekben említett információcsere szolgál.

4. Ezen információcsere alapján a Bizottság szükség szerint további javaslatokat terjeszt a Tanács elé annak érdekében, hogy a jelen irányelv megfelelően összehangolt módon kerüljön alkalmazásra.

12. cikk

1. A tagállamok a jelen irányelv közzétételétől számított három éven belül fogatosítják az annak betartásához szükséges intézkedéseket. Az irányelv közzététele a tagállamok számára 1985. július 3-án megtörtént.

2. A tagállamok közlik a Bizottsággal a jelen irányelv által érintett területen hozott országos jogszabályaik szövegét.

13. cikk

15 Törölte a 97/11 irányelv 1. cikk 14. pontja

14. cikk

Jelen irányelv a tagállamokra vonatkozik.

Kelt Luxemburgban, 1985. június 27-én.

Kelt: Brüsszelben, 1997. március 3-án

Kelt: Brüsszelben, 2003. május 26-án

MELLÉKLETEK

I. MELLÉKLET

A 4. CIKK (1) BEKEZDÉSE HATÁLYA ALÁ TARTOZÓ BERUHÁZÁSOK

II. MELLÉKLET

A 4. CIKK (2) BEKEZDÉSE HATÁLYA ALÁ TARTOZÓ BERUHÁZÁSOK

III. MELLÉKLET

AZ 4. CIKK (3) BEKEZDÉSÉBEN HIVATKOZOTT KIVÁLASZTÁSI SZEMPONTOK

IV. MELLÉKLET

AZ 5. CIKK (1) BEKEZDÉSÉBEN HIVATKOZOTT INFORMÁCIÓK

314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

A rendelet hatálya

1. § (1) A rendelet hatálya - a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel - az *1-3. számú mellékletben* meghatározott tevékenységekre, létesítményekre, valamint azok jelentős módosításaira, változtatásaira (a továbbiakban együtt: tevékenység) terjed ki.

Fogalm meghatározások

2. § (1) E rendelet alkalmazásában:

a) érintett nyilvánosság: az a természetes személy, jogi személy, illetőleg jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet,

aa) akire (amelyre) az e rendelet szerinti eljárásban hozott döntés kihat, vagy kihat, vagy

ab) aki (amely) az e rendelet szerinti eljárásban hozott döntésben egyébként érdekelt.

A Kvt. 98. §-ának (1) bekezdése szerinti környezetvédelmi szervezet mindig érdekeltnek minősül.

b) környezethasználó: aki - a Kvt. 4. §-ának *i)* pontjára figyelemmel - az 1. § szerinti tevékenység megvalósítását kérelmezi vagy olyat folytat.

ELŐZETES VIZSGÁLAT

3. § (1) A környezethasználó előzetes vizsgálatot köteles kezdeményezni a felügyelőségnek, ha olyan tevékenység megvalósítását tervezi, amely

a) az 1. vagy a 3. számú mellékletben szerepel,

b) a 2. számú mellékletben szerepel, a 2. § (3) bekezdés *a)* pontja szerinti új tevékenységnek minősül, és még nem rendelkezik egységes környezethasználati engedéllyel.

(2) Az előzetes vizsgálatra vonatkozó kérelemhez csatolni kell a *4. számú melléklet* szerinti tartalommal elkészített előzetes vizsgálati dokumentációt. A kérelmet a melléklettel együtt a felügyelőségnek nyolc nyomtatott példányban kell benyújtani, emellett a dokumentáció elektronikus adathordozón is benyújtható. Amennyiben az eljárásban résztvevők száma, illetőleg a 12-15. §-ok szerinti rendelkezések végrehajtása ezt szükségessé teszi, a felügyelőség az előzetes vizsgálati dokumentáció további példányainak

benyújtását írja elő, amennyiben azt a környezethasználó elektronikus adathordozón nem nyújtotta be.

(3) A kérelem és az előzetes vizsgálati dokumentáció benyújtását követően a felügyelőség - ha a tevékenység nem esik katonai titokvédelem alá - hivatalában, valamint honlapján közleményt tesz közzé, amely a külön törvényben meghatározottakon túl tartalmazza:

a) az eljáró felügyelőség megnevezését, székhelyét, elérhetőségét,

b) a közlemény közzétételének időpontját,

c) az 1. vagy 3. számú melléklet hatálya alá tartozó tevékenységek esetében a közvetlen hatásterület (*7. számú melléklet* I.1. pontja) vélelmezett határait az érintett települések megnevezésével,

d) felhívást arra, hogy a telepítés helyével kapcsolatos kizáró okokra, a környezeti hatásvizsgálat szükségességére, illetve a környezeti hatástanulmány, valamint az egységes környezethasználati engedélyezési dokumentáció tartalmára vonatkozóan a felügyelőség közleményének megjelenését követő huszonegy napon belül közvetlenül a felügyelőséghez észrevételt lehet tenni,

e) milyen döntéseket hozhat a felügyelőség az 5. § (2) bekezdése alapján.

(4) A felügyelőség a közlemény közzétételével egyidejűleg megküldi a közleményt, a kérelmet és mellékleteit a tevékenység telepítési helye szerinti település, a fővárosban a kerület (a továbbiakban együtt: település) és a feltételezetten érintett települések jegyzőjének, aki haladéktalanul, de legkésőbb öt napon belül gondoskodik a közlemény közterületen, és a helyben szokásos egyéb módon történő közhírré tételéről. A közleményben szerepelnie kell annak is, hogy hogyan lehet helyben betekinteni a kérelembe és mellékleteibe.

(5) Katonai titokvédelem alá eső tevékenység esetén a kérelemről és az előzetes vizsgálati dokumentációról a felügyelőség csak a telepítés helye szerinti, valamint a feltételezetten érintett települések jegyzőjét tájékoztatja.

(6) A bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény 14. §-ának (2) bekezdése szerinti egyéves időtartamba nem számít bele az előzetes vizsgálati eljárás időtartama.

4. § (1) A felügyelőség az előzetes vizsgálatba a környezet- vagy természetvédelemmel összefüggő hatáskörrel rendelkező hatóságokat vonja be. A

12. számú mellékletben megjelölt szakterületekre kiterjedően az eljárásba

a) az 1. és a 2. b) pontban megjelölt szakhatóságot minden esetben bevonja;

b) a 2. pontban felsorolt szakhatóságokat - a 2. b) pont kivételével - csak akkor vonja be, ha a tevékenység következtében az a környezeti elem vagy rendszer hatásviselő lehet, amelynek védelme hatáskörükbe tartozik, azt érinti vagy olyan környezetveszélyeztetés fordulhat elő, amely elleni védelmet jogszabály feladat- és hatáskörébe utalja.

(2) A felügyelőség a nyilvánosság észrevételeinek beérkezését követően a Kvt. 67. §-ának (2) bekezdése, illetve e rendelet 5. §-ának (2)-(4) bekezdésében foglaltakkal kapcsolatban tárgyalást tart, amelyre meghívja a szakhatóságokat és a környezethasználót.

(3) A tárgyalás során tisztázni kell az összes olyan kérdést, amely az 5. § szerinti határozat meghozatalához szükséges.

(4) A felügyelőség a kérelembe és az előzetes vizsgálati dokumentációba, a tárgyalásról készült jegyzőkönyvbe, az írásban megkapott szakhatósági állásfoglalásokba és az általa kért szakértői véleményekbe való betekintést - a benyújtásukat, rendelkezésre állásukat követő, illetve a tárgyalást követő öt munkanapon belül - lehetővé teszi.

5. § (1) A felügyelőség a döntéshozatal előtt a környezetre gyakorolt hatás jelentőségének megítélésére, valamint a később benyújtandó engedélykérelem tartalmára vonatkozó - és a 3. § (3) bekezdésének d) pontja, illetve a 12-15. §-ok szerint kapott - észrevételeket a szakhatóságok bevonásával érdemben vizsgálja.

(2) A felügyelőség a határozatában

a) a csak az 1. számú mellékletben szereplő tevékenység esetén a 6. számú melléklet figyelembevételével meghatározza a környezeti hatástanulmány tartalmi követelményeit;

b) a csak a 2. számú mellékletben szereplő tevékenység esetén a 8. számú melléklet figyelembevételével meghatározza az egységes környezet-használati engedély iránti kérelem tartalmi követelményeit;

(6) A felügyelőség a (2) bekezdés szerinti határozatról szóló közleményt megküldi az eljárásban részt vett önkormányzatok jegyzőinek, akik haladéktalanul, de legkésőbb öt napon belül gondoskodnak annak közterületen, és a helyben szokásos egyéb módon való közzétételéről.

A KÖRNYEZETI HATÁSVIZSGÁLATI ELJÁRÁS

Általános szabályok

8. § (1) A felügyelőség a kérelem benyújtását követően - ha a tevékenység nem esik katonai titokvédelem alá - legalább egy helyi vagy országos napilapban és a honlapján közleményt tesz közzé, amely a külön törvényben meghatározottakon túl tartalmazza:

a) az eljáró felügyelőség megnevezését, székhelyét, elérhetőségét;

b) környezeti hatásvizsgálat megindításának tényét;

c) azt, hogy folyamatban van-e a 12-15. §-ok szerinti eljárás;

d) azt, hogy milyen módon történik a tájékoztatás és milyen lehetőségek lesznek az észrevételek megtételére, kérdések feltevésére;

e) milyen döntéseket hozhat a felügyelőség a 10. § (2) bekezdése alapján.

(2) A felügyelőség a közlemény közzétételével egyidejűleg megküldi a közleményt, továbbá

a) a kérelmet és mellékleteit a tevékenység telepítési helye szerinti település,

b) a kérelmet, és a mellékletek közül a közérthető összefoglalót a feltételezeten érintett települések jegyzőjének, aki haladéktalanul, de legkésőbb öt napon belül gondoskodik a közlemény közterületen, és a helyben szokásos egyéb módon történő közhírré tételéről. A közleményben szerepelnie kell annak is, hogy hogyan lehet helyben betekinteni a kérelembe és mellékleteibe.

(3) A közzététel és a betekintési lehetőség biztosításának időtartama legalább harminc nap.

(4) A felügyelőség a környezeti hatásvizsgálati eljárásba a környezet- vagy természetvédelemmel összefüggő hatáskörrel rendelkező hatóságokat vonja be. A 12. számú mellékletben megjelölt szakterületekre kiterjedően az eljárásba

a) az 1. pontban megjelölt szakhatóságot minden esetben bevonja;

b) a 2. pontban felsorolt szakhatóságokat csak akkor vonja be, ha a tevékenység következtében az a környezeti elem vagy rendszer hatásviselő lehet, amelynek védelme hatáskörükbe tartozik, azt érinti vagy olyan környezetveszélyeztetés fordulhat elő, amely elleni védelmet jogszabály feladat- és hatáskörébe utalja.

(5) A felügyelőség a szakhatósági állásfoglalásokba és az általa kért szakértői véleményekbe, továbbá a hiánypótlásul készült dokumentációba való betekintést lehetővé teszi a benyújtásukat, illetve rendelkezésre állásukat követő - egyeztetés esetén az egyeztetést követő - öt munkanapon belül az érintett nyilvánosság számára.

(6) Az ügyben az (5) bekezdésben említetteket követően keletkezett és a döntéshozatal szempontjából lényeges környezeti információkat - a Kvt. 12. §-ának (2)-(3) bekezdésének megfelelően - az érintett nyilvánosság számára hozzáférhetővé kell tenni.

9. § (1) A felügyelőség a kérelem benyújtása után - a telepítés helye szerint illetékes önkormányzat területén - közmeghallgatást tart, kivéve, ha a tevékenység katonai titokvédelem alá esik, vagy ha a kérelmet benyújtását követően elutasította. A titkos katonai tevékenység környezeti hatásairól a felügyelőség a telepítés helye szerinti és az érintett települési önkormányzat jegyzőjét tájékoztatja.

(2) Több érintett település esetén, vagy ha az érintettek száma miatt ez indokolt, több helyszínen is tartható közmeghallgatás.

(3) A közmeghallgatás helye a (1)-(2) bekezdés szerinti település(ek) önkormányzata által biztosított helyiség.

(4) A felügyelőség értesíti a közmeghallgatásról az ügyben érdekelt szakhatóságokat és az érintett önkormányzatokat, a környezethasználót, továbbá a környezetvédelmi érdekek képviselőit alakult egyesületet, és más társadalmi szervezeteket, ha az eljárásban való részvételi szándékukat bejelentették és ügyféli minőségüket a felügyelőség számára igazolták.

(5) Az érintett környezetvédelmi szervezetek alapszabályukkal és a bírósági bejegyzésről szóló jogerős határozattal igazolhatják ügyféli jogosultságukat.

(6) A felügyelőség a közmeghallgatásra vonatkozó adatokat - ha azok a 8. § (1) bekezdés szerint még nem voltak megadva - legalább egy helyi vagy országos napilapban közzéteszi, valamint közterületen való közzétételre megküldi az eljárásban részt vevő önkormányzatok jegyzőinek.

(7) A közzétételnek legalább harminc nappal a közmeghallgatás időpontja előtt kell megtörténnie.

(8) Az észrevételeket a közmeghallgatás időpontjáig a felügyelőséghez vagy a közmeghallgatás

helye szerint illetékes települési önkormányzat jegyzőjéhez lehet benyújtani.

(9) A közmeghallgatásról a felügyelőség jegyzőkönyvet készít és arról a közmeghallgatást követő tizenöt napon belül másolatot küld a kérelmezőnek és az eljárásban részt vevő szakhatóságoknak. A jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell az észrevételek érdemi összefoglalóját is.

(10) A jegyzőkönyvet a felügyelőség megküldi az eljárásban részt vevő szervezetnek. A jegyzőkönyv nyilvánosságát biztosítani kell a felügyelősnél és minden érintett települési önkormányzatnál.

10. § (1) A felügyelőség az érintett nyilvánoságtól, valamint a 12-15. §-ok szerint kapott, a környezeti hatás szempontjából lényeges észrevételeket a 12. számú melléklet szerinti érintett szakhatóságok bevonásával érdemben megvizsgálja. A felügyelőség határozatának indoklása tartalmazza az észrevételek értékelését és a nyilvánosság bevonásának folyamatáról szóló információt. Az észrevételek értékelése magában foglalja az észrevételek ténybeli megítélését, szakterületi elemzését és a jogi következtetéseket.

(2) A felügyelőség az ügyben rendelkezésre álló összes adat alapján dönt, és határozattal

a) kiadja a tevékenység gyakorlásához szükséges környezetvédelmi engedélyt,

b) a kérelmet elutasítja,

c) a 25. § (3) bekezdése szerinti végzést hoz.

(3) A határozat vagy a végzés nyilvánosságra hozatalára az 5. § (6) bekezdése az irányadó.

Nemzetközi környezeti hatásvizsgálati eljárás

AZ EGYSÉGES KÖRNYEZETHASZNÁLATI ENGEDÉLYEZÉSI ELJÁRÁS

Általános szabályok

Engedélyezési eljárás

A nyilvánosság bevonása az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásba

21. § (1) A nyilvánosság bevonásának szabályait új létesítmények engedélyezésénél és a 20. § (9) bekezdés a) és d) pontjai esetében kell alkalmazni. A környezethasználónak ezekben az esetekben az engedély iránti kérelemhez, illetve a felülvizsgálati dokumentációhoz csatolnia kell az abban foglaltak nyilvánosságra hozatalára alkalmas közérthető összefoglalót. A közérthető összefoglaló tartalmazza:

a) a tevékenység ismertetését, különös tekintettel az elérhető legjobb technika alkalmazására;

b) a hatásterület bemutatását;

c) a tevékenység várható kibocsátásait és ezek környezetre, emberi egészségre gyakorolt hatásait;

d) a szennyezés megelőzésére, illetőleg a terhelés csökkentésére alkalmas tervezett vagy megtett intézkedéseket;

e) a kibocsátások ellenőrzésének módszereit;

f) a környezeti hatással járó balesetek megelőzésére, ezek bekövetkezése esetén a környezeti következményeinek csökkentésére irányuló intézkedéseket;

g) a lakosság tájékoztatása érdekében megtett, illetve tervezett intézkedéseket.

(2) A felügyelőség az egységes környezethasználati engedélyezési eljárása során, amikor minden információ a rendelkezésre áll, de legkésőbb a kérelem beérkezésétől számított tizenöt napon belül

a) tájékoztatja a nyilvánosságot az eljárás megindulásáról azáltal, hogy a saját hirdetőtábláján és honlapján a (4) bekezdés szerinti hirdetmény szövegét, valamint az alábbi információkat elérhetővé teszi:

aa) a kérelem, illetve a felülvizsgálati dokumentáció elérhetőségét,

ab) azt, hogy a tevékenység hatásvizsgálat köteles-e, és van-e határon áterjedő környezeti hatása,

ac) a döntéshozó és a releváns információkkal rendelkező hatóság adatait,

ad) információt arra nézve, hogy milyen döntést hozhat a hatóság,

ae) adott esetben a felülvizsgálati eljárás részleteit,

af) azokat az időpontokat, helyeket és eszközöket, amikor és ahol releváns információ kerül közzétételre,

ag) a társadalmi részvétel részletes szabályait, különösen a részvétel módjára, a vonatkozó határidőkre, és az észrevételekkel kapcsolatos eljárásra vonatkozóan;

b) az érintett nyilvánosság további tájékoztatása érdekében:

ba) a kérelmet, illetve a felülvizsgálati dokumentációt és a hirdetmény szövegének (4)

bekezdés a) pontja szerinti részét megküldi a telepítés helye szerinti települési önkormányzat jegyzőjének,

bb) a kibocsátással feltételezetten érintett települési önkormányzat jegyzőjét értesíti az előtte folyó eljárásról, mellékelve a közérthető összefoglalót.

(3) A (2) bekezdés b) pontjában meghatározott települési önkormányzat jegyzője az iratok megérkezését követő öt napon belül, tizenöt napig kifüggesztéssel vagy közterületen való közzététellel, illetőleg a helyben szokásos egyéb módon hirdetményt tesz közzé.

(4) A hirdetménynek tartalmaznia kell:

a) a telepítés helyét és a tevékenység kérelem szerinti rövid leírását;

b) azt, hogy a kérelem hol és mikor tekinthető meg, illetve azzal kapcsolatos, valamint a társadalmi részvétel szabályaira vonatkozó további információ hol kapható;

c) felhívást arra, hogy a (2) bekezdésben meghatározott határidőig az önkormányzat jegyzőjénél vagy a felügyelőségnél a kérelem tartalmára vonatkozóan, írásbeli észrevételt lehet tenni.

(5) Azokat az információkat, amelyek a döntéshozatalhoz szükségesek, de amelyek csak a nyilvánosság (2) bekezdés a) pontja szerinti tájékoztatása után váltak ismertté, elérhetővé kell tenni az érintett nyilvánosság számára.

(6) A települési önkormányzat jegyzője az észrevételeket legkésőbb a hirdetmény levételét követő öt napon belül megküldi a felügyelőségnek, amely ezeket, továbbá a közvetlenül nála benyújtott észrevételeket eljuttatja a kérelmezőnek, aki ezekre vonatkozó álláspontját a felügyelőséghez továbbítja.

(7) A felügyelőség a döntéshozatal előtt a létesítmény megvalósításának, vagy a működés jelentős változtatásának környezetvédelmi feltételeire vonatkozó észrevételeket a szakhatóságok bevonásával érdemben vizsgálja. Az észrevételek értékelését a felügyelőség határozatának indokolásában ismerteti. Az értékelés magában foglalja az észrevételek ténybeli megítélését, szakterületi elemzését és a jogi következtetéseket.

(8) Az egységes környezethasználati engedélyről szóló határozatot a felügyelőség a határozat kiadmányozását, az eljárásban részt vett települési önkormányzat jegyzője annak kézhezvételét követően tizenöt napon át közzeszi.

(9) Az eljárásban részt vett települési önkormányzat jegyzője tájékoztatást ad - külön jogszabály rendelkezései szerint - az egységes környezethasználati engedélyezési eljárás irataiba történő betekintés módjáról.

A próbaüzemre és az ellenőrzésre vonatkozó előírások

Adatszolgáltatás

23. § (1) Az adatszolgáltatást a környezet-használónak az egységes környezethasználati engedélyben foglaltak szerint kell teljesíteni.

(2) Az adatszolgáltatási kötelezettség a minisztérium hivatalos lapjában közzétett nyomtatványon vagy számítógépes adathordozón teljesítendő.

(3) Az adatszolgáltatás során közölt adatok teljes körűségéért, a bejelentésre kötelezettre érvényes számviteli szabályokkal, statisztikai rendszerrel, valamint egyéb nyilvántartási rendszereivel, mérési, megfigyelési adataival való egyezésért a bejelentésre kötelezett felelős.

(4) A felügyelőség az általa nyilvántartott adatokról - külön jogszabály rendelkezései szerint - megkeresésre felvilágosítást ad, és biztosítja az adatokhoz való hozzáférés lehetőségét.

(5) A 96/61/EK tanácsi irányelv szerinti, valamint a Szennyezőanyag Kibocsátási és Szállítási Nyilvántartással kapcsolatos adatszolgáltatási és jelentésadási kötelezettség teljesítése a környezetvédelmi és vízügyi miniszter feladata.

A KÖRNYEZETI HATÁSVIZSGÁLATI ELJÁRÁS ÉS AZ EGYSÉGES KÖRNYEZETHASZNÁLATI ENGEDÉLYEZÉSI ELJÁRÁS ÖSSZEVONÁSÁNAK SZABÁLYAI

24. § (1) Amennyiben az előzetes vizsgálatban hozott határozat szerint lehetőség van a környezeti hatásvizsgálati eljárás és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárás összevont lefolytatására, az összevont eljárást a (2)-(13) bekezdésekben foglalt rendelkezések szerint kell végrehajtani.

(2) Az összevont eljárás a környezethasználó - az előzetes vizsgálatban kiadott határozat szerint, illetve a 6-8. számú melléklet figyelembevételével elkészített - kérelmének a felügyelőséghez való benyújtásával indul.

(3) A kérelmet és mellékleteit nyolc nyomtatott példányban kell benyújtani, emellett a

dokumentáció elektronikus adathordozón is benyújtható.

(4) A kérelmet úgy kell összeállítani, hogy felesleges ismétlések ne szerepeljenek benne.

(5) A kérelem és mellékletei nyilvánosságra hozható közérdekű adatok.

(6) A felügyelőség az eljárásba bevonja a 12. számú melléklet szerinti érintett szakhatóságokat, valamint a nyilvánosságot.

(7) A szakhatóságok és a nyilvánosság bevonására a 8. § és a 10. § (1) bekezdés rendelkezéseit kell alkalmazni.

(8) Országhatáron áterjedő jelentős környezeti hatás esetén alkalmazni kell a 12-15. §-ban foglalt rendelkezéseket.

(9) A felügyelőség az összes adat ismeretében határoz és

a) megadja az egységes környezethasználati engedélyt,

b) elutasítja a kérelmet.

(10) A határozat tartalmára vonatkozóan a 10. § (4)-(6), a 20. § (3)-(8), 22. § (1) bekezdései az irányadók.

(11) A határozat nyilvánosságra hozatalával kapcsolatban az 5. § (6) bekezdése az irányadó.

A KÖRNYEZETI HATÁSVIZSGÁLATI ELJÁRÁS ÉS AZ EGYSÉGES KÖRNYEZETHASZNÁLATI ENGEDÉLYEZÉSI ELJÁRÁS ÖSSZEKAPCSOLÁSÁNAK SZABÁLYAI

25. § (1) Ha az előzetes vizsgálatban hozott határozat szerint egy tevékenység környezeti hatásvizsgálat és egységes környezethasználati engedélyköteles, és a környezeti hatásvizsgálati eljárás és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárás nem vonható össze, két szakaszból álló eljárást (a továbbiakban: összekapcsolt eljárás) kell lefolytatni a (2)-(11) bekezdésekben foglaltak figyelembevételével.

(2) Az összekapcsolt eljárás első szakasza a környezethasználó - az előzetes vizsgálatban kiadott határozat szerint, és a 6. és 7. számú melléklet figyelembevételével elkészített - kérelmének a felügyelőséghez való benyújtásával indul.

(3) Az összekapcsolt eljárás első szakaszát a környezeti hatásvizsgálati eljárás szabályai (8-15. §-ok) szerint kell lefolytatni. Ha a felügyelőség az első szakaszban nem utasítja el a kérelmet, a rendelkezésre álló információkat figyelembe véve

végzésben állapítja meg, hogy a környezeti hatásvizsgálat során a tevékenység megvalósítását kizáró ok nem merült fel, továbbá melyek az egységes környezethasználati engedélyben a környezeti hatásvizsgálat alapján érvényesítendő feltételek, és szükség esetén, az eljárás második szakaszához benyújtandó dokumentáció tartalmára és példányszámára vonatkozó rendelkezéseket.

(4) A határozat vagy a végzés nyilvánosságra hozatalára az 5. § (6) bekezdése az irányadó.

JOGKÖVETKEZMÉNYEK

ZÁRÓ ÉS ÁTMENETI RENDELKEZÉSEK

27. § (1) Ez a rendelet 2006. január 1-jén lép hatályba, rendelkezéseit a hatálybalépést követően indult eljárásokban kell alkalmazni. A hatálybalépéskor már megindult eljárások esetén a 28. §-ban foglalt rendelkezések szerint kell eljárni.

30. § Ez a rendelet a Kvt.-vel együtt a következő uniós jogi aktusoknak való megfeleltetést szolgálja:

a) A Tanács 85/337/EGK irányelve (1985. június 27.) az egyes köz- és magánprojektek környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról,

b) A Tanács 96/61/EK irányelve (1996. szeptember 24.) a környezetszennyezés integrált megelőzéséről és csökkentéséről,

c) A Tanács 97/11/EK irányelve (1997. március 3.) az egyes köz- és magánprojektek környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról szóló 85/337/EGK irányelv módosításáról,

d) Az Európai Parlament és a Tanács 2003/35/EK irányelve (2003. május 26.) a környezettel kapcsolatos egyes tervek és programok kidolgozásánál a nyilvánosság részvételéről, valamint a nyilvánosság részvétele és az igazságszolgáltatáshoz való jog tekintetében a 85/337/EGK és a 96/61/EK tanácsi irányelv módosításáról.

1. számú melléklet a 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelethez

Környezeti hatásvizsgálat köteles tevékenységek

2. számú melléklet a 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelethez

Az egységes környezethasználati engedélyhez kötött tevékenységek

3. számú melléklet a 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelethez

A felügyelőség döntésétől függően környezeti hatásvizsgálat köteles tevékenységek

4. számú melléklet a 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelethez

Az előzetes vizsgálati dokumentáció tartalma

5. számú melléklet a 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelethez

A környezeti hatásvizsgálat szükségességének szempontjai

6. számú melléklet a 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelethez

A környezeti hatástanulmány általános tartalmi követelményei

7. számú melléklet a 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelethez

A hatásterület meghatározása a környezeti hatástanulmány készítésekor

8. számú melléklet a 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelethez

Az egységes környezethasználati engedély iránti kérelem tartalmi követelményei

9. számú melléklet a 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelethez

Az elérhető legjobb technika meghatározásának szempontjai

10. számú melléklet a 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelethez

A kibocsátási határértékek megállapítása során minden esetben figyelembe veendő szennyező anyagok

11. számú melléklet a 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelethez

Az egységes környezethasználati engedély tartalmi követelményei

12. számú melléklet a 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelethez

Közreműködő hatóságok

**AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A
TANÁCS 2003/35/EK IRÁNYELVE**

(2003. május 26.)

a környezettel kapcsolatos egyes tervek és programok kidolgozásánál a nyilvánosság részvételéről, valamint a nyilvánosság részvétele és az igazságszolgáltatáshoz való jog tekintetében a 85/337/EGK és a 96/61/EK tanácsi irányelv módosításáról

Az Európai Parlament és az Európai Unió Tanácsa,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre, és különösen annak 175. cikkére,

tekintettel a Bizottság javaslatára¹³,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére¹⁴,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére¹⁵,

a Szerződés 251. cikkében¹⁶ megállapított eljárásnak megfelelően, az egyeztetőbizottság által 2003. január 15-én jóváhagyott közös szövegtervezet figyelembevételével,

mivel:

- (1) A közösségi jogszabályok a környezetvédelem területén a környezet minőségének megőrzéséhez, védelméhez, minőségének javításához, valamint az emberi egészség védelméhez kívánnak hozzájárulni.
- (2) A közösségi környezetvédelmi jogszabályok a hatóságok és más testületek számára olyan határozatok meghozatalára vonatkozó rendelkezéseket tartalmaznak, amelyek jelentős hatást gyakorolhatnak a környezetre, valamint az emberek egészségére és jólétére.
- (3) A nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő hatékony részvétele lehetőséget nyújt a nyilvánosság számára az adott határozatok szempontjából lényeges vélemények és aggodalmak kifejezésére, illetve a döntéshozók számára annak figyelembevételére, növelve ezzel a döntéshozatali folyamat számunkérhetőségét és átláthatóságát, valamint hozzájárulva a környezetvédelemmel kapcsola-

latos kérdések tudatossá tételéhez és a meghozott határozatok támogatásához.

- (4) A részvételt – beleértve a szövetségek, szervezetek és csoportok, különösen a környezetvédelmet előmozdító nem kormányzati szervezetek részvételét – ennek megfelelően támogatni kell, többek között a nyilvánosság környezetvédelmi nevelésének támogatásával.
- (5) 1998. június 25-én a Közösség aláírta a környezeti ügyekben az információhoz való hozzáférést, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szóló ENSZ-EGB egyezményt (Aarhusi Egyezmény). Ahhoz, hogy a Közösség ratifikálni tudja az egyezményt, a közösségi jogot megfelelően össze kell hangolni az egyezménnyel.
- (6) Az Aarhusi Egyezmény célja, hogy biztosítsa a környezeti ügyekben a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételhez való jogát, hozzájárulva így módon az ember személyes egészségének és jólétének megfelelő környezetben való élethez fűződő jogának védelméhez.
- (7) Az Aarhusi Egyezmény 6. cikke előírja az Egyezmény I. mellékletében felsorolt meghatározott tevékenységekre és a mellékletben nem felsorolt, de a környezetre esetleg jelentős hatást gyakorló tevékenységekre vonatkozó határozatok meghozatalában a nyilvánosság részvételét.
- (8) Az Aarhusi Egyezmény 7. cikke a környezettel kapcsolatos terveket és programokat illetően előírja a nyilvánosság részvételét.
- (9) Az Aarhusi Egyezmény 9. cikkének (2) és (4) bekezdése előírja a bírósági és egyéb eljárásokhoz való jogot a határozatok, jogi aktusok és mulasztások anyagi vagy eljárási jogszerűségének a kifogásolása céljából az egyezmény 6. cikkének a nyilvánosság részvételére vonatkozó rendelkezéseire is figyelemmel.
- (10) A környezetvédelemmel kapcsolatos egyes olyan irányelvek tekintetében, amelyek a tagállamok számára előírják a környezettel kapcsolatos tervek és programok elkészítését, azonban a nyilvánosság részvételére vonatkozóan nem tartalmaznak elegendő rendelkezést, rendelkezni kell, hogy biztosítsák a nyilvánosságnak az Aarhusi Egyezmény rendelkezéseivel, különösen annak 7. cikkével összhangban történő részvételét. Más vonatkozó közösségi jogszabályok már előírják a nyilvánosságnak a tervek és programok

¹³ HL C 154. E, 2001.5.29., 123. o.

¹⁴ HL C 221., 2001.8.7., 65. o.

¹⁵ HL C 357., 2001.12.14., 58. o.

¹⁶ Az Európai Parlament 2001. október 23-i véleménye (HL C 112. E, 2002.5.9., 125. o.), a Tanács 2002. április 25-i közös álláspontja (HL C 170. E, 2002.7.16., 22. o.) és az Európai Parlament 2002. szeptember 5-i határozata (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé). Az Európai Parlament 2003. január 30-i határozata és a Tanács 2003. március 4-i határozata.

elkészítésében történő részvételét, és a jövőben, az Århusi Egyezményvel összhangban, a nyilvánosság részvételére vonatkozó előírások eleve beépülnek a vonatkozó jogszabályokba.

- (11) Az egyes köz- és magánprojektek környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról szóló, 1985. június 27-i 85/337/EGK tanácsi irányelv¹⁷ és a környezetszennyezés integrált megelőzéséről és csökkentéséről szóló, 1996. szeptember 24-i 96/61/EK tanácsi irányelv¹⁸ módosítása szükséges annak biztosítása érdekében, hogy azok teljes mértékben összeegyeztethetők legyenek az Århusi Egyezmény rendelkezéseivel, különösen annak 6. cikkével és 9. cikke (2) és (4) bekezdésével.
- (12) Mivel a javasolt intézkedés célját, nevezetesen az Århusi Egyezmény alapján fennálló kötelezettségek végrehajtásához való hozzájárulást, a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, és ezért e cél, az intézkedés szintje és hatása révén, közösségi szinten jobban megvalósítható, a Közösség a Szerződés 5. cikkében meghatározott szubszidiaritás elvével összhangban intézkedéseket fogadhat el. Az említett cikkben meghatározott arányosság elvével összhangban, ez az irányelv nem lép túl a cél megvalósításához szükséges mértéken,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

Cél

Ezen irányelv célja az Århusi Egyezmény alapján fennálló kötelezettségek végrehajtásához való hozzájárulás, különösen a következők révén:

- a környezettel kapcsolatos egyes tervek és programok kidolgozására vonatkozóan a nyilvánosság részvételére vonatkozó rendelkezések által;
- a nyilvánosság részvételének javítása által és a 85/337/EGK és a 96/61/EK tanácsi irányelv keretein belül az igazságszolgáltatáshoz való jogra vonatkozó rendelkezésekkel.

2. cikk

A nyilvánosság részvétele a terveknel és programoknál

(1) E cikk alkalmazásában „a nyilvánosság” egy vagy több természetes vagy jogi személyt, valamint a nemzeti jogszabályokkal, illetve gyakorlattal összhangban azok szövetségeit, szervezeteit, illetve csoportjait jelenti.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy a nyilvánosság kellő időben hatékony lehetőséget kapjon az I. mellékletben felsorolt rendelkezések alapján elkészítendő tervek és programok előkészítésében és módosításában, illetve felülvizsgálatában.

Ebből a célból a tagállamok biztosítják a következőket:

- a nyilvánosságot közzététel vagy más alkalmas módon, például ha rendelkezésre áll, elektronikus média útján, tájékoztatják az e tervek vagy programokra, illetve azok módosítására vagy felülvizsgálatára vonatkozó minden javaslatról, valamint az e javaslatokkal kapcsolatos minden információt a nyilvánosság rendelkezésére bocsátanak, beleértve többek között a döntéshozatalban történő részvételhez való joggal, valamint az észrevételek és kérdések benyújtása tekintetében hatáskörrel rendelkező hatósággal kapcsolatos információit;
- a nyilvánosság észrevételeit és véleményét kifejezésre juttathatja, amennyiben a tervek, illetve programokra vonatkozó határozatok meghozatala előtt erre még minden lehetőség nyitva áll;
- a határozatok meghozatalakor a nyilvánosság részvételének eredményeit kellő mértékben figyelembe veszik;
- a nyilvánosság által kifejezésre juttatott észrevételeket és véleményeket megvizsgálva a hatáskörrel rendelkező hatóság ésszerű erőfeszítéseket tesz, hogy a nyilvánosságot tájékoztassa a meghozott határozatokról és a határozatok alapjául szolgáló indokokról és megfontolásokról, beleértve a nyilvánosság részvételének folyamatáról történő tájékoztatást.

(3) A tagállamok meghatározzák a (2) bekezdés alkalmazásában a részvételre jogosult nyilvánosságot, beleértve a nemzeti jog értelmében előírt követelményeknek megfelelő, releváns nem kormányzati szervezeteket, például a környezetvédelmet előmozdító szervezeteket.

Az e cikk alapján a nyilvánosság részvételére vonatkozó részletes intézkedéseket a tagállamok határozzák meg oly módon, hogy lehetővé tegyék

¹⁷ HL L 175., 1985.7.5., 40. o. A 97/11/EK irányelvvel (HL L 73., 1997.3.14., 5. o.) módosított irányelv.

¹⁸ HL L 257., 1996.10.10., 26. o.

a nyilvánosság hatékony felkészülését és részvételét.

Az időkeretet úgy kell meghatározni, hogy elegendő időt biztosítanak a nyilvánosság e cikkben előírt részvételének különböző szakaszaira.

(4) E cikk nem alkalmazandó olyan tervekre és programokra, amelyek kizárólag a nemzetvédelem vagy a polgári védelem céljait szolgálják.

(5) E cikk nem alkalmazandó az I. mellékletben meghatározott tervekre és programokra, amelyek tekintetében a nyilvánosság részvételét illetően a bizonyos tervek és programok környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról szóló, 2001. június 27-i 2001/42/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv¹⁹, vagy a vízvédelmi politika területén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról szóló, 2000. október 23-i 2000/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv²⁰ alapján járnak el.

2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet

egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról

A Kormány a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Kvt.) 110. §-ának (7) bekezdése *q*) pontjában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeli el:

I. ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

A rendelet hatálya

1. § (1) A rendelet hatálya a Kvt. 43. § (4) és (5) bekezdése szerinti tervre, illetve programra (a továbbiakban: terv, illetve program) terjed ki.

(2) A környezeti vizsgálat [Kvt. 43. § (6) bekezdés] lefolytatása mindig kötelező - a (3) bekezdés *a*) és *b*) pontjában foglalt kivétellel - arra a tervre, illetve programra, amely

a) az 1. számú mellékletben szerepel, továbbá

b) az 1. számú mellékletben fel nem sorolt olyan terv, illetve program, amely

ba) a mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halgazdálkodás, energetika, ipar, szállítás, közlekedés, hulladékgazdálkodás, vízgazdálkodás, elektronikus hírközlés, idegenforga-

lom, regionális fejlesztés számára készül, és keretet szab olyan tevékenységek vagy létesítmények jövőbeli hatósági engedélyezése számára, amelyek a környezeti hatásvizsgálatról szóló külön jogszabály mellékletében vannak felsorolva, azonban - e rendelet alkalmazása szempontjából - függetlenül az abban megadott küszöbértéktől és területi megkötéstől, vagy

bb) a külön jogszabályban meghatározott Natura 2000 területre jelentős káros hatással lehet.

(3) Várható környezeti hatásuk jelentőségének eseti meghatározása alapján dönthető el a környezeti vizsgálat szükségessége [Kvt. 43. § (5) bekezdés *b*) pontja]

a) a település egy részére készülő szabályozási tervnél, illetve helyi építési szabályzatnál, továbbá olyan más, a (2) bekezdés *b*) pontjába tartozó tervnél, illetve programnál, amely helyi szinten kis terület használatát határozza meg;

b) a (2) bekezdésbe tartozó terv, illetve program kisebb módosításánál;

c) a (2) bekezdésbe nem tartozó olyan egyéb tervnél, illetve programnál, amely környezethasználatot jelentő tevékenységek vagy létesítmények jövőbeli hatósági engedélyezése számára keretet szab.

(4) A (2) bekezdés *ba*) és a (3) bekezdés *c*) pontjában említett tevékenységek és létesítmények (a továbbiakban: tevékenységek) jövőbeli hatósági engedélyezése számára keretet szabó terven, illetve programon olyan terv, illetve program értendő, amely

a) az engedélyezésben kötelezően alkalmazandó előírást, feltételt vagy mérlegelendő szempontot határoz meg, különösen e tevékenységek elhelyezésére, jellegére, méretére, működési feltételeire, természeti erőforrás közvetlen igénybevételére, terhelésére vagy más felhasználására;

b) e tevékenységek valamelyikének megvalósítását előírja; illetőleg

c) e tevékenységek megvalósulási lehetőségeit, különösen elhelyezésüket, jellegüket, méretüket, működési feltételeiket, természeti erőforrás felhasználásukat vagy igénybevételüket más módon befolyásolja (elősegíti, ösztönzi, illetőleg korlátozza).

(5) Nem terjed ki e rendelet hatálya:

a) a kizárólag pénzügyi vagy költségvetési tervre, illetve programra,

¹⁹ HL L 197., 2001.7.21., 30. o.

²⁰ HL L 327., 2000.12.22., 1. o. A 2455/2001/EK határozattal (HL L 331., 2001.12.15., 1. o.) módosított irányelv.

b) a kizárólag a nemzetbiztonságot szolgáló, nem honvédelmi és nem polgári védelmi tervre, illetve programra,

c) olyan honvédelmi vagy polgári védelmi tervre, illetve programra, amit külön jogszabályokban meghatározott különleges esemény, állapot vagy helyzet esetén szükséges rendkívüli intézkedések alkalmazásakor dolgoznak ki,

d) tevékenységek hatásági engedélyezéséhez előírt tervre, illetve programra.

Értelmező rendelkezések

2. § (1) E rendelet alkalmazásában az érintett nyilvánosság az a természetes személy, jogi személy, illetőleg jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet,

a) amelyre a környezeti vizsgálatköteles tervről, illetve programról való döntés - különösen környezeti hatásai miatt - kihat vagy kihathat, valamint

b) amely a döntésben érdekelt, különösen az olyan környezetvédelmi vagy más civil szervezet, amelynek tevékenységi körét a környezeti vizsgálatköteles tervről, illetve programról való döntés érinti, továbbá

c) amelyet jogszabály vagy a terv, illetve program kidolgozása során a kidolgozó egyébként érintettnek minősít.

(2) Az 1. § (2)-(4) bekezdés hatálya alá tartozó tervekben, illetve programokban szereplő adatok közérdekű adatok, amelyek nyilvánosságára a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény rendelkezéseit kell alkalmazni a 13. § rendelkezéseire is figyelemmel.

3. § A terv, illetve program kidolgozásának megkezdésekor a terv, illetve program kidolgozásáért felelős szerv (a továbbiakban: kidolgozó) állapítja meg, hogy a terv, illetve program beletartozik-e az 1. § (2) bekezdés szerint környezeti vizsgálatra vagy az 1. § (3) bekezdés szerint a környezeti vizsgálat szükségességének eseti eldöntésére kötelezett körbe.

A várható környezeti hatás jelentőségének eldöntése

4. § (1) Az 1. § (3) bekezdés szerinti terv, illetve program megvalósítása várható környezeti hatásának jelentőségét a 2. számú mellékletben foglalt szempontok és a (2) bekezdés, valamint az 5. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezések figyelembevételével kell eldönteni.

(2) A döntéshez a kidolgozó kikéri a 3. számú mellékletben meghatározott környezet védelméért felelős közigazgatási szervek (a továbbiakban: környezet védelméért felelős szervek) véleményét arról, hogy a hatáskörükbe tartozó környezet- vagy természetvédelmi szakterületet illetően várható-e jelentős környezeti hatás. E szervek véleményük kialakításában a 2. számú mellékletben foglaltak közül a hatáskörükbe tartozó és a szóban forgó terv, illetve program jellege alapján a tervre, illetve a programra vonatkoztatható szempontokat veszik figyelembe.

(3) A kidolgozó a (2) bekezdés szerinti vélemény kérésakor, annak megalapozásához, legalább a következő tájékoztatást küldi meg:

a) a tervezési feladat (terv, illetve program címe, típusa, tartalma, tervezési terület);

b) a terv, illetve program célja;

c) módosítás esetén a módosítás lényege és az eredeti tervhez, illetve programhoz mért jelentősége;

d) a 2. számú mellékletben foglalt szempontok alkalmazásához a rendelkezésére álló és általa adható információ.

(4) A kidolgozó a véleményt a tájékoztatáshoz szükséges információ rendelkezésére állásakor haladéktalanul kikéri, és a véleményadásra határidőt állapít meg, amely nem lehet kevesebb mint 15 nap.

(5) A kidolgozó az (1) bekezdés szerinti döntéséhez az általa megadott határidőre beérkezett véleményeket veszi figyelembe.

5. § (1) Ha a kidolgozó véleménye a környezeti vizsgálat szükségességéről eltér a környezet védelméért felelős szervek 4. § szerint megkapott véleményétől, a kidolgozó végleges döntését megelőzően az indokok tisztázása érdekében megbeszélést tart az érintett szervekkel.

(2) A kidolgozó hivatalos értesítőjében vagy más, a nyilvánosság tájékoztatására alkalmas egyéb módon, továbbá ha van honlapja, azon is nyilvánosságra hozza döntését és annak indokait, továbbá, ha a környezet védelméért felelős szervek 4. § szerint megkapott véleményétől eltérően úgy döntött, hogy a környezeti vizsgálat nem szükséges, az eltérés tényét is.

(3) Döntéséről és indokairól a kidolgozó értesíti a várható környezeti hatások jelentőségének eldöntésébe bevont környezet védelméért felelős szerveket.

(4) A környezeti hatás jelentőségének a 4. § és 5. § szerinti eldöntése összevonható a környezeti értékelés tartalmának 7. § szerinti meghatározásával. Ekkor a vélemények és észrevételek kikérésének időpontjára a 7. § (3) bekezdése az irányadó.

II. A KÖRNYEZETI VIZSGÁLAT FOLYAMATA

6. § A környezeti vizsgálat a terv, illetve program kidolgozási, egyeztetési és elfogadási folyamatának része. A kidolgozást, egyeztetést és elfogadást az e rendeletben foglaltak figyelembevételével kell elvégezni.

A környezeti értékelés tartalmának meghatározása

7. § (1) A környezeti értékelés konkrét tartalmának és részletezettségének (a továbbiakban: tematika) megállapításához a kidolgozó kikéri a környezet védelméért felelős szervek szakmai véleményét.

(2) A vélemények kikérésekor, azok megalkotásához a kidolgozó tájékoztatást ad a tervről, illetve programról. A tájékoztatás tartalma:

a) a 4. § (3) bekezdés *a)-c)* pontjainak megfelelő tájékoztatás, ha a terv, illetve program az 1. § (2) bekezdés hatálya alá tartozik;

b) helyzetismertetés, különösen a környezeti szempontból lényeges információk;

c) a lehetséges fejlesztési irányok bemutatása;

d) annak megállapítása, hogy előreláthatóan a terv, illetve program megvalósításából származhatnak-e országhatáron áttérjedő jelentős, káros környezeti hatások.

(3) A kidolgozó a véleményeket a tájékoztatáshoz szükséges információ rendelkezésre állásakor haladéktalanul kikéri, és a véleményadásra határidőt állapít meg, amely nem lehet kevesebb mint 30 nap. A kidolgozó az (1) bekezdés szerinti döntéséhez az általa megadott határidőre beérkezett véleményeket veszi figyelembe.

(4) A tematika eldöntésekor a kidolgozó figyelembe veszi

a) a környezeti értékelés *4. számú melléklet* szerinti általános tartalmi követelményeit az adott terv, illetve program jellemzői és feltételezhető környezeti következményei alapján;

b) az (1) bekezdés szerinti véleményeket.

Ha a kidolgozó véleménye a tematikáról eltér a környezet védelméért felelős szervek (1) bekezdés szerint kapott véleményétől, a kidolgozó végleges

döntését megelőzően az indokok tisztázása érdekében megbeszélést tart az érintett szervekkel.

(5) A kidolgozó a környezeti értékelés (4) bekezdés szerint elkészített tematikáját, ütemezését, valamint a környezet védelméért felelős szervekkel való esetleges további konzultációkra vonatkozó javaslatát és a nyilvánosság tájékoztatásának, észrevételei kérésének tervezett módját a környezet védelméért felelős érintett szerveknek megküldi, és nyilvánosságra is hozza.

(6) A nyilvánosság tájékoztatási módjának megtervezéséhez - az országhatáron várhatóan áttérjedő jelentős káros környezeti hatásokra is figyelemmel - a kidolgozó meghatározza, hogy a nyilvánosság mely része lehet érintett.

A környezeti értékelés

8. § (1) A környezeti értékelés a terv, illetve program dokumentáció önálló része, illetve munkarésze. A környezeti értékelést a terv-, illetve programdokumentáció más részeinek kidolgozóival együttműködő felelős szakértő(k) készíti(k) el.

(2) A környezeti értékelésnek azt az információt kell tartalmaznia, ami a Kvt. 43. § (7) bekezdésében foglaltak, valamint a 7. § (4) bekezdés szerinti tematika kielégítéséhez a jelenlegi ismeretek és vizsgálati módszerek, a terv, illetve program tartalmának és részletezettségének, a döntéshozatali folyamatban elfoglalt helyének figyelembevételével megkívánható. A környezeti értékelés kidolgozásához felhasználható minden rendelkezésre álló, az adott terv, illetve program környezeti hatásaira vonatkozó korábbi vagy folyamatban lévő tervezési, illetőleg programalkotási munkákból származó, valamint más közösségi jogszabály végrehajtása során keletkezett információ is.

(3) A környezeti értékelésnek és a terv, illetve program tervezetének Kvt. 43. § (6) bekezdés *a)* pontja szerinti véleményezéséhez a kidolgozó

a) megküldi a terv, illetve program egyeztetési dokumentációját a környezeti értékeléssel a környezet védelméért felelős szerveknek és a Kvt. 44. § (2) bekezdés *b)* pontja szerint az Országos Környezetvédelmi Tanácsnak;

b) nyilvánosságra hozza a következőket:

ba) a terv, illetve program célja,

bb) a terv, illetve program környezeti értékelést is tartalmazó egyeztetési dokumentációja hol és mikor tekinthető meg,

bc) milyen módon és időpontig lehet észrevételeket tenni.

A vélemények és az észrevételek megadására a véleménykérés kézhezvétele, illetőleg nyilvánosságra hozatala időpontjától számítva legalább 30 napos határidőt kell biztosítani. A kidolgozó az általa megadott határidőre beérkezett véleményeket és észrevételeket veszi figyelembe.

(4) A (3) bekezdés *a)* pontjában említettek bevonása nem érinti a terv, illetve program egyeztetésébe a tervről, illetve programról rendelkező külön jogszabály vagy határozat szerinti egyéb szervek bevonását.

(5) A nyilvánosságra hozatal, ha a terv, illetve program kidolgozását előíró jogszabály vagy határozat erről nem rendelkezik, legalább egy országos napi vagy helyi lapban való tájékoztatással történik. Ha az érintett nyilvánosság csak egy településrészre korlátozódik, ott elégséges a helyben szokásos nyilvánosságra hozatal is. Ha a kidolgozónak van honlapja, a tájékoztatást azon is nyilvánosságra kell hozni. Az érintett nyilvánosság észrevételeinek kikéréséhez a nyilvánosságra hozatalon kívül más tájékoztatási mód is alkalmazható.

(6) Ha a környezet védelméért felelős szervek nem tartják megfelelőnek a környezeti értékelést vagy véleményük szerint a terv, illetve program nem egyeztethető össze a Nemzeti Környezetvédelmi Programmal [Kvt. 40. § (4) bekezdés], a kidolgozó megbeszélést tart a környezet védelméért felelős szervekkel a szükséges módosításokról. A fennmaradt véleményeltérést a 10. § szerint benyújtott tervezethez csatolva ismertetni kell.

Országhatáron áterjedő környezeti hatások kezelése

9. § (1) Ha a környezeti értékelés alapján országhatáron áterjedő jelentős környezeti hatás várható [Kvt. 43. § (6) bekezdés *a)* pont] az Európai Unió tagállamában, továbbá olyan más ország területén, amellyel a tervek, illetve programok országhatáron áterjedő hatásainak környezeti vizsgálatára vonatkozóan nemzetközi szerződés alapján kölcsönösség áll fenn (a továbbiakban együtt: másik ország), illetőleg ha a másik ország azt kéri, a kidolgozó a terv, illetve program tervezetének hazai egyeztetésével egyidejűleg megküldi - eltérő megállapodás hiányában - a másik ország környezetvédelméért felelős minisztériumának

a) a terv, illetve program egyeztetési dokumentációját a környezeti értékeléssel;

b) a döntéshozatali folyamat ismertetését;

c) arra vonatkozó kérést, hogy megadott határidőn belül a másik ország jelezze, kíván-e konzul-

tálni a terv, illetve program megvalósításából származó országhatáron áterjedő jelentős környezeti hatásokról, továbbá ezeknek a hatásoknak a csökkentését vagy elkerülését szolgáló tervezett intézkedésekről.

(2) Ha a másik ország jelzi a megadott határidőn belül, hogy konzultálni kíván, a kidolgozó megállapodik a másik országot képviselő szervvel a konzultációk időtartamáról és lefolytatásának módjáról, majd lefolytatja a konzultációkat. A konzultációk keretében a kidolgozó megállapodik a másik ország környezetvédelméért felelős hatóságai, valamint érintett nyilvánossága tájékoztatásának módjáról is, továbbá arról, hogy miként fogják ésszerű határidőn belül biztosítani számukra a véleménynyilvánítást.

(3) Ha a másik ország az (1) bekezdés *c)* pontja szerint megadott határidő lejártáig nem jelzi konzultációs szándékát, azt úgy kell tekinteni, hogy a konzultáció lehetőségével nem kíván élni.

(4) Ha a másik ország értesítése alapján vagy egyéb módon felmerül, hogy egy másik ország kidolgozás alatt álló, a 2001/42/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv hatálya alá tartozó - nem EU-tagállam esetén annak megfelelő - terve, illetve programja megvalósítása következtében Magyarországon jelentős káros környezeti hatás várható, a nemzetközi eljárással kapcsolatos koordinációs feladatokat

a) az ország egészét vagy több környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi felügyelőség (a továbbiakban: felügyelőség) illetékességi területét érintő tervnél, illetve programnál a környezetvédelméért felelős minisztérium, illetve a környezetvédelméért felelős miniszter által kijelölt szerv (a továbbiakban együtt: eljáró szerv),

b) egy felügyelőség illetékességi területét érintő tervnél, illetve programnál, az érintett felügyelőség látja el.

(5) A (4) bekezdésben említett koordinációs feladatokon a másik országgal való kapcsolattartást, a konzultációs szándékról való döntést, a konzultációkon való részvételt, továbbá a környezet védelméért felelős érintett magyar szervek, valamint az érintett nyilvánosság tájékoztatásának és véleménynyilvánításának biztosításában való közreműködést kell érteni.

(6) Az eljáró szerv, illetve a felügyelőség a (2) bekezdés szerinti konzultálási szándékkal kapcsolatos döntés meghozásába bevonja a környezetvédelméért felelős érintett szerveket.

A terv, illetve program elfogadása

10. § A kidolgozónak a terv, illetve program tervezetét a környezeti értékeléssel, valamint legalább a környezeti vizsgálat során kapott vélemények és észrevételek összegzésével együtt kell benyújtania az elfogadó közigazgatási szerv, illetőleg ha az elfogadó az Országgyűlés, akkor a Kormány elé. A terv, illetve program vagy az Országgyűlés elé terjesztendő javaslat elfogadásakor, illetőleg előterjesztésekor figyelembe kell venni a környezeti értékelést, valamint a környezeti vizsgálat során kapott véleményeket és észrevételeket [Kvt. 43. § (6) bekezdés b) pontja].

Tájékoztatás a döntésről

11. § A terv, illetve program elfogadása után az elfogadó közigazgatási szerv, illetőleg országgyűlési elfogadása esetén a terv, illetve program tervezetét a Kormány elé terjesztő közigazgatási szerv

a) biztosítja a tervhez, illetve programhoz való nyilvános hozzáférést a 13. §-ban foglaltakat is figyelembe véve;

b) összefoglaló ismertetőt készít a terv, illetve program elfogadásáról, az elfogadás indokairól, az indoklásban kitérve arra is, hogy a vizsgált más ésszerű terv-, illetve programváltozatokkal szemben miért ezt a változatot választották, továbbá a környezeti szempontok, a környezeti értékelés, a megkapott vélemények és észrevételek figyelembevételéről, a 12. § szerinti monitorozási intézkedésekről;

c) az összefoglaló ismertetőt megküldi a környezeti vizsgálatba bevont környezet védelméért felelős szervezeteknek, a Kvt. 44. § (2) bekezdés b) pontja szerint az Országos Környezetvédelmi Tanácsnak és annak az országnak, amellyel a 9. § (2) bekezdés szerint konzultációt folytattak a terv, illetve program elfogadásáról, illetve nyilvánosságra hozza a 8. § (5) bekezdése szerinti valamely formában.

III. VEGYES ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

Monitorozás

12. § (1) A tervnek, illetve programnak tartalmaznia kell a megvalósításából eredő jelentős környezeti hatások monitorozására vonatkozó intézkedéseket.

(2) A monitorozási intézkedések kiterjednek különösen

a) a terv, illetve program kidolgozása során még előre nem látható káros hatások bekövetkezésének megelőző feltárására;

b) a káros hatások bekövetkezése esetén szükséges teendők meghatározására.

(3) A monitorozáshoz - ha ez szükséges - a meglévő észlelő-, mérő-, megfigyelőhálózat, rendszer felhasználható, a monitorozásra vonatkozó már előírt rendelkezés, továbbá a terv, illetve program felülvizsgálata alkalmazható.

Egyes adatok nyilvánosságra hozatalának
korlátozása

13. § (1) A Magyar Honvédségre vonatkozó, illetve a Magyar Honvédséget érintő, valamint egyéb honvédelmi célt szolgáló, honvédelmi feladat végrehajtására vonatkozó vagy polgári védelmi terv, illetve program környezeti vizsgálati kötelezettségének eldöntésénél, illetve környezeti vizsgálatában a nyilvánosság és másik ország tájékoztatása, észrevételeinek kikérése során, az államtitkot vagy szolgálati titkot tartalmazó adat(ok) átadása, nyilvánosságra hozatala, valamint külföldre történő továbbítása tekintetében az államtitokról és szolgálati titokról szóló 1995. évi LXV. törvénynek a minősített adatokra vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni.

(2) Minősített adat kizárólag azon országok részére adható át, amelyekkel a Magyar Köztársaság információbiztonsági megállapodást kötött.

Záró rendelkezések

14. § (1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

(2) Ez a rendelet a Kvt.-vel együtt a bizonyos tervek és programok környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról szóló, 2001. június 27-i 2001/42/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja.

(3) A 2001/42/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben meghatározott, az Európai Bizottság számára teendő bejelentésekről és tájékoztatási kötelezettség végrehajtásáról a környezetvédelemért felelős miniszter gondoskodik.

1. számú melléklet a 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelethez

A környezeti vizsgálat lefolytatására e rendelet 1. § (2) bekezdés a) pontja szerint kötelezett tervek és programok köre

1. Területi tervek [1996. évi XXI. tv. 23. § (1) bekezdés]

2. A település egészére készülő településszerkezeti terv, helyi építési szabályzat és szabályozási terv [1997. évi LXXVIII. tv. 7. § (3) bekezdés b) és c) pontja]

3. Nemzeti Fejlesztési Terv [1260/99/EK tanácsi rendelet 9. cikk b) pontja szerint]

4. A Nemzeti Fejlesztési Terv operatív programjai [1260/99/EK tanácsi rendelet 9. cikk f) pontja szerint]

5. Országos, területi, megyei, helyi hulladékgazdálkodási terv, kistérségek közös helyi hulladékgazdálkodási terve (2000. évi XLIII. tv. 33-38. §)

6. Agrárpolitika középtávú terve (1997. évi CXIV. tv. 2. §)

7. Vízgazdálkodás országos koncepciója és a nemzeti programok (1995. évi LVII. tv. 2. §)

8. Vízyűjtő gazdálkodási terv [1995. évi LIII. tv. 18. § (7) bekezdés]

9. Országos, helyi közúthálózat fejlesztési terv [30/1988. (IV. 21.) MT rend. 5. §]

2. számú melléklet a 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelethez

Szempontok a terv, illetve program megvalósítása következtében várható környezeti hatások jelentőségének meghatározásához

A meghatározáshoz különösen az alábbiakat kell mérlegelni.

Jelentős lehet a hatás a terv, illetve program vagy a hatásterület jellemzői alapján az alábbi esetekben:

1. Attól függően, hogy a terv, illetve program milyen mértékben

a) szab keretet tevékenységek későbbi megvalósítása lehetőségeinek a tevékenység telepítési helyére, jellegére, méretére, működési feltételeire vagy természeti erőforrás felhasználásának mértékére, helyére, elosztására vonatkozóan;

b) befolyásol más tervet vagy programot - ideértve azt is, ha az a tervhierarchiában elfoglalt helyéből következik -, azokra vonatkozóan előírásokat, szempontokat tartalmaz, vagy bármilyen más módon hatással lehet másik terv, illetve program tartalmára, megvalósítására;

c) fontos a környezeti megfontolások beillesztése szempontjából, különös tekintettel a fenntartható fejlődés elősegítésére;

d) vonatkozik olyan területre vagy kérdéskörre, ahol környezeti problémák vannak;

e) van jelentősége a környezettel kapcsolatos közösségi jogszabályok (mint pl. a hulladékgazdálkodással, vízgazdálkodással összefüggő tervek, programok stb.) végrehajtása szempontjából.

2. A várható környezeti hatások

a) időtartama, gyakorisága és bekövetkezésének valószínűsége, visszafordíthatósága alapján;

b) összeadódhatnak vagy felerősíthetik egymást;

c) az országhatáron áttérjednek;

d) olyan környezeti változásokat idézhetnek elő, amelyek az emberi egészségre, a környezetre kockázatot jelentenek (mint pl. a balesetek okozta változások stb.);

e) nagyságrendje és területi kiterjedése alapján (földrajzilag, illetve az érintett lakosság számát tekintve);

f) olyan területet érintenek, amelyek hazai (országos vagy helyi), közösségi vagy más nemzetközi szintű védeltséget élveznek;

g) feltételezhetően a 4. számú melléklet 3.5.2. és 3.6.2. pontjaiban felsorolt következményeket idézik elő.

3. A várhatóan érintett terület értékes, illetve sérülékeny, mert

a) a környezeti elemek, rendszerek vagy a kulturális örökség szempontjából különleges;

b) a területen a környezetvédelmi határértékeket [Kvt. 4. § s), t), u) pontjai] elérő vagy azt meghaladó igénybevétel, kibocsátás, illetve szennyezettség van;

c) a terület hasznosítása, használata intenzív (mint pl. intenzív mezőgazdasági, erdőgazdasági termesztés, termelés, sűrűn beépített terület stb.).

3. számú melléklet a 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelethez

A környezet védelméért felelős szervek

I. Országos hatáskörű szerv által kidolgozott terv, illetve program esetén

I.1. Mindig részt vesz:

a) a környezet, a természet és a táj védelmére kiterjedően:

a környezetvédelemért felelős minisztérium, illetve a környezetvédelemért felelős miniszter által kijelölt közigazgatási szerv;

b) környezet- és település-egészségügyre kiterjedően:

az Országos Tisztifőorvosi Hivatal;

c) erdővédelemre, talajvédelemre, a termőföld mennyiségi védelmére és az agrár-környezetvédelemre kiterjedően:

a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter.

I.2. Érintettség esetén vesz részt:

a) földtani és ásványvagyon védelemre kiterjedően:

a gazdasági és közlekedési miniszter;

b) a természetes gyógytényezők, gyógyhelyek természeti adottságainak védelmére kiterjedően:

az egészségügyi miniszter;

c) kulturális örökség (műemlékvédelem, régészet) védelmére kiterjedően:

a nemzeti kulturális örökség minisztere;

d) az épített környezet védelmére kiterjedően:

az építésügyért felelős miniszter;

e) a kémiai biztonságra kiterjedően:

az egészségügyi miniszter;

f) súlyos ipari balesetek megelőzésére kiterjedően:

BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság.

II. Nem országos hatáskörű szerv által kidolgozott terv, illetve program esetén

II.1. Mindig részt vesz:

a) a környezetvédelemre kiterjedően:

a felügyelőség;

b) természet- és tájvédelemre kiterjedően:

a nemzeti park igazgatóság;

c) környezet- és település-egészségügyre kiterjedően:

az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat megyei (fővárosi) intézete.

II.2. Érintettség esetén vesz részt:

a) helyi környezet- és természetvédelemre kiterjedően:

a települési önkormányzat jegyzője;

b) az épített környezet védelmére kiterjedően:

a BM területi főépítési iroda;

c) a vizek mennyiségi védelmére kiterjedően:

a felügyelőség;

d) erdővédelemre kiterjedően:

az Állami Erdészeti Szolgálat területi igazgatósága;

e) talajvédelemre kiterjedően:

a növény- és talajvédelmi szolgálat;

f) a termőföld mennyiségi védelmére kiterjedően:

a körzeti földhivatal (a fővárosban a Fővárosi Kerületek Földhivatala), több körzeti földhivatal illetékességi területét érintő esetekben a megyei földhivatal (a fővárosban a Fővárosi Földhivatal);

g) földtani és ásványvagyon védelemre kiterjedően:

a Magyar Geológiai Szolgálat területi hivatala;

h) a természetes gyógytényezők, gyógyhelyek természeti adottságainak védelmére kiterjedően:

az Országos Tisztifőorvosi Hivatal Országos Gyógyhelyi és Gyógyfürdőügyi Főigazgatósága;

i) kulturális örökség (műemlékvédelem, régészet) védelmére kiterjedően:

a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal regionális szervezeti egysége;

j) kémiai biztonságra kiterjedően:

a Fodor József Országos Közegészségügyi Központ Országos Kémiai Biztonsági Intézete;

k) súlyos ipari balesetek megelőzésére kiterjedően:

a megyei katasztrófavédelmi igazgatóság, a fővárosban a Fővárosi Polgári Védelmi Igazgatóság.

4. számú melléklet a 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelethez

A környezeti értékelés általános tartalmi követelményei

1. A környezeti értékelés kidolgozási folyamatának ismertetése:

1.1. előzmények, különösen a tematika tartalma;

1.2. a tervezési folyamat más részeihez való kapcsolódása;

1.3. a környezeti értékelés készítése során tett javaslatok hatása a terv, illetve program alakulására;

1.4. a környezet védelméért felelős szervek és az érintett nyilvánosság bevonása, az általuk adott véleményeknek, szempontoknak a környezeti értékelés készítése során történő figyelembevétele, az indokok összefoglalása;

1.5. a környezeti értékelés készítéséhez felhasznált adatok forrása, az alkalmazott módszer korlátai, nehézségek (mint pl. technikai hiányosságok, bizonyos ismeretek hiánya stb.), az előrejelzések érvényességi határai, a felmerült bizonytalanságok.

2. A terv, illetve program és a kidolgozásukkor vizsgált változatok (a továbbiakban: változatok) rövid ismertetése:

2.1. a terv, illetve program céljainak, tartalmának összefoglaló ismertetése, kiemelve a környezeti értékelés készítése szempontjából fontos részeket;

2.2. a terv, illetve program összefüggése más releváns tervekkel, illetve programokkal;

2.3. a változatok közötti választás indokai, a választást alátámasztó vizsgálat rövid leírása.

3. A terv, illetve program, valamint a változatok megvalósítása környezeti hatásainak, következményeinek feltárása:

3.1. a terv, illetve program céljainak összevetése a terv, illetve program szempontjából releváns nemzetközi, közösségi, országos vagy helyi szinten kitűzött környezet- és természetvédelmi célokkal;

3.2. környezetvédelmi célok és szempontok megjelenése, illetve figyelembevétele a tervben, illetve programban;

3.3. a terv, illetve program céljainak egymás közötti, illetve a releváns tervek, illetve programok (2.2.) céljaival való konzisztenciája környezeti szempontból;

3.4. a jelenlegi környezeti helyzet releváns, a tervvel, illetve programmal összefüggésben lévő elemeinek ismertetése;

3.4.1. földrajzilag lehatárolt tervezési terület esetén, illetve, ha a hatásterület földrajzilag lehatárolható, a terület azon környezeti jellemzőinek azonosítása, amelyeket a terv, illetve program megvalósítása valószínűleg jelentősen befolyásol,

3.4.2. a környezeti állapot egyéb jellemzőinek leírása (eltartóképeség, terhelhetőség),

3.4.3. a fennálló környezeti konfliktusok, problémák leírása

és mindezek várható alakulása, ha a terv, illetve program nem valósulna meg;

3.5. a terv, illetve program megvalósulásával közvetlenül vagy közvetve környezeti hatást kiváltó tényezők, okok feltárása, különös tekintettel azokra a tervelemekre, tervezett intézkedésekre, amelyek:

3.5.1. természeti erőforrás közvetlen igénybevételét vagy környezetterhelés közvetlen előidézését jelentik,

3.5.2. olyan társadalmi, gazdasági folyamatokat váltanak ki, vagy ösztönöznek, amelyek közvetett módon környezeti következménnyel járhatnak (különösen azok, amelyek olyan befektetői, termelői vagy fogyasztói magatartást váltanak ki, vagy ösztönöznek, illetve egyéb olyan tendenciákat erősítenek, amelyek természeti erőforrás igénybevételéhez vagy környezetterheléshez vezethetnek, olyan fajta beruházásokat, fejlesztési irányokat részesítenek előnyben, amelyek további környezetterhelő vagy igénybevevő fejlesztéseket vonzanak, ösztönöznek vagy ha kumulatív hatások léphetnek fel);

3.6. az előző pontok szerint meghatározott információkból kiindulva a terv, illetve program megvalósítása esetén várható, a környezetet érő hatások, környezeti következmények előrejelzése:

3.6.1. jól azonosítható környezet igénybevétel vagy terhelés esetén különös tekintettel:

3.6.1.1. a környezeti elemekre (földre, levegőre, vízre, élővilágra, épített környezetre, ez utóbbi részeként az építészeti és régészeti örökségre),

3.6.1.2. a környezeti elemek rendszereire, folyamataira, szerkezetére, különösen a tájra, településre, klímára, természeti (ökológiai) rendszerre, a biodiverzitásra,

3.6.1.3. a Natura 2000 területek állapotára, állagára és jellegére, valamint e területeken lévő élőhelyek és fajok kedvező természetvédelmi helyzet megmaradásának, fenntartásának, helyreállításának, fejlesztésének lehetőségeire, továbbá

3.6.1.4. az előbbi hatások következtében az érintett emberek egészségi állapotában, valamint társadalmi, gazdasági helyzetében - különösen életminőségében, kulturális örökségében, terület-használata feltételeiben - várhatóan fellépő változásokra;

3.6.2. a közvetett módon hatást kiváltó tényezők fellépése esetén különös tekintettel:

3.6.2.1. új környezeti konfliktusok, problémák megjelenésére, meglévők felerősödésére,

3.6.2.2. környezettudatos, környezetbarát magatartás, életmód lehetőségeinek, feltételeinek gyengítésére vagy korlátozására,

3.6.2.3. a helyi adottságoknak megfelelő optimális térszerkezetű, területfelhasználási módtól való eltérés fenntartására vagy létrehozására,

3.6.2.4. olyan helyi társadalmi-kulturális, gazdasági-gazdálkodási hagyományok gyengítésére, amelyek a táj eltartó képességéhez alkalmazkodtak,

3.6.2.5. a természeti erőforrások megújulásának korlátozására,

3.6.2.6. a nem helyi természeti erőforrások jelentős mértékű használatára vagy a helyi természeti erőforrások túlnyomóan más területen való hasznosítására;

3.7. a környezeti következmények alapján a terv, illetve program és a változatok értékelése, a környezeti szempontból elfogadható változatok meghatározása.

4. A terv, illetve program megvalósítása következtében várhatóan fellépő környezetre káros hatások elkerülésére, csökkentésére vagy ellentételezésére vonatkozó, a tervben, illetve programban szereplő intézkedések környezeti hatékonyságának értékelése, javaslatok egyéb szükséges intézkedésekre.

5. Javaslat olyan környezeti szempontú intézkedésekre, előírásokra, feltételekre, szempontokra, amelyeket a terv, illetve program által befolyásolt más tervben, illetve programban figyelembe kell venni.

6. A terv, illetve program megvalósítása következtében várhatóan fellépő környezeti hatásokra vonatkozóan a tervben, illetve programban szereplő monitorozási javaslatok értékelése, javaslatok egyéb szükséges intézkedésekre.

7. Közérthető összefoglaló.

III. pillér

2004. évi CXL törvény a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól

Bírószági felülvizsgálat

109. § (1) Az ügyfél, illetve a kifejezetten rá vonatkozó rendelkezés tekintetében az eljárás egyéb résztvevője a hatóság jogerős határozatának felülvizsgálatát a határozat közlésétől számított harminc napon belül jogszabálysértésre hivatkozással kérheti a közigazgatási ügyekben eljáró illetékes bíróságtól a határozatot hozó hatóság elleni kereset indításával. A keresetindítás határidejét törvény eltérően is meghatározhatja.

(2) Ha törvény alapján a végzés ellen önálló fellebbezésnek van helye, az ügyfél, továbbá a kifejezetten rá vonatkozó végzés esetében az eljárás egyéb résztvevője jogszabálysértésre hivatkozással kezdeményezheti a jogerős végzés bírósági felülvizsgálatát. Az elsőfokú végzés közvetlenül a bíróság előtt támadható meg, ha a végzést olyan hatóság hozta, amelynek - a kormányt ide nem értve - nincs felügyeleti szerve, továbbá akkor, ha törvény az ügyben az elsőfokú határozattal szemben is kizárja a fellebbezést, és a határozat bírósági felülvizsgálatát teszi lehetővé. A bíróság a végzést nemperes eljárásban vizsgálja felül.

(3) A bírósági felülvizsgálatra csak akkor kerülhet sor, ha a hatósági eljárásban az ügyfél vagy az ügyfelek valamelyike a fellebbezési jogát kimerítette, vagy a fellebbezés e törvény rendelkezései szerint kizárt.

(4) Ha az ügyfelek valamelyike a hatóság határozatával szemben bírósági felülvizsgálat iránti keresetet nyújtott be, a hatóság erről az ügy iratainak felterjesztésével egyidejűleg a többi ügyfelet értesíti.

110. § (1) A keresetlevél benyújtásának a döntés végrehajtására nincs halasztó hatálya, az ügyfél azonban a keresetlevélben a döntés végrehajtásának felfüggesztését kérheti. A végrehajtás a kérelemnek a végrehajtást foganatosító szerv tudomására jutásától annak elbírálásáig nem foganatosítható.

(2) A végrehajtás felfüggesztésének hatálya kiterjed a határozaton alapuló jogok gyakorlására is.

(3) Nincs helye a végrehajtás felfüggesztésének, ha a határozat

a) a polgári védelmi szolgálat ellátásával kapcsolatos kötelezettséget állapít meg,

b) jogerős bírósági döntés végrehajtását szolgálja.

111. § (1) A közigazgatási ügyekben eljáró bíróság - az ügy érdemére ki nem ható eljárási szabály megsértésének kivételével - jogszabálysértés megállapítása esetén a közigazgatási döntést hatályon kívül helyezi, és szükség esetén a hatóságot új eljárásra kötelezi. Törvény rendelkezhet úgy is, hogy meghatározott közigazgatási hatósági ügyben a közigazgatási ügyekben eljáró bíróság a közigazgatási döntést megváltoztathatja.

(2) Ha a közigazgatási ügyekben eljáró bíróság az ügy érdemében határozott, a hatóságnál ugyanabban az ügyben azonos tényállás mellett - a közigazgatási ügyekben eljáró bíróság által elrendelt új eljárás kivételével - nincs helye új eljárásnak.

(3) A hatóságot a közigazgatási ügyekben eljáró bíróság határozatának rendelkező része és indokolása köti, a megismételt eljárás és a határozathozatal során annak megfelelően köteles eljárni.

Figyelem!

A közigazgatási perek (Ket.-hez igazított) pontos eljárási szabályait a Polgári perrendtartásról szóló **1952. évi III. törvény XX. Fejezete** tartalmazza.

Ami a broszúra címét illeti:

Az **Aarhusi Egyezmény** hosszú évek fáradságos munkájának eredményeként született. A gondolat dédelgetésében és megszüvegezésében - az európai parlamenti szövetség (Globe) mellett - meghatározó szerepet játszottak az európai környezetvédő mozgalmak. Köztük a mienk is (az EMLA Egyesülettel és az Ökotárs Alapítvánnyal az élen.).

Ők vettették el a magot. Az Egyezmény elfogadása, ratifikálása után - annak végrehajtása érdekében - született EK Irányelvek életet vittek bele, az átültető nemzeti jogszabályok megalkotásával pedig, növekedésnek indult. A sarjat a környezetvédő mozgalom jogászai ismeretterjesztő előadásaikkal tápozták, próbabeadványokkal és perekkel öntözték.

Munkánk nem volt hiábavaló, íme Aarhus szárba szökkent! Ahhoz hogy beérjen, most már nagy szükség van a Ti munkátokra (is). Hogy elveit, rendelkezéseit megismerjétek, hogy terjesszétek, hogy a jogokat alkalmazzátok és (ha kell) alkalmazását kikényszerítsétek. Nos, ehhez írtam nektek ezt a segédanyagot.

Aztán van ám ennek a broszúrának egy „kiegészítő kistesója is” - a mostanival együtt nyomdába küldött **„Én írok levelet Önnek”** fedőnevű (amelyben az Aarhusi iratmintákat, illetve az egyes rendelkezések gyakorlati alkalmazáshoz szükséges tudnivalókat foglaltam nektek egybe).

A kettő együtt valami - keressétek azt is!

Hát akkor rajta harcosok, rajtra!

Köll mán a vitézség...